

ALAVIESKAN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2023

KUNNANHALLITUS
26.3.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINTAKERTOMUS	
1.1.	Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2.	Kunnan hallinto	3
1.3.	Kunnan henkilöstö	5
1.4.	Yleinen taloudellinen kehitys	6
1.5.	Oman talousalueen kehitys	10
1.6.	Kunnan toiminnan ja talouden kehitys	13
1.7.	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	18
1.8.	Tilikauden tuloksen muodostuminen	21
1.9.	Toiminnan rahoitus	24
1.10.	Rahoitusasema ja sen muutokset	27
1.11.	Kokonaistulot ja menot	30
1.12.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	31
1.13.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	33
1.13.1.	Konsernitase lyhennetty	35
1.14.	Talousarvion toteutuminen, käyttötalousosa	36
1.14.1.	Hallintopalvelut ja henkilöstötilinpäätös	36
1.14.2.	Elinvoimapalvelut	50
1.14.3.	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	58
1.14.4.	Tekniset palvelut	105
1.14.5.	Investointien toteutuminen 2023	121
1.15.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	128
2.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	129
2.1.	Tuloslaskelma	129
2.2.	Rahoituslaskelma	130
2.3.	Tase	131
2.4.	Konsernin tuloslaskelma	133
2.5.	Konsernin rahoituslaskelma	134
2.6.	Konsernitase	135
2.7.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	137
2.7.1.	Rahoituslaskelmaosan toteutuminen	138
2.8.	Alavieskan kunnan Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus 2023	139
2.8.1.	Alavieskan kunnan Vesihuoltolaitos tuloslaskelma 2023	145
2.8.4.	Vesi- ja viemärlaitoksen tase yhteensä	148
3.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	150
3.1.	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	150
3.2.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	151
3.3.	Tuloslaskelman liitetiedot	152
3.4.	Taseen liitetiedot	155
3.5.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	162
4.	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2023	167
	Tilinpäätöksen allekirjoitus	168

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Yleistä

Vuosi 2023 oli ensimmäinen vuosi kunnissa ilman vastuuta sosiaali- ja terveyspalveluista ja pelastustoimesta. Tämä tarkoittaa, että kunnan tilinpäätöksen luvut menoista ja tuloista suurin piirtein puolittuivat edellisestä vuodesta. Menopuolella jäi pois ostolaskuista noin 11 milj. euroa. Menoja oli aiemmin vielä vuonna 2022 Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolle ja Jokilaaksojen pelastuslaitokselle.

PPKY Kallio, joka oli vapaaehtoinen kuntayhtymä, purettiin vuoden 2023 aikana. PPKY Kallio teki vielä uuden tilinpäätöksen toukokuun loppuun 2023 asti. Alavieskan kunnanvaltuusto hyväksyi loppuselvityksen vuoden 2023 syyskuussa. Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri KY, joka oli ns. pakollinen kuntayhtymä, purkautui ilman kunnan päätöstä jo 1.1.2023. Näillä kuntayhtymien purkautumisilla oli poikkeuksellisia vaikutuksia myös kunnan peruspääomaan, joka ei yleensä muutu.

Tulopuolella kunnan verotulot ja valtionosuudet myös vähenivät noin 11 milj. euroa. Vuoden 2023 alussa kunta sai vielä vuoden 2022 kunnallisveroprosentin mukaisia poikkeavia verotuottoja. Valtionosuudet määräytyivät vuonna 2023 erityisesti lasten lukumäärän perusteella. Ts. ikäihmisistä ja sairastavuuskertoimet eivät enää vaikuttaneet kunnan saamiin valtionosuuksiin.

Kuntayhtymien jääminen pois vaikutti myös Alavieskan kunnan konsernitilinpäätökseen. Konsernivelka väheni, kun erityisesti Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri KY:n pitkäaikainen velka OYS:n rakentamiseen poistui osaltaan kunnan taseesta. Toisaalta myös Alavieskan kunnan oma lainakanta aleni kahdella milj. eurolla yhdeksään milj. euroon erityisesti edellisen vuoden 2022 hyvän tuloksen ansiosta.

Venäjän helmikuussa 2022 alkanut brutaali hyökkäyssota Ukrainaan on tuonut myös Alavieskaan ukrainalaisia EU:n tilapäisen suojelun statuksen pakolaisia. Vuoden 2023 aikana 32 ukrainalaista sai Alavieskassa kotikuntaoikeuden yli vuoden oleskelun jälkeen.

Venäjän hyökkäyssoodalla oli edelleen myös vaikutuksia Suomen ja Euroopan Unionin talouteen yleisesti mm. raaka-aineiden ja muidenkin hintojen nousuna. Tämän vaikutti myös korkojen nousuun, kun Euroopan Keskuspankki nosti vuoden 2023 aikana ohjauskorkoa jyrkästi 4,5 %:n. Tämä vaikutti erityisesti rakentamisen vähentymisenä Suomessa ja myös Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella.

Taloustilanne vaikutti myös työttömyyteen. Vuoden 2023 lopussa työttömyysaste oli 11,5 % Alavieskassa. Nousua 1,8 % edellisestä vuodesta.

Alavieskan kunnan asukasluku oli ennakkotietojen mukaan vuoden 2022 lopussa 2435, muutosta eli vähennystä oli 12 asukasta.

Toiminta ja Investoinnit

Kunnan investointimenot olivat yhteensä 1.691.481,61 euroa. Kunnan maa- ja rakennusomaisuuden sekä sijoitusten eli pysyvien vastaavien luovutustuloja kertyi

yhteensä 765.090,81 euroa. Pysyvien vastaavien luovutustuloihin sisältyy Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri KY:n ja PPKY Kallion peruspääomiin kohdistuvien sijoitusten poistuminen kunnan taseesta, joilla oli myös em. vaikutukset kunnan peruspääomaan.

Talous

Alavieskan kunnan tilikauden ylijäämä vuodelta 2023 on jälleen hyvä 659.154,81 euroa. Tämä on 271 euroa per asukas.

Vuosikate 1,5 milj. euroa ylitti talousarvioon merkityn selvästi ja kattoi 0,88 milj. euron poistot. Toimintakate (nettokäyttömenot) oli 7,1 milj. euroa.

Verotulot olivat n. 4,9 milj. euroa ja valtionosuudet 3,7 milj. euroa. Nettorahoituskulut olivat 21.000 euroa

Kunnan kaikki palvelualueet alittivat talousarvioon merkityn nettomenomäärärahat. Vesilaitoksen toiminta on edelleen kunnassa tappiollista. Vesilaitoksen toiminnan kannattavuus kuitenkin parantui merkittävästi tehostamistoimenpiteiden ansiosta.

Toiminnan rahoitus

Uusia antolainoja myönnettiin 50.000 euroa. Lyhennyksiä antolainoista tuli 21.300 euroa.

Lainakanta aleni vuoden 2023 aikana 9 milj. euroon eli 3 696 €/asukas.

Toisaalta kunnan kassavarat alenivat 1,1 milj. euroa ja kassavarat oli vuoden lopussa 4,6 milj. euroa.

Lopuksi

Vuosi 2023 oli Alavieskan kunnalle edelleen hyvä taloudellisesti. Taseen kertynyt ylijäämä kohosi 5,5 milj. euroon, joka antaa hyvät taloudelliset edellytykset kehittää kuntaa jatkossa myös investoimalla. Toisaalta on selvää, että kunnan talouden osalta tulee olemaan haasteista erityisesti tulevien valtionosuusuudistusten takia vuoden 2026 alusta. Talouden sopeuttamisohjelmia joudutaan jatkamaan ja kunnan kaikkia menoja tulee edelleen arvioida kriittisesti. Toisaalta kunnan taloutta on kuitenkin hoidettu erityisen hyvin jo muutaman vuoden.

Sydämelliset kiitokset kunnan kaikille työntekijöitä hyvästä työstä kunnan ja kuntalaisten hyväksi. Kiitokset myös kunnan luottamushenkilöille hyvästä yhteistyöstä

Alavieskassa 26.3.2024

Kari Pentti
Kunnanjohtaja

1.2. Kunnan hallinto

Valtuusto

Kunnanvaltuustoon kuuluu 21 valtuutettua. Valtuuston poliittinen jakauma on ollut 1.8.2021 lähtien seuraava:

KESK	13
PS	7
VAS	1

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Riikka Rajala (KESK) 25.9.2023 asti ja 25.9.2023 alkaen Jyrki Vääräkoski (KESK), I varapuheenjohtajana Jarkko Pehkonen (PS) ja II varapuheenjohtajana Jyrki Vääräkoski (KESK) 25.9.2023 asti ja Riikka Rajala (KESK) 25.9.2023 alkaen 12.12.2023 asti sekä Kaija Hannula (KESK) 12.12.2023 alkaen.

Kunnanvaltuuston jäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2023:

valtuutettu	kokoukset	iltakoulut
Rajala Riikka (KESK) 12.12.2023 asti	2/6	4/5
Pehkonen Jarkko (PS)	6/6	4/5
Vääräkoski Jyrki (KESK)	6/6	3/5
Hannula Kaija (KESK) 12.12.2023 alkaen	1/1	
Havisto Janne (PS)	5/6	3/5
Huhtala Lauri (PS)	6/6	5/5
Huttunen Anne (PS)	6/6	5/5
Härö Juho (KESK)	6/6	3/5
Isokääntä Marja (KESK)	6/6	5/5
Jutila Maarit (KESK)	6/6	5/5
Jääskelä Lauri (KESK)	6/6	5/5
Kähtävä Simo (PS)	0/6	0/5
Luonuansuu Matti (VAS)	5/6	5/5
Marjakangas Mauri (PS)	6/6	4/5
Mattila Tapio (KESK)	6/6	5/5
Mäkelä Aki (KESK)	6/6	4/5
Rinta-Jouppi Meeri (KESK)	6/6	5/5
Siitonen Sakari (KESK)	6/6	4/5
Simi Olavi (KESK)	6/6	5/5
Sipilä Annikki (KESK)	5/6	5/5
Taka-Eilola Tuomo (PS)	5/6	3/5
Takkunen Antti (KESK)	6/6	4/5

Varavaltuutetut kokoukset

Varajäsen KESK

Hannula Kaija	2
Malinen Mikko	2

Varajäsen PS

Nyman Jaana	5
Kivimaa Päivi	0
Malinen Heikki	0
Rajaniemi Mika	0
Nahkala Virpi	1

Hallitus

Kunnanhallitukseen kuuluu 8 jäsentä. Kunnanhallituksen poliittinen jakautuma on seuraava:

KESK	5
PS	3

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Tapio Mattila (KESK) ja varapuheenjohtajana Tuomo Taka-Eilola (PS) 25.9.2023 asti ja Janne Havisto (PS) 25.9.2023 alkaen.

Kunnanhallituksen jäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2023:

	kokoukset
Mattila Tapio (KESK)	13/13
Taka-Eilola Tuomo (PS) 25.9.2023 asti	7/10
Havisto Janne (PS)	11/13
Huttunen Anne (PS)	13/13
Isokääntä Marja (KESK)	13/13
Malinen Heikki (PS) 25.9.2023 alkaen	3/3
Simonen Niina (KESK)	11/13
Sipilä Annikki (KESK)	13/13
Takkunen Antti (KESK)	13/13

Varajäsenten osallistuminen (myös vain osa kokouksesta):

Jääskelä Lauri	(Mattila Tapio)	3
Malinen Heikki	(Taka-Eilola Tuomo)	4
Malinen Mikko	(Takkunen Antti)	0
Marjakangas Mauri	(Havisto Janne)	3
Nissilä Sanna	(Simonen Niina)	2
Rajaniemi Maire	(Isokääntä Marja)	2
Vääräkoski Terhi	(Sipilä Annikki)	0

Lautakunnat

Kunnassa toimivat seuraavat lautakunnat:

- Keskusvaalilautakunta
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
- Tekninen lautakunta
- Tarkastuslautakunta

Lautakuntien puheenjohtajina toimivat seuraavat henkilöt:

Lautakunta	Puheenjohtaja
Keskusvaalilautakunta	Eija Jutila (KESK)
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Meeri Rinta-Jouppi (KESK)
Tekninen lautakunta	Lauri Jääskelä (KESK)
Tarkastuslautakunta	Sakari Siitonen (KESK)

Tilintarkastaja Tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Piia-Tuulia Rauhala 4.9.2023 asti ja 5.9.2023 alkaen JHT, HT Tuomas Peltoperä.

Tilivelvolliset Tilivelvollisia ovat kaikki luottamushenkilöt lukuun ottamatta valtuutettuja ja seuraavat toimielinten esittelijät: kunnanjohtaja, tekninen johtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, kirjastotoimenjohtaja ja kunnaninsinööri.

1.3. Kunnan henkilöstö

Viraston päällikkönä on toiminut kunnanjohtaja Kari Pentti.

Kunnan henkilöstön päävastuualueisiin pohjautuva palvelualuejako on seuraava:

Palvelualueet	Palvelualuejohtaja
Hallintopalvelut	hallinto- ja talouspäällikkö
Elinvoimapalvelut	kunnanjohtaja
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tekniset palvelut	tekninen johtaja

Kunnan palkattu henkilöstö oli 31.12.2023

	Vaki- naiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Työl- listetyt	Kaikki yht.
<i>Hallintopalvelut</i>	6	1	1		8
<i>Elinvoimapalvelut</i>				1	1
<i>Sivistys- ja hyvinvointipalvelut</i>	53	3	25		81
<i>Tekniset palvelut</i>	6	0	2		8
Yhteensä	65	8	28		98

Vakinaisten osuus työssä olevasta henkilöstöstä 31.12.2023 oli 66,3 % (vuonna 2022 67,8 %).

1.4. Yleinen taloudellinen kehitys

Keskeiset ennusteluvut	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**	2028**
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	1,6	-0,5	0,7	2,0	1,6	1,3	1,1
Yksityinen kulutus, muutos, %	1,7	-0,8	0,7	2,0	1,7	1,6	1,5
Inflaatio, %	7,1	6,3	2,0	1,4	1,7	2,0	2,0
Työttömyysaste, %	6,8	7,2	7,5	7,1	6,6	6,4	6,1
Työllisyysaste, %	73,8	73,6	73,5	74,1	74,8	75,5	75,9
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto ¹	-0,8	-2,5	-3,5	-3,4	-3,0	-3,0	-2,9
Valtionhallinto	-1,6	-3,2	-3,7	-4,2	-3,8	-3,7	-3,7
Kuntahallinto	-0,2	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3
Hyvinvointialueet		-0,5	-0,5	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5
Sosiaaliturvarahastot	1,0	1,3	0,7	1,4	1,5	1,6	1,5
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-0,5	-1,3	-2,3	-2,7	-2,7	-2,8	-2,9
Julkisyhteisöjen EDP-velka	73,3	75,5	79,1	81,4	83,3	84,8	85,7
Valtionvelka ²	52,7	55,4	58,5	60,6	62,2	63,5	64,6

Lähde: Valtiovarainministeriö 19.12.2023

Yleinen talouskehitys

Valtiovarainministeriön mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Suomen talous supistuu 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuonna 2024 inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja. BKT kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2024. Kulutuksen ja investointien kasvu voimistuu vuonna 2025 ja talous kasvaa 2,0 prosenttia. Vuonna 2026 kasvu on 1,6 prosenttia. Työllisyys laskee hieman vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien. Vuonna 2026 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on lähes 75 prosenttia ja työttömyysaste 6,6 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämä kasvaa vuonna 2024 3,5 prosenttiin heikon talous- ja työllisyyskasvun sekä hitaan verotulojen kasvun vetämänä. Julkisyhteisöjen alijäämä kohenee jatkuvuotina noin 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:sta, kun hallituksen sopeutustoimet alkavat purra sekä talous ja työllisyys alkavat kasvaa ennustejakson lopulla. Valtionhallinnon alijäämä pysyy mittavana läpi koko ennustejakson, eikä paikallishallinnossakaan ole odotettavissa alijäämien oikenemistä. Valtion ja paikallishallinnon alijäämien sekä hitaan talouskasvun seurauksena velkasuhde jatkaa kasvuaan, eikä se ole kääntymässä laskuun näköpiirissä olevalla talouden kehityksellä.

Työllisyys ja työttömyys

Työ ja elinkeinotoimistoissa ja kuntakokeiluissa oli joulukuun lopussa yhteensä 297 600 työtöntä työnhakijaa. Se on 37 200

enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Edelliskuusta työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi 33 400:lla. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia, eli 1,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Tiedot ilmenevät työ ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilastosta.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa työttömyysaste oli joulukuun lopussa 12,6 % ja koko maassa se oli 11,2 %. Pohjois-Pohjanmaalla oli joulukuun lopussa 24 000 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 3 400 (+16 %) työtöntä enemmän kuin vuosi sitten

Maakunnan sisällä alhaisin työttömyysaste oli Nivala-Haapajärven seutukunnassa (10,2 %). Kunnittain tarkasteltuna matalin työttömyysaste oli Reisjärvellä (6,4 %) ja korkein Pudasjärvellä (17,6 %). Oulun työttömyysaste oli 13,7 %. Työttömien määrä on kasvanut Reisjärveä lukuun ottamatta vuoden takaisesta kaikissa kunnissa, suhteellisesti eniten Pyhännällä (+117 %), Merijärvellä (+55 %) ja Sievissä (+49 %).

Alavieskassa oli vuoden 2023 lopussa 122 työtöntä, joista lomautettuja oli 45. Alavieskan työttömyysprosentti oli 11,5 %.

Ansiokehitys

Tilastokeskuksen mukaan kokoaikaisten palkansaajien nimellisansioden kasvua kuvaava ansiotasoindeksi nousi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2023 loka-joulukuussa 5,0 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Neljännesvuosittain tarkasteltuna ansiotasoindeksin vuosimuutos oli viimeksi tätä suurempi vuoden 2008 loka-joulukuussa, jolloin ansiotasoindeksi nousi 5,3 % edellisen vuoden vastaava ajankohdasta. Ansiotasoindeksin poikkeuksellisen suureen nousuun vuoden 2023 loka-joulukuussa vaikutti vuonna 2023 maksetut tavallista suuremmat sopimuskorotukset sekä työehtosopimusten perusteella laajasti maksetut kertaerät, jotka jaetaan ansiotasoindeksissä tasan jokaiselle vuosineljännekselle.

Hinnat

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) ennakkotietojen mukaan euroalueen inflaatio oli joulukuussa 2,9 %. Suomen vastaava inflaatio oli joulukuussa 1,3 %.

Joulukuussa kuluttajahintoja nosti vuoden takaiseen verrattuna eniten asuntolainojen keskikoron, kulutusluottojen korkojen ja EU:n ulkopuolisten valmismatkojen hintojen nousu. Kuluttajahintojen nousua vuoden takaisesta hillitsi eniten sähkön, osakehuoneistojen ja omakotitalokiinteistöjen halpeneminen.

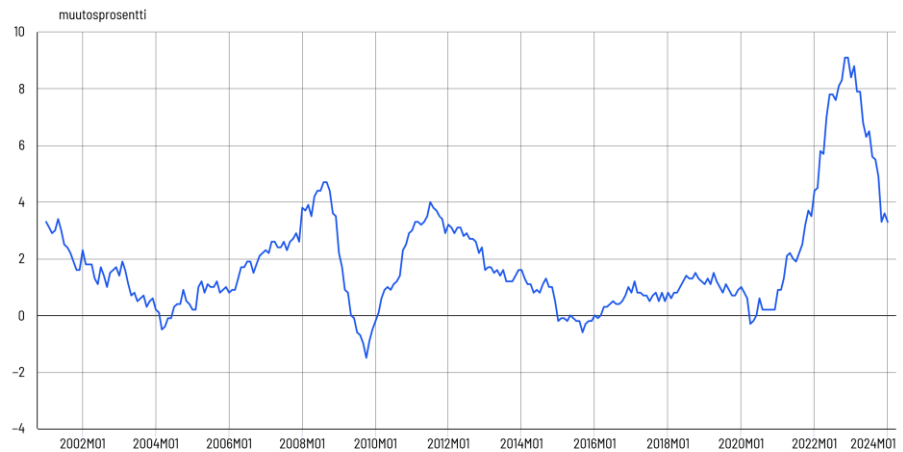
Kuluttajahintaindeksin pohjainflaatio oli 5,5 %. Pohjainflaatio ei sisällä ruoan ja energian hinnanmuutoksia, koska ne sisältävät muita hyödykeryhmiä enemmän lyhytkestoista hintojen vaihtelua.

Suomen inflaatiomittarit, joulukuu 2023

	Pisteluku	Vuosimuutos (%)
Kuluttajahintaindeksi 2015=100	121,5	3,6
Elinkustannusindeksi 1951:10=100	2316	
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi 2015=100	118,6	1,3
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi kiintein veroin 2015=100	116,9	1,0

Taulukko esittää neljän eri Tilastokeskuksen julkistaman indeksisarjan pisteluvut.

Kuluttajahintaindeksin vuosimuutos 2001M01-2024M01

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajahintaindeksi

Taulukko 13. Hintaindeksejä

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
	muutos, prosenttia					
Vientihinnat ¹	-3,4	9,8	20,5	0,6	-5,4	-4,1
Tuontihinnat ¹	-4,9	9,4	19,3	0,7	-5,3	-4,1
Kuluttajahintaindeksi	0,3	2,2	7,0	4,0	1,9	1,7
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	0,4	2,1	7,2	3,4	2,0	1,9
Verollinen kotimarkkinoiden perushintaindeksi	-3,3	9,0	20,9	4,0	2,4	2,4
Rakennuskustannusindeksi	-0,2	5,4	8,4	3,8	2,4	2,2

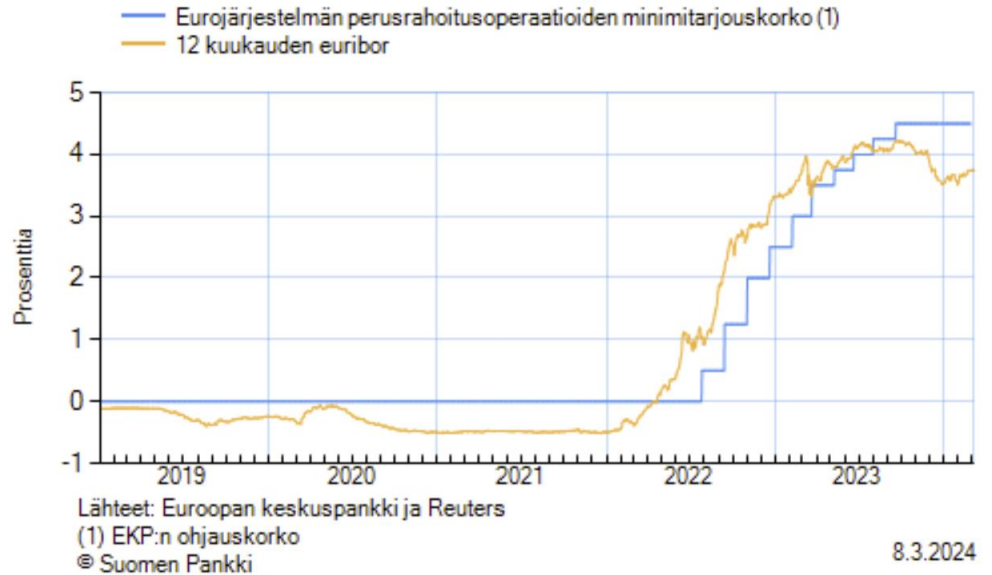
Lähde: Valtiovarainministeriö 2022

Korkotas

Korkotas on noussut vuoden 2023 aikana jyrkästi. Euroopan keskuspankki nosti vuoden 2023 syyskuussa ohjauskoron 4,5 %:n ja talletuskoron

4,0 %:n Lyhyet euriborkorot ovat viime aikoina seuranneet pankkien talletuskoron kehitystä. Vuoden 2023 alussa Euroopan Keskuspankin ohjauskorko oli 2,5 %. Pitkät korot seurasivat lyhyiden korkojen kehitystä vuoden aikana.

Euroopan keskuspankin ohjauskorko ja 12 kuukauden euribor

Manner-Suomen kuntien talous

Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2023.

Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu siis nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

Ilman poikkeuseriä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut huomattavan alijäämäinen

Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Tietoja Manner-Suomen kuntien taloudesta

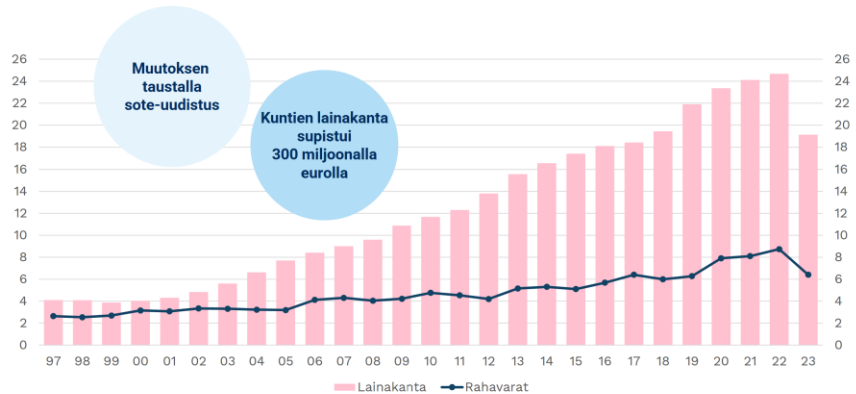
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 tpa
Vuosikate:													
Mrd. euroa	2,05	1,34	2,06	2,20	1,89	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,76	3,45	4,21
Asukasta kohti, €	382	248	380	403	347	492	596	376	318	740	681	623	762
Vuosikate %:a poistoista	118	71	100	106	91	127	149	94	76	170	157	141	168
Vuosikate %:a investoinneista ¹⁾	73	46	64	61	63	89	112	64	53	119	113	102	112
Tilikauden tulos, mrd. € ²⁾	0,42	-0,31	0,37	2,03	0,14	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,76	1,49	1,17	1,83
Toim. ja invest. rahavirta, mrd. € ²⁾	-0,93	-1,68	-0,89	-0,09	-0,89	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,27	0,64	0,20
Lainakanta:													
Mrd. euroa	10,95	12,21	13,79	14,68	15,50	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,10	18,76	18,39
Vuosi muutos, %	4,7	11,6	12,9	6,5	5,6	3,8	0,5	3,5	10,0	3,0	0,4	-2,3	-1,6
Asukasta kohti, €	2 038	2 262	2 542	2 697	2 841	2 939	2 949	3 048	3 349	3 458	3 465	3 371	3 320
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):													
Kuntien lukumäärä yhteensä	320	320	304	304	301	297	295	295	295	294	293	293	293
Vuosikate negatiivinen	34	80	28	10	13	14	4	43	65	2	9	16	13
Tilikauden tulos negatiivinen ³⁾	141	227	137	104	107	94	51	200	223	27	61	93	49

- 1) %:a poistonalaisten investointien omahankintamenoista = Investointimenot – Maa- ja vesialueiden hankinta – Osakkeiden ja osuuksien hankinta – Rahoitusosuudet investointeihin.
 2) Vuosi 2010 sisältää HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. €. Vuosi 2014 sisältää liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja noin 1,7 mrd. €
 3) Mukana 13 imputoitua kuntaa.

KUNTA LIITTO

Lähde: Kuntaliitto

Vuonna 2023 kuntien ja kuntayhtymien lainakanta laski yli 5 miljardia euroa

12
Lähde: Tilastokeskus 1997–2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttori. *) Tilinpäätösarvot

KUNTA LIITTO

1.5. Oman talousalueen kehitys

Työ- elinkeinoministeriön tilastojen mukaan työttömyys-% vuoden 2023 lopussa oli alueittain seuraava:

Alavieska 11,5 % (9,7 % 31.12.2022)
 Pohjois-Pohjanmaa 12,6 % (10,5 % 31.12.2022)
 koko maa 11,2 % (9,9 % 31.12.2022)

Vuoden vaihteessa maakunnassa oli 24 000 työtöntä työnhakijaa, mikä on 3 400 työtöntä enemmän kuin vuosi sitten (+16 %). Marraskuusta työttömien määrä nousi 2 900 henkilöllä. Työttömistä työnhakijoista kokoaikai-

sesti lomautettuja oli 3 900. Marraskuun lopusta lomautettujen määrä nousi 1 300 hengellä.

Avoimia työpaikkoja oli Pohjois-Pohjanmaalla joulukuun lopussa kaikkiaan 5 000, joista uusia avoimia työpaikkoja 2 800. Vähintään yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli joulukuun lopussa lähes 7 500, mikä on 1 500 (+24,8 %) vuoden takaista enemmän. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut koko maakunnan alueella.

Työttömiä työnhakijoita Alavieskassa oli vuoden 2023 lopussa 122 henkilöä. (107 henkilöä vuoden 2022 lopussa), heistä lomautettuna oli 45 henkilöä (31 henkilöä v.2022).

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain

Kunta	Joulu 2023	Marras 2023	Joulu 2022	Muutos Joulu 2023 Joulu 2022	Työttömistä työn- hakijoista lomautetut	Työttömien työn- hakijoiden osuus työvoimasta	Joulu 2023	Marras 2023	Joulu 2022	Muutos Joulu 2023 Joulu 2022		
	Työttömät työnhakijat			%	%	Avoimet työpaikat						
Alavieska	122	97	107	15	14	45	11,5	...	...	...	...	...

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KUNNITTAIN 2023 JOULUKUUN LOPUSSA ELY-KESKUS: POHJOIS-POHJANMAA

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat							Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työ- paikat	
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat			Pitkäaik. työttömät
Alavieska	1 064	11,5	122	81	41	...	15	30	27	8	...

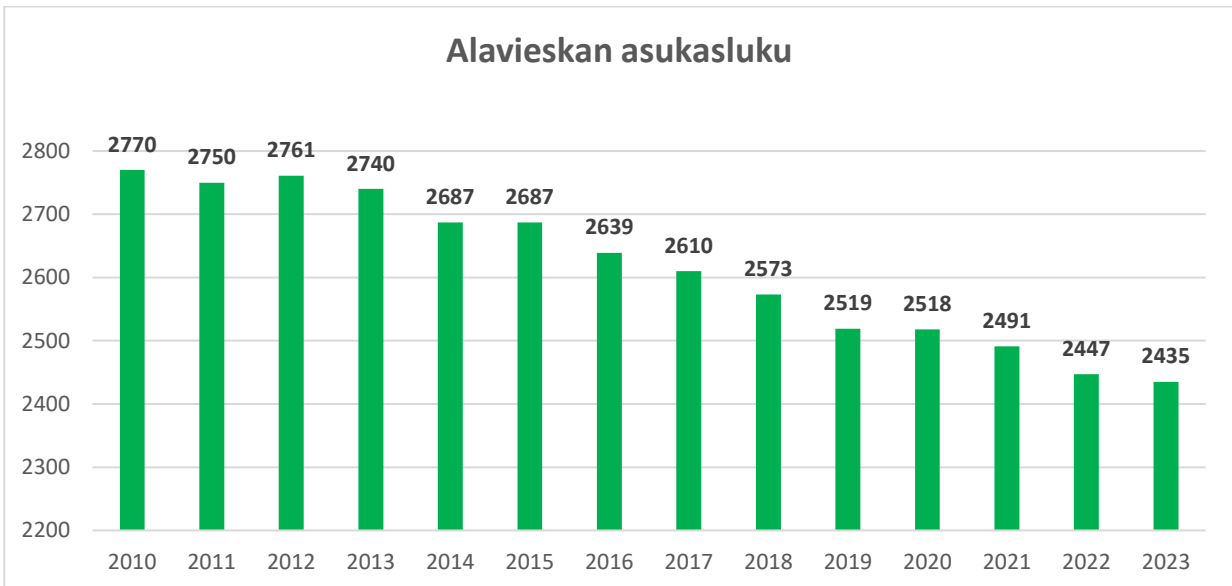
Lähde: Tilastokeskus ja ELY-keskuksen työllisyyskatsaus 2023

Väestörakenteen ennakkotiedot 2023

Alavieskan kunta

	Väkiluku		tammi-joulukuu	
2023 tammikuu	2444	syntyneet		24
2023 helmikuu	2451	kuolleet		38
2023 maaliskuu	2452	tulomuutto		100
2023 huhtikuu	2449	lähtömuutto		129
2023 toukokuu	2453	maahanmuutto		32
2023 kesäkuu	2452			
2023 heinäkuu	2452	väestön lisäys		-12
2023 elokuu	2441			
2023 syyskuu	2443			
2023 lokakuu	2456			
2023 marraskuu	2447			
2023 joulukuu	2435			
Lähde: tilastokeskus				

Alavieskan asukasluku

1.6. Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Olennaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Kunnassa on tehty toimenpiteitä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen siirtoon liittyen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset ovat vähentyneet vuoden 2023 aikana ja käyttötalousmenoista siirtyi noin puolet hyvinvointialueille. Kuntien valtionosuuksia, veromenetysten korvauksia ja verotuloja on vähennetty koko maan tasolla siirtyviä kustannuksia vastaavasti. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyi vuoden 2023 alusta Alavieskan kunnasta yksi työntekijä.

Kunnanvaltuusto päätti 23.5.2022 kokouksessaan sitoutumisesta alueellisen ateria- ja puhtauspalveluja tuottavan in-house -yhtiön perustamiseen yhdessä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja muiden yhtiön osakkaiksi sitoutuvien organisaatioiden kanssa. Samalla kunnanvaltuusto hyväksyi ateria- ja puhdistuspalvelujen henkilöstön siirtämisen liikkeenluovutuksena perustettavan yhtiöön. PPE-Köökki Oy rekisteröitiin kaupparekiste-

riin 10.11.2022 ja kunnan palveluksessa oleva ateria- ja puhdistuspalvelujen henkilöstö siirtyi PPE Köökki Oy:n palvelukseen vuoden 2023 alusta.

Kunnanvaltuusto päätti 1.10.2023 § 36 talouden tasapainottamisohjelman jatkamisesta vuosille 2024–2026. Sopeuttamisohjelman tavoitteena on löytää mahdollisia säästökohteita menokohteista ja etsiä mahdollisuuksia saada lisää toimintatuloja. Erityisesti pyrkimyksenä on prosessien kehittäminen ja toimintojen tehostaminen. Toimintojen tehostaminen ei tarkoita välttämättä palveluiden vähentämistä tai heikentämistä. Sopeuttamisohjelman mukaiset aiemmat toimenpiteet on huomioitu toiminnassa vuoden 2023 aikana ja uudet toimenpiteet talousarvion 2024 valmistelussa.

Osana kunnan sopeuttamisohjelmaa vesihuoltolaitokselle on laadittu oma talouden tasapainotusohjelma vuosille 2022–2025. Vesihuoltolaitoksen osalta tavoitteena on tuloja kasvattamalla ja menoja karsimalla saada vesilaitoksen talous tasapainoon ja tulos positiiviseksi vuoteen 2025 mennessä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.10.2023 yhteistoimintasopimuksen Raahe-Kalajoki-Ylivieska-Nivala-työllisyysalueen perustamisesta. Hallituksen esityksen mukaisesti julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään kunnille 1.1.2025 alkaen. Kunnat, joiden työvoiman määrä ylittää 20 000, voivat järjestää palvelut itse. Mikäli kunnan työvoiman määrä on alle 20 000, kunnan tulee perustaa useamman kunnan kanssa yhteinen työllisyysalue. Työllisyysalueen tulee olla maantieteellisesti yhtenäinen ja työmarkkinoiden ja työssäkäyntialueen kannalta toimiva alue. Kuntien tuli toimittaa työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta koskevat ilmoitukset työ- ja elinkeinoministeriöön 31.10.2023 mennessä. Valtuusto teki sama asiasta vielä uuden päätöksen 29.1.2024 liittyä mukaan Kalajoki, Ylivieska ja Nivalan työllisyysalueeseen, jossa on mukana Ylivieska, Kalajoki, Nivala, Sievi, Alavieska ja Merijärvi, koska aiempi sopimus ei hyväksytty kaikissa alueen kunnissa.

Valtuusto hyväksyi 12.12.2023 § 44 talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2026.

Kunnan tilinpäätös 2023 muodostui paremmaksi kuin mitä talousarviossa arvioitiin ja tulos oli 659.000 euroa positiivinen. Tulosta selittävät verotuloissa saadut ns. verohännät, joita tuli erityisesti alkuvuonna edellisen vuoden korkeampaan kunnallisveroprosentin takia. Toisaalta kaikki palvelualueet alittivat niille annetut määrärahat.

Valtionosuuksia kunta sai 3,691 milj. euroa, joka oli n. 35 000 euroa talousarviota vähemmän. Verotulot olivat 4,932 milj. euroa, joka jäi noin 10.000 euroa muutetusta talousarvioista. Toisaalta lisätalousarviossa oli lisätty verotuloarviota 150.000 euroa.

Toimintakate (käyttötalouden nettomenot) oli 456 000 euroa arvioitua pienempi.

Suunnitelmapoistot olivat 865 500 euroa eli n. 27 000 euroa pienemmät kuin mitä talousarviossa arvioitiin.

Vuosikatetavoite ylitettiin 379 000 eurolla talousarvioon nähden. Vuoden 2023 tilikauden ylijäämäksi muodostui 659 155 euroa.

Lainamäärä aleni vuoden 2023 aikana n. 2 milj. euroa. Rahavarat vähenivät 1,09 milj. euroa edellisvuodesta. Vuoden 2023 lopussa rahavarat olivat 4,65 milj. euroa.

Kunta on suojannut vuoden 2019 valtuuston hyväksymän rahoitusstrategian ja talousarvion mukaisesti lainakantaa koronvaihtosopimuksilla jopa vuoteen 2055 asti. Suojaukset alkavat vaikuttaa erityisesti vuoden 2025 alkupuolelta.

Kunta myönsi uusia antolainoja tytäryhtiöille 50.000 € (talousarviossa 300.000 €).

Investointimenot olivat 1 691 480 euroa ja pysyvien vastaavienhyödykkeiden luovutustulot 765 091 euroa. Luovutustuloista suurin osa koostui PPKY Kallion purkamisesta aiheutuvasta peruspääoman palautuksesta.

Arvio todennäköisesti tulevasta kehityksestä

Kunnille siirtyy 1.1.2025 alkaen vastuu työvoimapalvelujen järjestämisestä. Alavieskan valtuusto on 29.1.2024 tehnyt tähän liittyvä päätöksen liittyä mukaan Kalajoki, Ylivieska ja Nivalan työllisyysalueeseen, jossa on mukana Ylivieska, Kalajoki, Nivala, Sievi, Alavieska ja Merijärvi.

Eduskunta on hyväksynyt vuoden 2023 hallituksen esityksen HE207/2022 julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

Julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille. Kunnille siirtyvät myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät. Nykyiset työ- ja elinkeinotoimistot lakkautetaan. Siirtyviä tehtäviä valtiolla hoitava henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella kuntiin tai kuntayhtymiin.

Valtionosuudet tulevat TE-uudistuksen takia kasvamaan arvion mukaan Alavieskan osalta yli 200.000 euroa vuositasolla vuodesta 2025 lähtien, mutta toisaalta myös tähän liittyvät kustannukset nousevat. Nettona kustannusvaikutus arvioidaan oleva Alavieskalle tässä vaiheessa positiivinen.

Valtionosuuksien uudelleen jakaminen etenee myös siten, että vuoden 2026 alusta lähtien valtionosuudet arvioidaan uudelleen kuntakohtaisesti. Tässä vaiheessa on vaikea arvioida tämän uudistuksen vaikutuksia kunnalle.

Myös kiinteistöveron uudistus etenee siten, että uudistuksen tavoitteena on korjata kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistus toteutetaan pitkällä siirtymäajoilla. Kiinteistöveron muutokset ovat kohtuullisia kiinteistön omistajille. Voimalaitosveron osalta ei vielä arvioida olevan vaikutuksia verotulojen tasauksiin.

Kokonaisuudessaan em. uudistusten vaikutukset kunnan talouteen tulevat näkymään vuodesta 2025 ja 2026 eteenpäin, joka tuo haasteita kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 asti, mutta palkantarkistukset sopimuskauden aikana ovat kunnan talouden kannalta merkittäviä, koska palkkakustannukset muodostavan merkittävän osan kunnan menoista.

Yleinen korkotaso on noussut voimakkaasti vuoden 2023 aikana. Tällä on vaikutuksia kunnan talouteen vaikkakin kunnalla on aiemmin tehtyjä korkosuojauksia. Korkotason nousu vaikuttaa myös kunnan menoihin kustannusten nousun kautta.

Tuloslaskelman keskeisten erien muutokset edel. vuoteen verrattuna				
	2023	2022	Muutos	Muutos %
	€	€		
Toimintatuotot yhteensä	2 571 753	2 801 295	-229 541,72	-8,2 %
Toimintakulut yhteensä	-9 647 912	-19 875 143	10 227 231,00	-51,5 %
Toimintakate	-7 076 159	-17 073 848	9 997 689,28	-58,6 %
Verotulot	4 931 592	9 098 630	-4 167 038,40	-45,8 %
Valtionosuudet	3 690 602	10 638 034	-6 947 432,00	-65,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 375	150 154	-171 528,50	-114,2 %
Vuosikate	1 524 660	2 812 970	-1 288 309,62	-45,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-865 505	-815 506	-49 999,77	6,1 %
Tilikauden tulos	659 155	1 997 464	-1 338 309,39	-67,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	659 155	1 997 464	-1 338 309,39	-67,0 %

Käyttötalouden toteutuminen 2023

Käyttötalouden kehitys palvelualueittain 1 000 € (ilman sisäisiä määrärahoja)

(Työllistäminen sis. hallintoon v. 2022 ja elinvoimapalveluihin v. 2023, sosiaali- ja terveystalouteen sis. joukkoliikenne ja kela-maksut vuonna 2022 ja elinvoimapalveluihin vuonna 2023. Pelastustoimi sisältyi teknisiin palveluihin vuonna 2022.)

Palvelualue	Tot 2023	Tot 2022	Muutos €	Muutos %
Menot				
Hallinto	942	968	-26	-2,7
Sosiaali- ja terveys	-	10 800		
Elinvoima	256	118	138	116,9
Sivistys- ja hyvinvointi	5 728	4 750	978	20,6
Tekninen	2 722	3 238	-516	-15,9
Yhteensä	9 648	19 874	-10 226	-51,5

Palvelualue	Tot 2023	Tot 2022	Muutos €	Muutos %
Tulot				
Hallinto	73	72	1	1,4
Sosiaali- ja terveys	-	86	-	-
Elinvoima	22	1	21	2100
Sivistys- ja hyvinvointi	643	533	110	20,6
Tekninen	1 834	2 107	-273	-13,0
Yhteensä	2 572	2 799	-227	-8,1

Palvelualue	Tot 2023	Tot 2022	Muutos €	Muutos %
Netto				
Hallinto	869	896	-27	3,0
Sosiaali- ja terveys	-	10 715	-	-
Elinvoima	234	117	117	100
Sivistys- ja hyvinvointi	5 085	4 217	868	20,6
Tekninen	888	1 131	243	21,5
Yhteensä	7 076	17 074	-9 998	58,6

**Määrärahojen käyttö ja tuloarvioiden toteutuminen 1 000 €
(ilman sisäisiä määrärahoja)**

Palvelualue	TA 2023	Tot 2023	Muutos €	Muutos %
Menot				
Hallinto	984	942	-42	-4,3
Elinvoima	411	256	-155	-37,7
Sivistys- ja hyvinvointi	5 696	5 728	32	0,6
Tekninen	2 543	2 722	179	7,0
Yhteensä	9 634	9 648	14	0,1

Palvelualue	TA 2023	Tot 2023	Muutos €	Muutos %
Tulot				
Hallinto	28	73	45	160,7
Elinvoima	15	22	7	46,7
Sivistys- ja hyvinvointi	461	643	182	39,5
Tekninen	1 837	1 834	-3	-0,2
Yhteensä	2 341	2 572	231	9,9

Palvelualue	TA 2023	Tot 2023	Muutos €	Muutos %
Netto				
Hallinto	956	869	-87	-9,1
Elinvoima	396	234	-162	-40,9
Sivistys- ja hyvinvointi	5 235	5 085	-150	-2,9
Tekninen	706	888	182	25,8
Yhteensä	7 293	7 076	-217	-3,0

1.7. Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kunnanhallituksen selonteon sisäisestä valvonnasta tulee perustua todelliseen, riittävän kattavaan, systemaattiseen ja dokumentoituun arviointiin, johon on liitetty rehellinen kuvaus merkittävistä kehittämisalueista.

Valvonnan tarkoitus on tuottaa kohtuullinen varmuus toimintojen tehokkuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisen ja johdon raportoinnin luotettavuudesta sekä lakien, määräysten ja sisäisten toimintaohjeiden noudattamisesta. Valvontaympäristö muodostuu suunnittelu- ja seurantajärjestelmästä, johtamisjärjestelmästä, toimintojen organisoinnista ja riskien hallinnasta.

Alavieskan sisäisen valvonnan ohjeet on hyväksytty kunnanhallituksessa 10.9.2018 § 143. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 17.12.2018 § 60. Sisäiseen tarkastukseen ei ole osoitettu erilisiä omia resursseja.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätös- ja ratkaisuvälillä samoin kuin niihin liittyvät vastuut on määritelty kunnan hallintosäännössä (hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa 31.10.2017 § 61 ja siihen tehtäviä muutoksia viikoksi 31.10.2022 § 99).

Tavoitteiden toteutuminen

Organisaatiosta vastuussa olevien tilivelvollisten tehtävänä on päättää ja valvoa, että eri tahojen tarpeet ja niiden tasapainottaminen sekä lainsäädännön ja viranomaisten määräykset ja päätökset otetaan huomioon tavoitteiden asettamisessa. Tavoitteiden ja niihin sisältyvien suunnitelmien tulee sisältää mitattavissa olevat suoritusavoitteet ja –mittarit. Tavoitteiden toteutumisen seurannassa on pääpaino siirtymässä tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden mittaamiseen. Tavoitteista pitää tiedottaa selkeästi, jotta päätösten ja toiminnan taustat sekä haluttu suunta on koko henkilöstön tiedossa.

Alavieskassa on selkeät ohjeet ja vakiintunut talousarvion ja taloussuunnitelman laadintakäytäntö.

Tavoitteiden toteutumisen seurantaan varten on asetettu mittarit, jotka kaikilta osin eivät vielä ole tarpeeksi kuvaavia, täsmällisiä tai objektiivisia. Kaikilla toimialoilla tavoitteiden toteutumista on seurattu osavuosisikatsausten yhteydessä.

Tavoitteiden asettamisen ja seurannan katsotaan olevan järjestyksessä. Palvelut johtavat tavoitteensa strategioista. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja valvotaan annettujen ohjeiden ja normaalin raportointikäytännön mukaisesti.

Riskienhallinta

Organisaation on voitava kohtuudella varmistua siitä, että kaikki tavoitteiden saavuttamiseen olennaisesti vaikuttavat riskit on tunnistettu ja niiden hallitsemiseksi on valittu asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Kunnanhallitus on 25.1.2021 § 4 hyväksynyt yleisen valmiussuunnitelman, jossa on kattavaa ohjeistusta varautumisesta ja riskienkartoittamisesta. Toimialakohtaisesti varautumista ja riskienkartoitusta päivitetään jatkuvasti erikseen ja ajanmukaiset dokumentit on pääsääntöisesti tehty. Liitteet ovat julkisuuslain nojalla pääsääntöisesti salaisia.

Vahinkoriskit

Kunnan henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti.

Rahoitus ja sijoitusriskit

Kunnanvaltuuston hyväksymässä 16.12.2019 rahoitusstrategiassa määritetään rahoitus- ja sijoitusriskien hallintaa. Rahoitusriskejä hallitaan mm. koronvaihtosopimuksilla.

Toiminnalliset riskit

Sijaisjärjestelyjen puutteet aiheuttavat riskin erityisosaamista vaativien tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli ao. viran-/toimenhaltija on äkillisesti estynyt hoitamasta tehtäväänsä.

Tietojärjestelmien toimivuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyviä riskejä on pienennetty ulkoistamalla osa toiminnasta, mutta varmistamalla samalla, että tarvittavaa osaamista löytyy myös omasta organisaatiosta.

Seuranta ja muutokset

Olosuhteita ja toimintaa seuraamalla ja arvioimalla voidaan organisaatio ohjata näkemään kehitystarpeet.

Kaikissa palveluissa on seurattu ulkoisten olosuhteiden muutoksia ja arvioitu niihin sisältyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Osittain on pystytty varautumaan ajoissa muutoksiin, mutta joihinkin toimintavuoden aikana tapahtuviin muutoksiin on jouduttu reagoimaan kesken talousarviovuoden.

Toiminnan ja talouden toteutumista on seurattu säännöllisesti raportoinnin avulla. Tietohallinnon antamia mahdollisuuksia seurannan helpottamiseksi on kehitetty jatkuvasti Hetaan liittyen.

Sopimusten hallinta

Sopimusten hallinta on ajan tasalla ja hoidettavissa joko manuaalisesti tai käytössä olevilla rekisteriohjelmilla. Koko kuntaa koskevaa sopimustenhallintajärjestelmää ei ole olemassa, mitä on pidetty puutteena.

Huolimatta siitä, että kunnassa ei ole tehty riskienkartoitusta, on keskushallinnossa ja kaikissa palveluissa tiedostettu toimintaan liittyviä olennaisia ris-

kejä. Sama loppupäätelmä riskienhallinnan nykytilasta saadaan kuin sisäisen valvonnankin osalta, että pienissä kunnassa riskit on paremmin tunnistettavissa ja tiedostettavissa kuin isoissa toimintayksiköissä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja esittävät lausumansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kunnan hallinto on toiminut pääosin kuntalain, kunnan johto- ja toimintasääntöjen sekä kunnanhallituksen hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti ja että sisäisen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty.

1.8. Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA (ulk.)	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 572	2 801
Toimintakulut	-9 648	-19 875
Toimintakate	-7 076	-17 074
Verotulot	4 932	9 099
Valtionosuudet	3 690	10 638
Rahoitustuotot ja -kulut	-21	150
Vuosikate	1 525	2 813
Poistot ja arvonalentumiset	866	816
Tilikauden tulos	659	1 997
<i>Satunnaiset erät</i>		
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	659	1 997
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	26,7	14,0
Vuosikate/Poistot, %	176	345
Vuosikate, €/asukas	626	1 450
Asukasluku	2 435	2 447

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 x Toimintatuotot/ toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön
Tunnusluku osoittaa paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista:
= 100 x Vuosikate/Poistot
Kun tunnusluku on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tunnusluvun tulkintaan vaikuttavat kuitenkin vuotuisen investointitason suuruus (vastaavatko poistot vuotuista investointitasoa) ja lisäksi tunnusluvun vertailukelpoisuutta heikentää se, että yhä useampi kunta toimii vuokratiloissa tai käyttää merkittävilä osin leasingrahoitusta.

Vuosikate euro/asukas tunnusluvussa käytetään väestölaskennan mukaista asukaslukua tilikauden lopussa.

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kunnan ulkopuolelta, ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kunnan ulkopuolelta.

Tuotot

Alavieskan kunnan varsinaisen toiminnan tuottojen kokonaismäärä oli vuonna 2023 yhteensä 11,5 milj. euroa. Tuottojen määrä aleni vuoteen 2022 verrattuna -49,9 %.

Tuotot, 1000 €	2023	2022
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 571	2 801
Myyntituotot	763	1 200
Maksutuotot	94	115
Tuet ja avustukset	471	337
Vuokratuotot	1 212	1 146
Muut tuotot	32	3
Verotulot	4 932	9 099
Valtionosuudet	3 690	10 638
Korkotuotot	60	382
Muut rahoitustuotot	239	23
Yhteensä	11 492	22 943

Kulut, 1000 €	2023	2022
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	9 648	19 875
Henkilöstökulut	4 801	5 112
Palkat ja palkkiot	3 849	3 957
Henkilöstösivukulut	952	1 155
Palvelujen ostot	3 142	12 863
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 059	1 304
Avustukset	470	477
Muut toimintakulut	61	136
Korkokulut	288	36
Muut rahoituskulut	33	219
Yhteensä	9 969	20 130

Tuloveroprosentin kehitys	
Verovuosi	Tuloveroprosentti
2012	21,50
2013	21,50
2014	21,50
2015	21,50
2016	21,50
2017	21,50
2018	21,50
2019	22,00
2020	22,00
2021	22,00
2022	22,00
2023	9,36

Valtionosuuksien toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio+ muutokset	Toteuma 2023	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen vo	2 036 765,00			1 956 601,00	- 80 164,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 701 563,00			1 700 196,00	-1 367,00
Muu opetus- ja kulttuuritoimi	-539 829,00			-493 319,00	+46 510,00
Verotulomenetysten kompensatio	528 481,00			527 124,00	-1 357,00
Yhteensä	3 726 980,00			3 690 602,00	-36 378,00
Verotulojen toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio+ muutokset	Toteuma 2023	Poikkeama
Kunnan tulovero	3 763 000	+100 000	3 863 000	3 888 282,53	+ 25 282,53
Kiinteistövero	747 000	+50 000	797 000	786 913,56	-10 086,44
Osuus yhteisöveron tuotosta	282 000		282 000	256 395,53	-25 604,47
Yhteensä	4 792 000	+150 000	4 942 000	4 931 591,62	-10 408,38

Välitulokset

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena esitetään tuloslaskelmassa toimintakate-niminen välitulokse, joka ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen.

Toimintakate aleni huomattavasti vuonna 2023 edelliseen vuoteen verrattuna 9 998 € (59 %). tarkoittaen, että pienempi osa kuluista jäi katettavaksi vero- ja valtionosuusrahoituksella. Taustalla on soteuudistuksen toteutuminen.

Toimintatuotot aleni 8,2 % ja toimintakulut alenivat 51,5 %. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2023 26,7 % toimintakuluista (vuonna 2022 vastaava luku oli 14,1 %).

Vuosikate kuvastaa kunnan kokonaistulorahoitusta. Siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoituserät. Vuosikate vuonna 2023 oli 1 524 660 € positiivinen eli 626 €/as. Vuonna 2022 vuosikate oli 1450 €/as. Vuonna 2022 vuosikate oli koko maassa (Manner-Suomi) 623 €/as.

Tulos ja ylijäämä

Tilikauden tulos kuvaa kaikkien tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotusta. Siinä on otettu huomioon myös pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käyttöä kuvaavat poistot ja arvonalentumiset ja satunnaiset erät, jos niitä on.

Tuloksen käsittelyerillä tarkoitetaan kirjanpidollisia eriä, joiden avulla voidaan vaikuttaa määrätyn edellytyksin tuloksen jakautumiseen eri tilikausien välillä.

Ylijäämää vuodelta 2023 muodostui 659 154,81 euroa.

1.9 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA (ulk.)	2023	2022
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	1 524	2 813
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	51
Toiminnan nettorahavirta	1 524	2 864
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 691	- 975
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	765	46
Investointien nettorahavirta	-926	-1 095
Toiminnan ja investointien rahavirta	598	1 938
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-50	-200
Antolainasaamisten vähennykset	21	19
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 064	226
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	406	-664
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13	-2
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	525	-368
Korottomien velkojen muutos	-107	- 294
Rahoituksen rahavirta	-1 687	-1 071
Rahavarojen muutos	-1 089	867
Rahavarat 31.12., 1 000 €	4 651	5 740
Rahavarat 1.1., 1 000 €	5 740	4 883
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	4 859	4 814
Investointien tulorahoitus, %	90,2	228,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	75,2	243,3
Lainanhoitokate	79	76
Kassan riittävyys, pv	170,3	105,4
Asukasmäärä	2 435	2 447

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus –tunnusluku lasketaan seuraavasti:
 $= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno.}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Pääomamenojen tulorahoitus, %:

$= 100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankinta} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tunnusluku riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

MAKSUVALMIUS

Kassavarat = Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassasta maksut tunnusluku lasketaan seuraavasti:

Tuloslaskelmasta: Toimintakulut, Korkokulut ja Muut rahoituskulut.

Rahoituslaskelmasta: Investointimenot, Antolainojen lisäys ja Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

$\text{Kassan riittävyys (pv)} = 365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella.}$

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käytöt. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan kassavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahat tilikauden aikana. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet kunnan kannalta ulkopuolisiin yksiköihin nähden.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tilikauden tuottojen ja kulujen erotuksena syntyvän rahoituksen määrää. Rahoituslaskelman investointien rahavirrassa kohdassa esitetään investointimenot, rahoitusosuudet investointimenoihin sekä käyttöomaisuuden myyntituotot.

Rahoituksen rahavirta

Kunnalla ei ollut vuoden 2023 lopussa pitkäaikaisia lainoja. Lainakanta oli yhteensä 9 milj. euroa. Lainakanta koostui kokonaisuudessaan liikkeelle lasketuista kuntatodistuksista. Lisäksi kunta oli velkaa tytäryhtiöille konsernitilien talletusten 20.507 euroa.

Kunta on suojannut lainojen korkoriskiä solmimalla neljä taseen ulkopuolista koronvaihtosopimusta. Sopimuksista pisin on voimassa vuoteen 2055 asti. Sopimukset suojaavat lainakannan korkoriskiä enintään 10 milj. euroon asti. Korkosuojaukset alkavat vuoden 2025 alkupuolella. Sopimusten käypäarvo ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vuoden 2023 lopussa sopimusten käypäarvo oli nettona yhteensä noin 3,9 milj. euroa. Vuoden 2023 aikana kunta solmi yhden uuden sopimuksen.

Kassavarojen muutos

Varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavarojen muutokset muodostavat yhdessä kassavarojen muutoksen. Vuoden 2023 lopussa kassavarat olivat noin 1.089.000 euroa alemmat kuin edellisen vuoden lopussa.

Kassavarat olivat yhteensä 4 651 357,99 euroa vuoden 2023 lopussa. Kassavarat sisälsivät 3.904.125,42 euroa sijoituksia korkorahastoihin. Korkorahastot arvostettiin vuoden lopussa hankintahintaan ja edellisen vuoden arvonalennuksesta on tehty arvonalennuksen palautus rahoitustuottoihin.

1.10. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE					
VASTAAVA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2 022
	1000 €	1 000 €		1000 €	1 000 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	18 080	18 069	A OMA PÄÄOMA	12 952	12 372
I Aineettomat hyödykkeet	406	475	I Peruspääoma	7 452	7 531
1. Aineettomat oikeudet					
2. Muut pitkävaikutteiset menot	406	475	IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 840	2 843
			V Tilikauden yli-/alijäämä	659	1 997
II Aineelliset hyödykkeet	13 966	13 212	C PAKOLLISET VARAUKSET	49	
1. Maa- ja vesialueet	1 421	1 185	2. Muut pakolliset varaukset	49	
2. Rakennukset	9 327	9 695	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	70	83
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 294	1 979	1. Lahjoitusrahastojen pääomat	54	57
4. Koneet ja kalusto	200	153	2. Muut toimeksiantojen pääomat	16	26
6. Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	724	199	E VIERAS PÄÄOMA	10 307	12 488
			I Pitkäaikainen	165	160
III SIOJITUKSET	3 708	4 381	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	2 088	2 791	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Lainasaamiset	1 620	1 591	7. Liittymismaksut ja muut velat	165	160
			8. Siirtovelat		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		0	II Lyhytaikainen	10 142	12 328
1. Valtion toimeksiannot		0	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 297	6 922	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
I Vaihto-omaisuus	2	2	4. Lainat muilta luotonantajilta	9 000	11 000
1. Aineet ja tarvikkeet	2	2	5. Saadut ennakot	160	299
II Saamiset	644	1 170	6. Ostovelat	353	305
Pitkäaikaiset saamiset			7. Muut velat	108	166
1. Myyntisaamiset			8. Siirtovelat	521	548
Lyhytaikaiset saamiset	644	1 170			
1. Myyntisaamiset	295	347			
3. Muut saamiset	122	66			
4. Siirtosaamiset	227	757			
III Rahoitusomaisuus	3 904	3 688			
IV Rahat ja pankkisaamiset	747	2 063			
VASTAAVA YHTEENSÄ	23 377	24 991	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 377	24 991

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	5 500	4 840
Tilikauden yli-/alijäämä €/asukas	274	816
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	2 259	1 978
Omavaraisuus-%	56,0	50,7
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	83,0	54,1
Lainat, €/asukas	3 696	4 495
Lainakanta 31.12., 1 000 €	9 000	11 000
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 620	1 591
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	83,0	48,8
Asukasmäärä	2435	2447

Taseen tunnusluvuilla kuvataan kunnan rahoitusrakennetta. Rahoitusrakenteella tarkoitetaan lähteiden eli pääomien jakaantumista omaan ja vieraaseen pääomaan.

Omavaraisuus- % tunnusluku lasketaan seuraavasti:

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä.

Koko maan kuntien omavaraisuusasteen keskiarvo v. 2022 oli 59,2 %.

Jos omavaraisuusprosentti on alle 50 %, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta suhteessa omaan pääomaan.

Suhteellinen velkaantuneisuus- % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla (Manner Suomi) keskimäärin 56,5 % (2022).

Lainakanta 31.12 = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12 = Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Vastuut ja velat käyttötuloista % = Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Taseen sisältö

Tase sisältää kunnan omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan.

Taseen kokonaisuus

Alavieskan kunnan taseen loppusumma 31.12.2023 oli 23,377 milj. €. Vuoden 2023 aikana kunnan taseen loppusumma aleni 1,604 milj. €.

Taseen vastaavien erät

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten määrä (pysyvät vastaavat) taseessa oli 18,1 milj. € (ed. vuonna 18,1 milj. €), josta aineettomia hyödykkeitä 0,4 milj. € ja aineellisia hyödykkeitä 14,0 milj. € ja sijoituksia 3,7 milj. €. Sijoitusten määrä aleni 0,673 milj. € vuoden 2023 aikana.

Lyhytaikaisten saamisten määrä oli 0,644 milj. €, jossa on vähennystä 0,526 milj. € edellisestä vuodesta. Rahat ja pankkisaamiset olivat 0,747 milj. euroa. Yhteensä

vaihtuvat vastaavat olivat 5,3 milj. euroa, jossa on vähennystä edellisvuoteen 1,6 milj. euroa.

Taseen vastattavien erät

Taseen mukainen oma pääoma oli 12,952 milj.€ muodostuen peruspääomasta 7,452 milj. € ja kertyneestä ylijäämästä 5,50 milj. €. Ylijäämä kasvoi vuoden 2023 aikana, mutta peruspääoma aleni poikkeuksellisesti 0,079 milj. €.

Kunnan pitkäaikainen vieras pääoma oli 0,165 milj. € joka oli liittymismaksuvelkaa.

Lyhytaikainen vieras pääoma oli vuoden lopussa 10,142 milj.€, josta vähennystä on 2,176 milj. € edellisvuodesta.

Yhteensä lainojen määrä oli 9,0 milj. €. Lainat asukasta kohti laskettuna olivat 3 696 € vuonna 2023.

Koko maassa kuntien lainojen määrä oli ennakkotiedon mukaan keskimäärin 3 323 € per asukas vuonna 2023.

1.11. Kunnan kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 572	20,0	Toimintakulut	9 648	67,3
Verotulot	4 932	38,4	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Valtionosuudet	3 691	28,7	Korkokulut	288	2,0
Korkotuotot	60	0,5	Muut rahoituskulut	33	0,2
Muut rahoitustuotot	239	1,9	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Tulorahoituksen korjaukset	0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0,0	+/- Pakollisten varausten muutos	0	0,0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	0,0	- Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0,0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 691	11,8
Käyttöomaisuuden myyntitulot	765	6,0			
Rahoitustoiminta		0,0	Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	21	0,2	Antolainasaamisten lisäykset	50	0,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 064	14,4
Oman pääoman lisäykset	487	3,8	Oman pääoman vähennykset	566	3,9
Oman pääoman lisäykset muutos	79				
Kokonaistulot yhteensä	12 846	99,4	Kokonaismenot yhteensä	14 340	100,0
Kokonaistulot	12 846		Muut maksuvalmiuden muutokset	406	
Kokonaismenot	-14 340		Rahavarojen muutos	-1 088	

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma sisältää vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloissa on esitetty rahanlähteinä toimintatuotot ja investointitulot sekä antolainojen vähennykset ja uusien lainojen nostot

Kokonaismenoissa rahankäyttönä on esitetty toimintakulut ja investointimenot sekä antolainojen lisäykset sekä lainojen lyhennykset

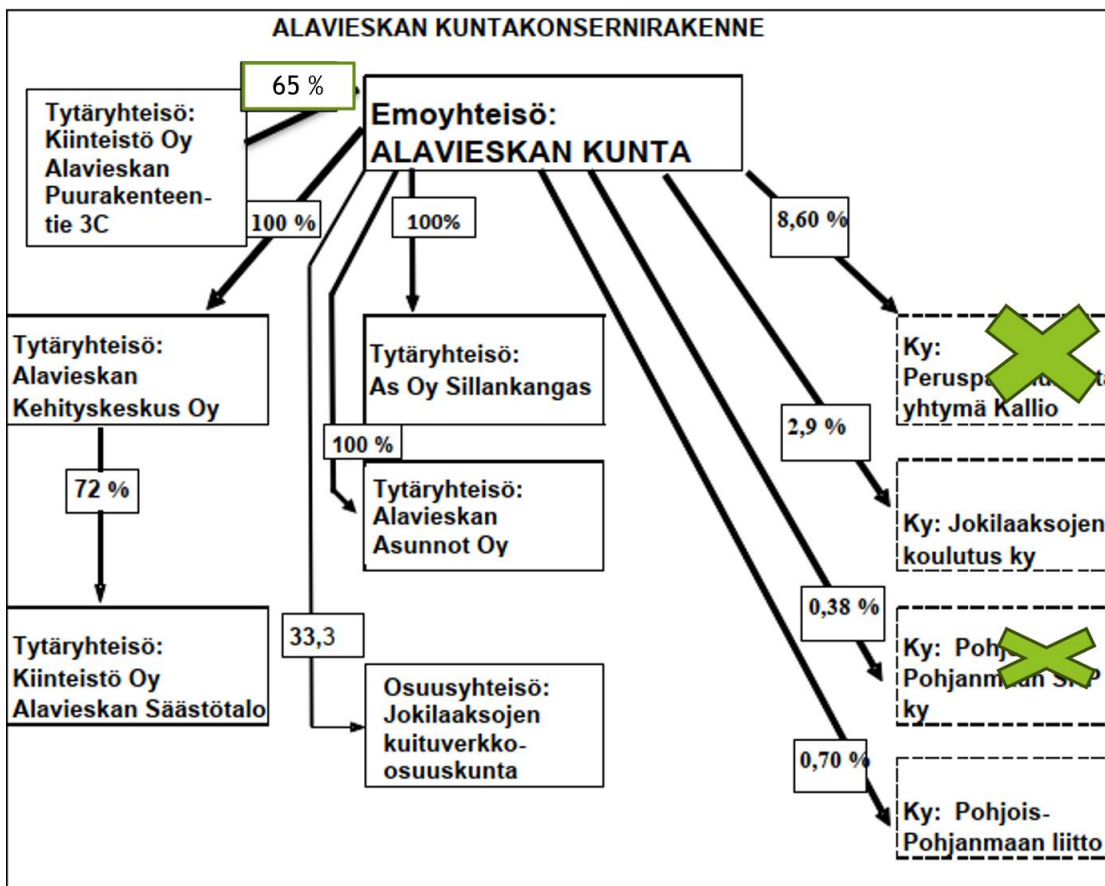

1.12. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernirakenteen esittäminen:

Yhdistely konsernitilinpäätökseen

	Yhdistelty (kpl)	Ei-yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	5	1
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	1	
Yhteensä	8	1

Vuoden 2023 aikana vapaaehtoinen kuntayhtymä Peruspalvelukuntayhtymä Kallio purettiin jäsenkuntien päätöksellä päättämään 31.5.2023. Lisäksi 1.1.2023 poistui kunnan taseesta ns. pakollinen kuntayhtymä Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri KY soteuudistuksen takia.

Kiinteistö Oy Alavieskan Puurakenteentie 3 C, joka oli vielä 31.12.2023 kunnan tytäryhtiö, niin yhtiöstä myytiin tammikuusta enemmistö yksityisille yrittäjille. Näin ollen sitä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tehtäviin kuuluu päättää mm. 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta.

Alavieskan kunnan konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 28.2.2022 § 7. Konserniohjeella konsernijohto antaa konsernitason toimintaohjeet ja –periaatteet sekä täsmentää kunnan ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana. Konserniohje sisältä johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita ja määrittelee konsernitason yhteistyöasiat.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Konserniohje käsitellään tytäryhtiön yhtiökokouksessa tai vastaavassa, jolloin se on tytäryhteisöjä velvoittava. Konserniohjetta sovelletaan niihin yhteisöihin, joissa Alavieskan kunnalla on suoraan tai välillisesti yli 50 % kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai määräämisvalta.

Konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniin kuuluvan tytäryhteisön tulee valita yhteisön tilintarkastajaksi kunnan tilintarkastaja. Tytäryhteisön tulee toimia yhteistyössä kunnan taloushallinnon kanssa hankkiessaan lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta. Sama koskee yhteisön varojen sijoittamista.

Tarvittaessa kunnanhallitus antaa tytäryhteisölle ohjeita riskien hallintaan liittyvissä asioissa. Konsernin sisällä vakuuttaminen tulee hoitaa siten, että emoyhteisön ja tytäryhteisön edut tulevat huomioon otetuksi.

1.13. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 989	17 798
Toimintakulut	-11 748	-35 441
Osuus osakkuusyht. Voitosta/tappiosta	12	4
Toimintakate	-7 747	-17 639
Verotulot	4 924	9 070
Valtionosuudet	4 520	11 442
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	31	362
Muut rahoitustuotot	246	35
Korkokulut	-244	-50
Muut rahoituskulut	-60	-222
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-26	125
Vuosikate	1 671	2 998
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 247	-1 174
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 247	-1 174
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	-10,54	0
Tilikauden tulos	413	1 824
Tilinpäätössiirrot	1	-2
Tilikauden verot	-4	-1
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	0	-1
Tilikauden ylijäämä	410	1 820
KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot / Toimintakulut %	33,95	50,22
Vuosikate/poistot, %	133,92	255,37
Vuosikate, €/as	686,05	1225,17
Asukasmäärä 31.12.	2435	2447

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 671	2 998
Satunnaiset erät	-14	-1
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-12	32
Toiminnan rahavirta	1 644	3 029
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 083	-2 380
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25	7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	768	63
Pysyvien vast. hyöd. luovutusvoitto/tappio	-720	4
Nettoinvestoinnit	-2 010	-2 306
Toiminnan ja investointien rahavirta	-366	723
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-50	-220
Antolainasaamisten vähennykset	21	19
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	50	964
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-54	-55
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 999	-1
Lainakannan muutokset yhteensä	-2 003	908
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-46	17
Vaihto-omaisuuden muutos	6	50
Saamisten muutos	1455	5
Korottomien velkojen muutos	-1096	-609
Rahoituksen rahavirta	-1 712	191
Rahavarojen muutos	-2 079	914
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta 1.000 €	1 153	2 975
Investointien tulorahoitus, %	81,2	126,3
Pääomamenojen tulorahoitus, %	80,2	134,6
Lainanhoitokate	0,81	22,62
Kassan riittävyys, pv	144	71
Asukasmäärä	2435	2447

1.13.1 KONSERNITASE (lyhennetty)

VASTAAVA	2023 1 000 €	2022 1 000 €	VASTATTAVAA	2023 1 000 €	2022 1 000 €
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	18 264	20 934	A OMA PÄÄOMA	13 427	13 165
I Aineettomat hyödykkeet	407	576	I Peruspääoma	7 452	7 531
1. Aineettomat oikeudet	0	29	Säätiöiden ja yhdistysten	0	0
3. Muut pitkävaikutteiset menot	407	499	IV Arvonkorotusrahasto	0	0
4. Ennakkomaksut	0	48	V Muut omat rahastot	81	121
II Aineelliset hyödykkeet	17 250	19 692	VI Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	5 483	3 693
1. Maa- ja vesialueet	1 626	1 473	VII Tilikauden yli/-alijäämä	410	1 820
2. Rakennukset	11 904	13 353	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	61	74
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 312	2 058	E PAKOLLISET VARAUKSET	49	157
4. Koneet ja kalusto	266	486	2. Muut pakolliset varaukset	49	157
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0	2	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	234	280
6. Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hankinnat	1 142	2 320	G VIERAS PÄÄOMA	10 643	17 339
III SIJOITUKSET	607	666	1. Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	16	2 458
1. Osakkuusyhteisöosuudet	43	80	2. Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	166	168
3. Muut osakkeet ja osuudet	319	345	3. Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	9 027	11 105
4. Muut lainasaamiset	238	231	4. Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 434	3 608
5. Muut saamiset	7	10			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	164	118			
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 986	9 963			
I Vaihtoomaisuus	19	83			
II Saamiset	651	2 329			
Pitkäaikaiset saamiset	1	2			
Lyhytaikaiset saamiset	650	2 327			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 904	3 723			
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 412	3 828			
YHTEENSÄ	24 413	31 015		24 413	31 015
			Omavaraisuusaste, %	55,1	42,5
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	31,7	51,7
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	5 893	5 513
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as	2 420	2 253
			Konsernin lainat, €/as	3 714	5 543
			Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	9 043	13 563
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	238	231
			Kunnan asukasmäärä	2 435	2 447

1.14 Talousarvion toteutuminen

KÄYTTÖTALOUSOSA

HALLINTOPALVELUT

Hallintopalvelujen vastuualueena ovat

- hallintopalvelut
- henkilöstöpalvelut
- työllistäminen

Vaalit

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit 2.4.2023. Valtuuston asettama kunnan keskusvaalilautakunta hoitaa vaalilaissa sille säädetyt tehtävät.

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano 1.8.2021 alkaen

Eija Jutila, puheenjohtaja
Jouni Vähäkangas, varapuheenjohtaja
Sirpa Savukoski
Sanna Makkara
Juha Vähäkangas

Toimintamenot ja - tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	5 141	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	4 478	4 400	102
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 141	4 478	4 400	102
Henkilöstökulut	-6 707	-6 234	-4 814	129
Palvelujen ostot	-230	-658	-970	68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-2 313	-250	925
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 937	-9 205	-6 034	153
TILIKAUDEN TULOS	-1 796	-4 727	-1 634	289

Tilintarkastus

Kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat valtuuston valitsema tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tilintarkastuksesta on vastannut BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana on toiminut Piia-Tuulia Rauhala. Vastuullinen tilintarkastaja vaihtui vuoden 2023 aikana,

5.9.2023 alkaen vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Tuomas Pelto-perä.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.8.2021 alkaen

Sakari Siitonen, puheenjohtaja
 Matti Luonuansuu, varapuheenjohtaja
 Jaana Nyman
 Maarit Jutila

Suunnittelukauden tavoitteet ja toteuma

Tavoitteet	Toteuma
Talouden tarkastus suoritetaan tehokkaasti ja luotettavasti ja varmistetaan, että kunnan hallinto ja taloudenhoito on laillista ja tuloksellista.	Kunnan hallinnon ja talouden valvontaa on suoritettu vuoden aikana tilintarkastusyhteisön koordinoimana.
Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuulemalla viranhaltijoita.	Tarkastuslautakunta on seurannut tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Johtavia viranhaltijoita on kuultu tarkastuslautakunnan kokouksissa.
Tavoitteena on viisi tarkastuslautakunnan kokousta v. 2023.	Tarkastuslautakunta kokoontui 7 kertaa vuoden 2023 aikana.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-3 270	-3 300	-3 009	110
Palvelujen ostot	-13 423	-12 636	-22 050	57
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-50	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 692	-15 936	-25 109	63
TILIKAUDEN TULOS	-16 692	-15 936	-25 109	63

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja sillä on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tehtäväalueet ovat

- toiminta-ajatus ja strategiat
- tavoitteiden asettaminen
- kuntalaistarpeiden ja tarjottavien palveluiden yhteensovittaminen
- resurssien jakaminen
- toiminnan arviointi ja seuranta

Toimintasuunnitelma

Alavieskan kuntastrategia vuosille 2022–2025 on hyväksytty valtuustossa 28.2.2022. Strategiset tavoitteet ovat:

- asukasviihtyisyys ja hyvinvointi
- lähipalvelut
- yrittäjyys ja elinkeinot
- brändäys

Valtuuston virallisten kokousten lisäksi järjestetään tarpeen mukaan seminaareja ja valtuuston iltakouluja valtuuston käsittelyyn tulevista asioista.

Iltakouluja on tarkoitus järjestää vuonna 2023 ainakin tilinpäätöksen 2022 ja talousarvion 2024 osalta. Lisäksi toteutetaan luottamushenkilöille suunnattu koulutus alkuvuodesta 2023.

Strategiset tavoitteet

Kuntastrategia vuosille 2022–2025 hyväksyttiin valtuustossa 28.2.2022. Strategiassa asetettiin seuraavat tavoitteet:

- asukasviihtyisyys ja hyvinvointi
  - kevyen liikenteen väylät
  - liikunta-alueiden ja luontokohteiden kunnossapito
  - hyvä asuntotarjonta ja edullinen asuminen
  - senioriasuminen
  - toimintaa eri-ikäisille
  - kulttuuritapahtumia ympäri vuoden
  - kolmannen sektorin yhteistyö

Toimenpiteet:

Uuden rivitalon rakennustyöt aloitettiin Alavieskan Asunnot Oy:n rakennuttamana. Rivitalo valmistuu vuoden 2024 aikana. Senioriasumista selvitetään (valtuustoaloite). Sivistys- ja hyvinvointipalvelut sekä kulttuuritoimi on järjestänyt vuoden aikana monia tapahtumia.

- lähipalvelut
  - sosiaali- ja terveystalot omassa kunnassa
  - peruspalvelut (kauppa, koulu, päiväkotit)
  - seutuliikenne lähikuntiin
  - etätyömahdollisuudet

- digipalvelut

Toimenpiteet:

Kunnanhallitus hyväksyi joulukuussa 2022 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa sosiaali- ja terveystalouden ja paloaseman tiloista pidemmän vuokrasopimuksen vuoden 2028 loppuun asti, joka lisää em. palveluiden todennäköisyyttä kunnassa.

Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus on kilpailuttanut osaltaan linja-autoliikennettä lähikuntiin. Tähän on pyritty myötävaikuttamaan. Yhteiskoulua ja päiväkoteja parannetaan ylläpitokorjauksin joka vuosi.

- yrittäjyys ja elinkeinot
  - tonttitarjonta
  - vuokratiloja yrittäjille
  - yritysneuvonta ja rahoitus
  - maatalouden tukeminen
  - positiiviset yritystarinat
  - nuoret yrittäjät (4H)

Toimenpiteet:

Vestia Oy:n lajittelupihan rakentaminen Alavieskaan on toteutunut. Alavieskan Yrittäjien kanssa on tehty yhteistyötä. Yritysneuvoja on tavattavissa Alavieskassa kerran viikossa. Kunta on mukana Jokilaaksojen kuntakokeilussa ja työvoimapalvelua on lähipalveluna kunnantalolla pari päivää viikossa. Maatalousyrittäjiä on tuettu mm. viljelysuunnitelmiin.

- brändäys
  - tavoitteellinen markkinointi
  - asukastarinat
  - uusien asukkaiden huomiointi
  - elävä maaseutu
  - luonto- ja ympäristöarvot
  - kunta mahdollistajana

Toimenpiteet:

Kunta on ollut mukana edesauttamassa tai järjestämässä tapahtumia; Alavieska-viikko, markkinat, Motor weekend ja muut tapahtumat. Kunnan monia mainostuotteita on valmistunut mm. paita, tube-huivi ja aurinkolasit.

Tavoitelukuja vuoteen 2025

Asukasluku 2600

v. 2021: 2491

Syntyneitä
30 lasta/vuosi

v.2021: 21 lasta

Työttömyys < 7%

v. 2021: 8,2% (31.12.)

Tonttimyynti
6 kpl/vuosi

v. 2021: 4 kpl
(myyntisopimukset)

Uusia yrityksiä 15 kpl/vuosi

Uusia vuokra-asuntoja
15 kpl

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	muutos
Kokousten lkm.	6	6	6	0
Muut tilaisuudet	5	3	5	2
Valtuustoasiat	84	113	49	-64

Valtuuston kokousten lisäksi vuoden 2023 aikana pidettiin 5 iltakoulua.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-15 455	-15 375	-19 859	77
Palvelujen ostot	-12 702	-13 397	-14 700	91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-508	-1 175	-3 400	35
Muut toimintakulut	-935	-1 082	-975	111
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 600	-31 029	-38 934	80
TILIKAUDEN TULOS	-29 600	-31 029	-38 934	80

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen tehtäväalueet ovat

- kuntakehityksen hallinta
- palvelurakenteen ja -tuotannon ohjaus
- konsernin toiminnan ja talouden hallinta
- yritystoiminnan edistäminen
- kuntien välisen yhteistyön johtaminen

Toimintasuunnitelma

- Hyvinvointialue-uudistuksen alkaminen sekä osallistuminen hankkeisiin tarvittavissa kokoonpanoissa
- Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2022–2024
- Vuonna 2023–2025 koordinoidaan palveluista Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa
- Kuntastrategian 2022–2025 jalkauttaminen

Tavoitteiden toteutuminen

- Tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet on huomioitu vuoden 2023 toiminnassa ja vuoden 2024 talousarviosuunnittelussa.
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa on tehty yhteistyötä

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	muutos
Kokousten lkm.	14	16	13	-3
Kh:n asiat	266	251	209	-42

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Muut toimintatuotot	240	240	240	100
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	240	240	240	100
Henkilöstökulut	-135 956	-134 357	-151 061	89
Palvelujen ostot	-19 976	-30 231	-30 200	100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 231	-1 520	-2 100	72
Avustukset	-13 302	-13 502	-14 000	96
Muut toimintakulut	-4 905	-11 069	-6 949	159
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-176 370	-190 679	-204 310	93
Poistot ja arvonalentumiset	-47 056	-47 469	-47 023	101
TILIKAUDEN TULOS	-223 187	-237 908	-251 093	95

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut hoitavat keskitetysti kunnan toimistopalvelut. Hallintopalvelut osallistuu kunnanhallituksen ja valtuuston kokousten valmisteluun, vastaa kokousjärjestelyistä sekä neuvonta-, asiakaspalvelu- ja arkistointitehtävistä. Hallintopalvelut tuottaa tukipalveluja muille palvelualueille.

Palkanlaskenta, kirjanpito, raha- ja maksuliikenne hoidetaan ostopalveluna Kuntien Heta-palvelut Oy:lta. Tietohallinnon tukipalvelut, tietoliikenne ja palvelimet on ulkoistettu kuntien omistamalle Joki ICT Oy:lle.

Toimintasuunnitelma

- ostolaskuohjelmiston vaihto vuoden 2023 aikana
- valmistautuminen kirjanpito-ohjelmiston muuttumisen vuosien 2023–2024 aikana.
- suojatun sähköpostin käyttöönotto
- osallistuminen hankkeisiin (Joki ICT:n koordinoimat hankkeet: järjestelmät palvelemaan ihmisiä ja yhdessä eteenpäin)
- talouden raportointi säännöllisesti (osavuosikatsaukset kvartaaleittain)

Toimintasuunnitelma

- uusi ostolaskuohjelmisto Approval otettiin käyttöön toukokuussa 2023 Kuntien Hetapalvelut Oy:n koordinoimana
- suojattu sähköposti otettiin käyttöön
- osallistuminen hankkeisiin (Joki ICT:n koordinoimat hankkeet: järjestelmät palvelemaan ihmisiä ja yhdessä eteenpäin)
- talouden raportointi toteutettiin säännöllisesti (osavuosikatsaukset kvartaaleittain)

Toimintamenot- ja tulot

Hallintopalvelut.				
	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	71	4 835	1 000	483
Maksutuotot	0	6 200	0	0
Tuet ja avustukset	3 666	18 758	100	18 758
Muut toimintatuotot	396 458	375 597	374 840	100
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	400 194	405 390	375 940	108
Henkilöstökulut	-254 180	-298 145	-261 116	114
Palvelujen ostot	-322 058	-302 799	-369 800	82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 375	-10 839	-15 400	70
Muut toimintakulut	-11 526	-12 647	-16 172	78
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-599 139	-624 429	-662 488	94
Poistot ja arvonalentumiset	-1 468	-1 468	-1 468	100
TILIKAUDEN TULOS	-200 414	-220 508	-288 016	77

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöjaosto seuraa henkilöstörakenteen ja palkkauksen kehitystä sekä vastaa henkilöstösuunnittelusta. Henkilöstöjaosto toimii neuvotteluosapuolena palkkaneuvotteluissa ja ratkaisee ne asiat, jotka koskevat henkilöstöhallinnon tehtäväaluetta ja henkilöstön palkkausta.

Yhteistoimintaryhmä vastaa yhteistyöstä kunnan ja henkilöstön välillä sekä yhteistoiminnasta työsuojelua koskevissa asioissa.

Työterveyshuoltosopimus kunnan ja PPKY Kallion kanssa irtisanottiin päättymään 31.12.2022. Työterveyspalvelut vuosille 2023–2028 kilpailutettiin Hanselin dynaamisen hankintajärjestelmän kautta. Kunnanhallitus valitsi 14.11.2022 § 204 työterveyspalvelujen tuottajaksi edullisimman tarjouksen tehneen Mehiläinen Oy:n.

Toimintasuunnitelma

- Työterveyshuollon palvelut uudelle toimijalle 1.1.2023 alkaen

- henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen minimointi
- toimiva työterveyshuolto ja TYKY-toiminta työhyvinvoinnin tukena
- henkilöstön osaamista tukevan koulutuksen tarjoaminen
- henkilöstöjaoston ja yhteistoimintaryhmän kokoukset 3–4 kertaa vuodessa

henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen minimointi.	Sairauspoissaoloja oli 16,4 pv vuonna 2023. (17,6 v. 2022)
toimiva työterveyshuolto ja TYKY-toiminta työhyvinvoinnin tukena	Työterveyshuolto on kilpailutettu ja Mehiläinen Oy on järjestänyt ne vuoden 2023 alusta lähtien. Lisäksi on tehty työterveyshuollon toimintasuunnitelma. Lähipalveluna työterveystarkastuksia on pyritty tarjoamaan kerran viikossa kunnantalolla.
henkilöstön osaamista tukevan koulutuksen tarjoaminen	Henkilöstö on osallistunut oman alan koulutuksiin sekä webinaareihin.
henkilöstöjaoston ja yhteistoimintaryhmän kokoukset 3–4 kertaa vuodessa	Henkilöstöjaosto kokoontui 3 kertaa ja yhteistoimintaryhmä 1 kerran.

Toimintamenot ja -tulot

Henkilöstöhallinto.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	29 689	37 470	22 000	170
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	29 689	37 470	22 000	170
Henkilöstökulut	-1 834	-1 103	-2 046	54
Palvelujen ostot	-65 894	-99 249	-71 800	138
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-870	-467	-300	156
Muut toimintakulut	-888	-2 447	-1 000	245
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-69 485	-103 267	-75 146	137
TILIKAUDEN TULOS	-39 797	-65 797	-53 146	124

Henkilöstötilinpäätös

Henkilöstön määrä palvelusuhteittain 31.12.2023 (suluissa 31.12.2022)

Henkilöstö palvelualueittain	Virka-suhde	Työ-suhde	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Sijaiset	Työllis-tetyt	Kaikki yhteensä
Hallintopalvelut	3 (2)	5 (4)	6 (6)	1 (0)	1 (0)	0 (1)	8 (7)
Elinvoimapalvelut						1 (0)	1
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	34 (40)	47 (48)	53 (54)	25 (30)	3 (3)	0 (1)	81 (88)
Tekniset palvelut	2 (2)	6 (21)	6 (20)	2 (2)	0 (1)	0 (0)	8 (23)
Yhteensä	39 (44)	58 (73)	65 (80)	28 (32)	4 (4)	1 (2)	98 (118)

Vakinainen henkilöstö sopimusaloittain	31.12.2023
KVTES	
- Kunnan johto ja hallinto	6 (6)
- Sivistystoimen henkilöstö	5 (5)
- Varhaiskasvatuksen henkilöstö ja koulunkäynninohjaajat	14 (16)
Ruokapalveluhenkilöstö	0 (6)
- Muu henkilöstö	3 (9)
Opetusalan henkilöstö	33 (31)
Sote-sopimus	0 (3)
Tekniset	2 (2)
Tuntipalkkaiset	2 (2)
Yhteensä	65 (80)

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne 31.12.2023

alle 20 v.	20-29 v.	30-39 v.	40-49 v.	50-59 v.	yli 60 v.	Yhteen-sä
-	1 (1)	11 (14)	18 (22)	27 (34)	8 (9)	65 (80)
-	1,54 % (1,23 %)	16,92 % (19,75 %)	27,69 % (25,93 %)	41,54 % (43,21 %)	12,31 % (9,88 %)	100 % (100 %)

Vakinaisesta henkilöstöstä miehiä oli 20 % (14,8 %) ja naisia 80 % (85,2%).

Vuoden aikana alkaneet uudet eläkkeet

Eläkelaji	
Vanhuuseläke	1 (1)
Osa-aikaeläke	0 (0)
Muu eläke	0 (0)

Osaaminen ja sen kehittäminen

Koulutuspäiviin on laskettu TVR-koulutuskorvaukseen oikeuttavat työnantajan järjestämät koulutuspäivät.

Koulutuspäivät palvelualueittain	Yhteensä	Päivää/hlö
Hallintopalvelut	20 (22)	3,33 (3,66)
Elinvoimapalvelut		
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	171 (109)	2,04 (1,37)
Tekniset palvelut	22 (20)	1,00 (0,74)
Yhteensä	213 (151)	1,92 (1,35)

Terveydellinen toimintakyky ja työhyvinvointi

Sairauspoissaolot päivinä

Palvelualue	Sairauslomat							Muutos ed. vuoteen
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Hallintopalvelut	31	25	7	71	24	57	244	+187
Elinvoimapalvelut								
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	1230	731	540	1047	2057	1678	1369	-309
Tekniset palvelut	177	251	138	236	267	321	89	-232
Yhteensä	1438	1007	685	1354	2348	2056	1702	-354

Sairauspoissaolojen vertailussa tulee huomioida, että teknisten palveluiden työntekijämäärä oli 23 vuonna 2022 ja 8 vuonna 2023 eli vähennystä 15 työntekijää ruoka- ja siivouspalveluiden yhtiöittämisen takia (PPE Köökki Oy).

Palkattomat vapaat päivinä

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos ed. vuoteen
Yhteensä	3679	3210	3321	1165	2098	3880	1636	-2244

Palkattomiin vapaisiin kuuluvat opinto- ja vuorotteluvapaat, hoitovapaat ja muut palkattomat vapaat.

Palkalliset kuntoutusvapaat

Palvelualue	Päivää
Hallintopalvelut	0 (0)
Elinkeino- ja maaseutupalvelut	
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	10(10)
Tekniset palvelut	0 (0)
Yhteensä	10 (10)

Palkkaus ja henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannukset (1000 €)

Palvelualue	Palkat	Sivukulut	Henkilöstökustannukset yhteensä						Muutos edelliseen vuoteen
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Hallintopalvelut	389	99	378	422	417	481	474	460	-14 (-3%)
Elinvoimapaalvelut							14	29	+15 (+7 %)
Sosiaali- ja terveystoimi		194	185	170	190	177	194	-	-
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	2932	665	2916	3098	3109	3456	3559	3942	383 (+10,8%)
Tekniset palvelut	636	197	816	846	851	876	822	405	-417 (-50,7%)
Yhteensä	3957	1155	4295	4536	4939	4990	5062	4835	-227 (-4,5 %)

Sijaisten palkkamenot (1000 €)

Palvelualue	Palkat	Sivukulut	Henkilöstökustannukset yhteensä						Muutos edelliseen vuoteen
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Hallintopalvelut	0	0	33	55	24	45	0	0	-
Elinvoimapaalvelut									
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	269	58	586	310	540	320	409	327	-82
Tekniset palvelut	23	5	212	126	92	84	79	28	-51
Yhteensä	724	141	478	831	491	656	865	355	+133

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	5 212	4 835	1 000	483
Maksutuotot	0	6 200	0	0
Tuet ja avustukset	67 131	60 706	26 500	229
Muut toimintatuotot	396 698	375 837	375 080	100
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	469 040	447 578	402 580	111
Henkilöstökulut	-473 689	-459 516	-449 850	102
Palvelujen ostot	-468 652	-460 411	-509 520	90
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 076	-16 315	-21 500	76
Avustukset	-13 302	-13 502	-14 000	96
Muut toimintakulut	-18 254	-27 026	-25 096	108
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-988 973	-976 770	-1 019 966	96
Poistot ja arvonalentumiset	-48 525	-48 937	-48 491	101
TILIKAUDEN TULOS	-568 458	-578 129	-665 877	87

1.14.2. ELINVOIMAPALVELUT

3071 Elinkeinopalvelut

Yleistavoite/tarkoitus

Keskeisiä tavoitteita ovat:

- Alavieskan vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden kasvattaminen sekä yritteliäisyyden vahvistuminen
- Elinkeinojen kehittymistä jarruttavien tekijöiden tunnistaminen ja niiden vähentäminen.
- Kunta järjestää elinkeinopalveluja ostopalveluna ja omana palveluna.

Suunnittelukauden tavoitteet/painopisteet

- Kaavoituksella lisätään omakotitontteja sekä yritystontteja ja siten edistetään asukasluvun kehittymistä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä
- Yrityksille vuokrattavien tilojen mahdollisimman korkean käyttöasteen varmistaminen ja teollisuustilojen markkinoinnin tehostaminen.
- Kunnan yritystilojen yhtiöittäminen ja tilojen myynti yrittäjille
- Kunnan vuokra-asuntojen lisärakentaminen sekä markkinoinnin tehostaminen ja asukasluvun lisääminen hyväksytyin asuntopolittikan mukaisesti
- Alavieskan yritysten toiminnan ja markkinoinnin tukeminen
- Osallistuminen Kasvun tie yksinyrittäjille- hankkeeseen yhdessä Kalajoen kaupungin ja Merijärven kunnan kanssa.
- Osallistuminen Pohjois-Pohjanmaan Tuuli-hankkeeseen ja tuulivoimarakentamisen edistämisen selvittäminen ympäristö- sekä muut arvot huomioiden.

Kunta järjestää elinkeinopalveluja omana toimintana ja ostopalveluna. Sopimus elinkeinopalvelujen tuottamisesta on tehty Kalajoen kaupungin kanssa. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva ja se antaa Alavieskassa toimiville yrityksille käyttöön hyvin kattavat elinkeinopalvelut. Lisäksi alueellisesti toteutetaan kuntien yhteistyönä erillisiä elinkeinojen kehittämishankkeita. Näiden hankkeiden avulla saadaan yritysten tarpeisiin sellaisia kohdennettuja erityispalveluja, joita ei kuntakohtaisesti ole tarkoituksenmukaista järjestää.

Yrityspalvelukeskuksen asiantuntijat kirjasivat vuoden aikana Alavieskassa yhteensä 58 yritysneuvontatapahtumaa, joiden aiheina olivat pääsääntöisesti seuraavat:

- yrityksen kasvu ja kehittäminen
- omistajanvaihdokset/yritysjärjestelyt
- muutostilanteet

- energianeuvonta
- alkavan yrittäjän palvelut
- toimitilakysymykset

Alavieskassa toimii 177 yritystä vuoden 2023 lopussa. Alavieskassa perustettiin vuoden 2023 aikana 15 uutta yritystä (14 kpl vuonna 2022). Lopettaneita yrityksiä oli 8 kpl. (7 kpl vuonna 2022). Tilastot perustuvat tilastokeskuksen ja taloustutkan tietoihin.

Lisäksi on ollut vuoden aikana kaksi konkurssia. Taloustutkan mukaan toiminnan lakkaamisilmoituksia 11 kpl. 15 kevytyrittäjänä toimivaa (ei sisälly tilastokeskuksen lukuun).

Palveluna yrityksille Kalajoen seudun yrityspalvelukeskuksen vastaanotto Alavieskassa kunnantalolla toimi vuoden aikana. Tavoitteena oli perjantai aamupäivisin tarjota yrittäjille mahdollisuutta tulla tapaamaan yritysasiantuntijaa. Kalajoen elinkeinopalveluiden tuottama Yrittäjien uutiskirje ilmestyi kerran kuukaudessa lukuun ottamatta heinäkuuta. Uutiskirjeen kautta tiedotettiin ajankohtaisten asioiden lisäksi myös tarjolla olevista maksuttomista koulutuksista ja tapahtumista.

Yrityspalvelut yrityksille vuonna 2023:

- 309 kirjausta asiakasjärjestelmään Alavieskan osalta, joista
- 24 yrityksen tapaamista
- 13 puhelinneuvontatilannetta
- 27 erillistä taustatyötä yrityspalveluun liittyen

Alavieska osallistui Kalajoen elinkeinopalveluiden vetämiin hankkeisiin:

- KeMu-hanke. Hankkeen tavoitteena on auttaa yrittäjiä muutostilanteissa ketterästi.
- Kaski – kasvua ja kilpailukykyä rannikkoseudulle. Hankkeen tavoitteena on yritysten tukeminen erilaisissa muutostilanteissa

Lisäksi Alavieska oli mukana Raahen seudun kehityskeskukseen PEILI-hankkeessa, jossa toteutetaan mm. työssäkäyntialueen yhteistä rekrytointi- ja aluemarkkinointia. Peili-hanke päättyi vuoden 2023 alussa. Raahen seudun yhteistyöhön vaikutti Fennovoima-hankkeen päättyminen toistaiseksi.

Tavoitteet

Toteutuma

Kaavoituksella lisätään omakotitontteja sekä yritystontteja.	Vuoden 2023 aikana omakotitontteja ei myyty.
--	--

Yrityksille vuokrattavien tilojen mahdollisimman korkean käyttöasteen varmistaminen ja teollisuustilojen markkinoinnin tehostaminen	Suuremmasta Bianca – hallista vuokrausaste oli kohtuullinen. Alavieskan Kehityskeskus Oy:n omistaman säästötalon alakerran tilat olivat lyhytaikaisessa vuokrauksessa vuoden 2023 aikana yrityksille ja turisteille. Alavieskan 4H-yhdistys toimi säästötalon liiketiloissa vielä vuoden 2023 loppuun asti.
Kunnan yritystilojen yhtiöittäminen ja tilojen myynti yrittäjille	Puurakenteentie 3C kiinteistön yhtiöittäminen toteutettiin vuonna 2021. Yhtiöstä on myyty tiloja vuonna 2022 ja 2024, jonka jälkeen kunnalla on jäljellä enää yksi halliosuus n. 19 % yhtiöstä.
Kunnan vuokra-asuntojen lisärakentaminen	Alavieskan Asunnot Oy:n rakennuttama uusi rivitalo (neljä asuntoa) valmistuu kesällä 2024.
Savontien varteen pyritään saamaan digimainosteline tai kiinteä iso mainosteline Alavieskan kunnan ja yritysten mainontaan.	Kunta kävi keskusteluja Alavieskan yrittäjien kanssa markkinointiyhteistyöstä ja myös yhteistä mainostelinettä selvitettiin.
yritysten tukemiseen varataan markkinointirahaa	Elinkeinopolitiikka vuosille 2023 - 2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa vuonna 2022, jossa yritysten tukemisen malli hyväksyttiin. Yritystukea myönnettiin vuoden aikana n. 3.300 euroa.
osallistuminen Pohjois-Pohjanmaan Tuuli-hankkeeseen ha tuulivoimarakentamisen selvittäminen ympäristö- sekä muut arvot huomioiden	Pohjois-Pohjanmaan tuulihanke valmistui ja hankkeessa selvitettiin mm. sijainninhjausmallissa potentiaalisia tuulivoimapuistojen sijainteja.

Toimintamenot ja -tulot

Elinkeinotoimi.				
	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	1 351	8	0	0
Muut toimintatuotot	25	40	500	8
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 376	48	500	10
Henkilöstökulut	-2 389	0	-3 852	0
Palvelujen ostot	-15 969	-30 739	-49 200	62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 171	-101	-17 890	1
Avustukset	0	-3 344	-11 000	30
Muut toimintakulut	-2 243	-2 041	-900	227
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 772	-36 225	-82 842	44
TILIKAUDEN TULOS	-21 397	-36 177	-82 342	44

3072 Työllisyyspalvelut

Perustehtävä

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kaikki työllistämiseen liittyvät palvelut ja työllistämistä edistävät hankkeet

- Ylivieskan seudun työllisyyden kuntakokeilu vuoden 2024 loppuun asti.
- Kesätyöllistäminen
- Työllisyys Hankkeet
- Palkkatuella työllistäminen
- Veloitetyöllistäminen
- Vuoden 2025 alusta Kalajoki, Ylivieska ja Nivala työllisyysalue järjestää elinkeino- ja työllisyyspalveluja Ylivieskan, Kalajoen, Nivalan, Sievin, Alavieskan ja Merijärven kuntien alueilla.
- Vastataan Kelan kunnalle osoittamista työttömyysturvan kustannuksista

Toimenpiteet

- Valmistaudutaan TE-palvelujen siirtymiseen Kalajoki, Ylivieska ja Nivala työllisyysalueelle 1.1.2025.
- Nuorten kesätyöllistäminen kuntaan
- kunta tarjoaa kesätyöseteleitä alueen yrityksille nuorten työllistämiseen kesätyöpaikkoihin. Talousarvioon varataan 5 x 200 € kesätyöseteleihin.
- Osallistuminen työllisyyden kuntakokeiluun yhdessä lähikuntien ja -kaupunkien (Kalajoki, Merijärvi, Oulainen ja Ylivieska) kanssa vuosina 2021–2024. Ylivieskan kaupungin kuntakokeilun työn tekijä on Alavieskan kunnantalolla n. 2 pvää /viikossa.

- Yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan työllistymistä edistävästä yhteispalvelusta (TYP)
- Pitkäaikaistyöttömien määrän vähentäminen ja Kelan maksujen alentaminen. Kela maksujen kustannukset siirtyvät työllistämiskustannuspaikalle vuoden 2023 alusta.
- Hyvinvointikoordinaattorin palveluja ostetaan Merijärven kunnalta 1 pv/viikossa kuntouttavan työtoiminnan ohjaamiseen ja Kelan listan työttömien työllistämiseen.
- Alavieskan 4H-yhdistyksen kanssa yhteistyön syventäminen työllisyyden hoidossa

Toimintamenot ja - tulot

Työllisyyspalvelut

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	33 776	1 741	14 050	12
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	33 776	1 741	14 050	12
Henkilöstökulut	-56 287	-28 979	-54 162	54
Palvelujen ostot	-16 837	-5 096	-43 000	12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92	-660	-600	110
Avustukset	0	-90 688	-103 000	88
Muut toimintakulut	0	-800	-4 500	18
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 217	-126 223	-205 262	61
TILIKAUDEN TULOS	-39 441	-124 483	-191 212	65

- Korvaus Kelalle pitkäaikaistyöttömien työttömyysturvasta (avustukset) kuului vuonna 2022 vielä perusturvapuolelle.

3073 Joukkoliikenne

Perustehtävä

Joukkoliikenteen päätehtävä on kunnan sisäinen joukkoliikenne, joka tällä hetkellä on kutsutaksitoimintaa. Lisäksi osallistutaan seudullisiin joukkoliikennetyöryhmiin ja hankkeisiin. Lisäksi toimitaan joukkoliikenteen yhdyshenkilötehtävissä.

- kutsutaksitoiminta
- joukkoliikenteen työryhmät ja hankkeet
- seudullisen joukkoliikenteen yhdyshenkilötehtävät mm. POPELY:n osalta

Toimintasuunnitelma

- Pyritään parantamaan seudullista joukkoliikennettä mm. POPELYn yhteistyöllä

- Osallistutaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eli Pohteen kanssa yhteistyöhön

Toimintamenot ja -tulot

Joukkoliikenne.				
	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	0	-12 033	-13 000	93
Muut toimintakulut	0	0	-1 500	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-12 033	-14 500	83
TILIKAUDEN TULOS	0	-12 033	-14 500	83

-Joukkoliikenteen kulut kuuluivat vuonna 2022 vielä perusturvapuolelle.

3081 Lomituspalvelut

Yleistavoite/tarkoitus

Lomituspalveluista vastasi Kalajoen kaupunki vuodesta 2011 alkaen vuoden 2022 loppuun asti.

Lomituspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen Toholammin isommalle vastuukunta-alueelle.

Toimintamenot ja -tulot

Lomitustoiminta.				
	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Muut toimintatuotot	0	19 969	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	19 969	0	0
Henkilöstökulut	-11 389	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 608	-1 511	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 996	-1 511	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-12 996	18 458	0	0

3091 Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelujen tärkein tehtävä on maataloustukien hakemisen ja maksatusten järjestäminen sekä maaseudun kehittäminen yhdessä muiden toimijoiden ja yhteistoiminta-alue KaSi:n kanssa.

Maaseutupalvelujen tavoitteena on kouluttaa ja neuvoa yrittäjiä maaseudun investointeihin, sukupolvenvaihdoksiin, vapaaehtoiisiin tilusjärjestelyihin ja muihin maaseutuyrittäjyyden kehittämishankkeisiin, turkistuotannon kehittämiseen sekä Leader- ja kylähankkeisiin.

Maaseudun yritystoiminnan edistämiseen oli talousarviossa varattu 30 000 euroa. Osa tästä summasta on käytetty Rieska-Leaderin Alavieskan kuntarahaosuuteen. Loppuosa käytetään maatalouden suunnitelmiin ja esim. viljelyohjelmien päivityksiin, jolloin tuettava osuus on 50 % verottomista kustannuksista.

Tavoitteet	Toteutuma
Uusien hankkeiden kehittäminen ja aloittaminen KaSi-yhteistoiminta-alueella	Kunta on mukana hankkeiden kehittämisessä ja työtä jatkettiin edelleen vuonna 2023.
Kehittämishankkeiden hyödyntäminen perusmaatalouskytkentäisten yritysten säilymisen turvaamiseksi.	Kunta pyrkii hyödyntämään maatalouden kehittämishankkeita, toiminta jatkuu edelleen vuonna 2023. Kunta tuki suunnitelman mukaisesti mm. maatalousyrittäjiä.
Tukiverkoston rakentaminen yhteistyössä rahoittajan, neuvontajärjestön ym. sidosryhmien kanssa	Kunta lisäsi panostusta Rieska-Leader rahoitukseen.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023	Poikkeama
Tilojen lkm	114	112	111	-1
Sukupolvenvaihdokset kpl	1	1	1	-
Maksetut tuet M€	4,98	4,3	4,4	0,1
Peltoalaa viljelyksessä ha	5 445	5 440	5 440	-
Rahoitetut Leader-hankkeet kpl	2	3	2	-1

Toimintamenot ja -tulot

Maaseututoiminta.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-56 059	-54 506	-67 020	81
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-100	0
Avustukset	-30 200	-31 009	-45 000	69
Muut toimintakulut	0	0	-1 625	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-86 259	-85 515	-113 745	75
TILIKAUDEN TULOS	-86 259	-85 515	-113 745	75

ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	1 351	8	0	0
Tuet ja avustukset	0	1 741	14 050	12
Muut toimintatuotot	25	20 009	500	4 002
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 376	21 758	14 550	150
Henkilöstökulut	-13 778	-28 979	-58 014	50
Palvelujen ostot	-72 028	-102 374	-172 220	59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 171	-761	-18 590	4
Avustukset	-30 200	-125 041	-159 000	79
Muut toimintakulut	-3 851	-4 352	-8 525	51
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-122 028	-261 507	-416 349	63
TILIKAUDEN TULOS	-120 652	-239 749	-401 799	60

1.14.3. SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Kuntastrategian arvot ovat lähtökohtamme toiminnassamme.

Perustehtävä ja palveluajatus sivistys- ja hyvinvointipalveluissa

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tehtävänä on tukea ja kannustaa ihmisen jatkuvaa henkistä kasvua, vastata kasvun tarpeisiin sekä mahdollistaa kuntalaiselle hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalvelujen lainsäädännön vaatimusten ja eri toimintojen kautta.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen vastualueet ovat

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut
- ennalta ehkäisevä päihdetyö
- terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen
- kotouttaminen

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen kokonaistavoitteet

1. Laadukkaitten peruspalvelujen varmistaminen on kunnan vetovoimatekijä
2. Osaamisen arvostaminen ja kehittäminen
3. Tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus, osallisuus
4. Pienen ja ison kuntalaisen arvostaminen
5. Sopeuttamisohjelman toteuttaminen

Vuosi 2023 on neljäs kokonainen poikkeava vuosi peräjälkeen. Leimallista vuodelle ovat muun muassa maailmantilanteen näkyminen kustannuksissa, ennakoimattomat työsopimukseen perustuvat palkkojen korotukset sekä hyvinvointialueiden käynnistyminen. Palkkojen kasvuun vastattiin lisätalousarvion kautta vuoden 2023 lopulla. Kuntien toiminta on muuttunut ja kehittyä edelleen muuttuvassa tilanteessa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on varattu rahaa talousarvioon ensimmäisen kerran vuonna 2023. Hyvinvointisuunnitelmaa on toteutettu ansiokkaasti.

Olemme toteuttaneet toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalveluissa kuntastrategian ja kunnan sopeuttamisohjelman mukaisesti. Henkilöstön kanssa on työstyetty työhyvinvoinnin edistämistä. Kouluttautumaan on päässyt määrärahojen puitteissa hyvin. Sairastavuus on edelleen suurta mm. useiden tarttuvien tautien vuoksi. Koko kunnan henkilöstö on sitoutunutta ja ansaitsee suuren kiitoksen vuodesta 2023.

Kunnan missio

Moderni, lapsiystävällinen ja yrittäjämyönteinen kunta, jossa on hyvät lähipalvelut.

Perustehtävä

Mahdollistaa kuntalaisille hyvä arki. Hyvää arkea mahdollistavat kuntalaiset itse sekä kunnan toimihenkilöt omalla työllään kaikilla hallinnonaloilla. Teemme terveyttä ja hyvinvointia tukevia toimintoja näkyväksi sekä kehitämme toimintaamme edelleen kuntalaisten tarpeista lähtien.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kunnassa on tehty kuntastrategia 2022–2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2022–2025 yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden, kuntalaisten, kunnan työntekijöiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Kunnan Hyvinvointisuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa (Kvalt 13.12.2022 § 110). Hyvinvointisuunnitelmaan kuuluu myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa on luotu ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2024.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä Hyte-työryhmä toimi hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavana tahona sivistys- ja hyvinvointijohtajan kanssa yhteistyössä. Hyte-työryhmään on sulautettu LAPE-toiminta, lapsiasianneuvosto, monialainen nuorisolain mukainen toimielin ja turvallisuustyöryhmä. Hyte-työryhmässä on edustus kaikilta kunnan toimialoilta sekä työryhmistä, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta, työllisyyden kuntakokeilun edustus, poliisin edustaja tarvittaessa sekä kolmannen sektorin toimijat kunnastamme. Hyte-työryhmän puheenjohtajana toimi kunnan luottamushenkilö vuoden 2023 loppuun asti.

Hyte-työryhmän tehtäväksi on määritelty alavieskalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä nuorisolain 7 a §:n tarkoittamana monialaisena nuorisoasioita käsittelevänä paikallisten viranomaisten muodostamana ryhmänä toimiminen. Olemme toteuttaneet toimintaa Hyte-työryhmässä sekä kehittäneet toimintaa perusnuorisotyön kehittämishankkeen, NUPS-hankeen, kautta sekä liittyneet Pienten kuntien monialaisen nuorisotyön kehittämishankkeeseen, Ysipykälä-hankkeeseen.

Hyte-työryhmä ja kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto on huolehtinut osaltaan kuntalaisten digipalvelujen saatavuudesta ja digiosaamisen lisäämisestä. Digiosaaminen vahvistaa kuntalaisten osallisuutta ja vähentää syrjäytymistä. Digikoulutusta on järjestetty kunnassamme ja ympäristökunnissa pitkin vuotta. Myös kirjastolla neuvotaan kuntalaisia sähköisillä alustoilla mahdollisuuksien mukaan.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua ja lisäävät hyvinvointia. Ne tarjoavat mahdollisuuden osallistua ja tehdä itse. Ne lisäävät yhteisöllisyyden kokemusta ja vähentävät yksinäisyyttä. Hyte-työryhmä ideoi ja suunnittelee kunnassa tarjottavia palveluja yhteistyössä ko. toimijoiden kanssa.

Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat hyvinvointia ja terveyttä edistävinä toimieliminä sekä lisäävät osallisuutta. Nuorisovaltuusto

uusi kaksivuotiskausi alkoi syksyllä 2023. Nuorisovaltuusto on järjestänyt tapahtumia yhdessä muiden toimijoiden kanssa sekä osallistunut järjestettyihin tapahtumiin. Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokoontunut säännöllisesti, järjestänyt erilaisia tapahtumia yksin ja yhteistyössä eri järjestöjen kanssa sekä jakanut tietoa hyvinvoinnin edistämisestä. Vanhus- ja vammaisneuvosto muun muassa teki esteettömyysselvityksen kesällä 2023 sekä muisti omaishoitajia jouluruokailulla.

Tulevaisuudessa on syytä miettiä myös kuntouttavan työtoiminnan kehittämistä kunnassa. Kuntouttavan työtoiminnan vastuu on elinkeinopalveluilla.

Osallistava budjetointi lisää kuntalaisten osallisuutta. Osallistava budjetointi on hyväksytty 12.12.2023 valtuustossa vuoden 2024 talousarvioon. Osallistuvan budjetoinnin vastuu on kunnanhallituksella.

Kunnan kotouttamisohjelma on hyväksytty valtuustossa vuonna 2022. Kunnan kotouttamisohjelma on työstetty yhdessä Ylivieskan ja Sievin kanssa syksyllä 2022. Toimimme kotouttamisessa ohjelman mukaisesti. Kunnassa toimi kotouttamisen kuntakoordinaattori hallintopalveluiden alaisuudessa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 2023 joulukuussa (Kvalt 12.12.2023 § 46). Suunnitelma tehtiin kuntayhteistyönä yhdessä Merijärven, Sievin ja Ylivieskan kanssa. Suunnitelmaa on tarkoitus jalkauttaa tulevina vuosina kunnan toimintaan sekä käsitellä ja päivittää kerran valtuustokaudessa.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Seurasimme valtakunnallista hyvinvointialueiden rakentumista sekä kehitimme kunnan toimintaa vastaamaan muuttuvaa kunnan palvelurakennetta. Edesautoimme hyvinvointi-indikaattorien toteutumista.

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista. Tarkastelun mittareina ovat HYTE-kertoimen indikaattorit, joita tarkastellaan vuosittain hyvinvointiraportissa, kunnan toimintakertomuksessa valtuustossa sekä laajassa hyvinvointikertomuksessa kerran valtuustokaudessa.

Hyte kertoimen laskelma	2018	2020	2021	2022	2023
HYTE-kerroin euroa / asukas	10,4	15,3	18,1	14,8	17,5
HYTE-kerroin, 0 - 100	65	56	64	52	61
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	27,1	38,5	45,5	36,8	42,4
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	64	57	71	53	73
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	67	55	56	51	50

Kuntien HYTE-indikaattorit	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori	67		58	44	31	49
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori	45		45	35	35	55
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä		100	100	0	0	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit		100	100	0	0	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	100		100	100	55	51
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus		100	100	100	100	
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja				100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista				0	0	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen				0	0	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100		100	100	100	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	100		38	57	100	27
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	48		52	50	35	59
Ylipaino, skaalattu HYTE-indikaattori	71		36	50	50	57

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita on saavutettu hyvin ja niitä toteutetaan parhaillaan. Vuonna 2024 laaditaan laajahyvinvointikertomus, jossa kuvataan tarkemmin saavutettuja tuloksia. Laaja hyvinvointikertomus hyväksytään kunnan päätöksenteossa loppuvuodesta 2024.

Hyvinvointisuunnitelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

1. Tehtiin olemassa olevaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa näkyväksi mm. Alavieska-lehdessä ja kunnan somessa.
2. Terveet elintavat tutuksi mm. luentojen, tiedotuksen sekä Terve Päivä -palvelun tarjoamisen kautta.
3. Tervetulokirje kuntaan muuttaville on lähetetty.
4. Kuntalaisten yhteinen toimintatila, Pysäkki, on saanut alkunsa.
5. Kunnan kiinteistöjä on kunnossapidetty ja korjattu.
6. Tonttitarjonnan kehittäminen kaikki kylät huomioiden mm. kunnan nettisivuilla olevan yksityisen tonttipörssin kautta. Jatkettu tonttitarjontaa myös eri kylillä olevista yksityisten tonttimaista.
7. Jokirannan hyödyntämistä asumiseen on suunniteltu.
8. Urheilukentän kunnostusprojekti eteni. Hakemus on lähetetty ja kunnallinen päätös asiassa tehty.
9. Täyspitkän Frisbee-golf radan rakentaminen on pysähtynyt, koska harrastajakunta on passivoitunut. Urheiluseura Alavieskan Viri edellyttää aktiivista harrastajakuntaa toiminnan jatkamiseksi.
10. Leikkikentän uudistaminen kunnantalon vieressä toteutettu.
11. Luontopolkujen ja laavuja on kunnostettu mm. Lumikurussa teknisten palvelujen toimesta korjattu puuvajan ja laavun kattoja ja ampumarataa.
12. Filippuksen polulla oli kuntalaistalkoot, jolloin sitä kunnostettiin jonkin verran mutta korjattavaa jäi vielä.
13. Kuntoportaille on tehty Pappilanniemeen mäki, mikä odottaa vielä itse portaita.

14. Koulun ICT-investointi, osa 2 on toteutettu.
15. Koulutien turvallisuuden edistäminen on aloitettu suunnittelun kautta.
16. Kulttuuripalveluiden kehittäminen on jatkuva prosessi. Mukana myös hankkeita kuten KUMA-kulttuurimatkailusta hyvinvointi -hanke. Erilaisia ja uusia tapahtumia on järjestetty kaikille ikäluokille.
17. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat toteutuneet.
18. Kallio ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman tavoitteita on toteutettu mm. konsertit sekä senioriasumisen mahdollisuuksia pohdittu.
19. Osallisuuden vahvistettu ikääntyvillä mm. ikääntyvien joulukahvien kautta.

Kotouttamistoimet

- Vanhustenkotiyhdistys on toiminut kunnan ohella majoittajana.
- Suurin osa tilapäisen suojelun alaisista henkilöistä pystyi hakemaan kotikuntaa vuonna 2023.
- Vapaaehtoistyö oli vahvaa eli kolmassektori ja vapaaehtoiset.
- Seurakunta tarjosi tukea ja omia toimintojaan ukrainalaisille.
- Alavieskan Viri tarjosi ukrainalaisille vapaa-aikatoimintoja ja erillisiä salivuoroja.
- Kunta tarjosi Perheparkkitoimintaa ukrainalaisille.
- Kunta antoi kaikille kuntaan tuleville ukrainalaisille tervetulo-rahnan kunnanhallituksen päätöksellä.
- Kunnassa työskenteli kotouttamisen kuntakoordinaattori 50 % työajalla hallintopalveluissa
- Varhaiskasvatuspaikka tarjottiin tarvitseville.
- Valmistavaa opetusta esi- ja perusopetusikäisille tarjottiin lukuvuonna 2022–2023 omassa ryhmässä ja syksystä 2023 alkaen koulun yleisopetuksen ryhmissä.
- Koulun kerhoihin oli mahdollisuus tulla.
- Kansalaisopisto järjesti suomen kielen opetusta Alavieskassa ukrainalaisille.
- Kotouttamisen hankerahoitushakuja on valmisteltu ylikunnallisena yhteistyönä.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Tuet ja avustukset	0	132 417	50 000	265
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	132 417	50 000	265
Henkilöstökulut	0	-230	0	0
Palvelujen ostot	0	-48 815	-127 500	38
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-13 813	-3 700	373
Muut toimintakulut	0	-54 092	-25 007	216
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-116 950	-156 207	75
TILIKAUDEN TULOS	0	15 467	-106 207	-15

3100 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet ovat toimineet 1.8.2021 alkaen.

Osallistuminen kokouksiin vuonna 2023

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA		Läsnä
Rinta-Jouppi Meeri	pj	6/6
Huhtala Lauri	vpj	6/6
Härö Juho	jäsen	6/6
Isokääntä Marja	jäsen	6/6
Mäkelä Aki	jäsen	6/6
Kivimaa Päivi	jäsen	4/6
Rajaniemi Mika	jäsen	3/6
Takkunen Anja	jäsen	5/6

SIVISTYS-JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA		Läsnä
Rinta-Jouppi Meeri	pj	7/8
Huhtala Lauri	vpj	7/8
Härö Juho	jäsen	7/8
Isokääntä Marja	jäsen	8/8
Mäkelä Aki	jäsen	8/8
Kivimaa Päivi	jäsen	7/8
Rajaniemi Mika	jäsen	8/8
Takkunen Anja	jäsen	6/8

Varajäsenten osallistuminen (myös vain osa kokouksesta):

Niskanen Vuokko	(Rinta-Jouppi Meeri)	0
Laitala Ville	(Huhtala Lauri)	0
Marttila Tuomas	(Härö Juho)	0
Kivimaa Eveliina	(Isokääntä Marja)	0
Isokääntä Risto	(Mäkelä Aki)	0
Nyman Jaana	(Kivimaa Päivi)	1
Simonen Jani	(Rajaniemi Mika)	1
Järvinen Noona	(Takkunen Anja)	0

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontui 6 kertaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
<p>Tehdään päätöksiä, joka kehittävät sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialaa.</p> <p>Tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden edistäminen kunnassa sekä tuloksellisuuden ja laadun parantaminen sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen tilikauden kokonaistuloksen ollessa 211 218 euroa ylijäämäinen talousarvioon nähden, toiminta on ollut tuloksellista ja toimintaa on toteutettu sekä kehitetty talousarvion puitteissa tarkoituksenmukaisesti. Tähän on päästy, vaikka välttämätöntä järjestettävää toimintaa on tullut lisää, työsopimusperusteiset palkankorotukset ovat olleet ennakoitua suurempia sekä yleinen hintojen nousu on haastanut. Näitä tekijöitä ei ole voitu huomioida talousarviossa 2023.</p> <p>Tuloksellisuus voitaneen nähdä myös hyvinvointitekijänä, jolloin sen määrällinen mittaaminen on haastavampaa. Mittareina tässä toimivat HYTE-kertoimen indikaattorit sekä henkilöstön TYHY-kysely.</p>
<p>Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista.</p>	<p>Koulutuksia on tarjottu ja henkilöstö on niihin osallistunut. Työnkiertoa on mahdollisuuksien mukaan tarjottu.</p> <p>TYHY-iltapäivä ja TYHY-prosessia on viety eteenpäin työpajojen ja yhteisen kehittämisen kautta. Tämä työ jatkuu edelleen.</p>

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	0	7 136	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	7 136	0	0
Henkilöstökulut	-89 452	-96 126	-97 848	98
Palvelujen ostot	-14 442	-16 584	-17 000	98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-458	-549	-3 100	18
Muut toimintakulut	-4 907	-3 718	-4 424	84
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 259	-116 977	-122 372	96
TILIKAUDEN TULOS	-109 259	-109 842	-122 372	90

Varhaiskasvatuksen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Lapsuuden itseisarvo
- Luottamuksellisuus
- Kiireettömyys
- Tasa-arvo

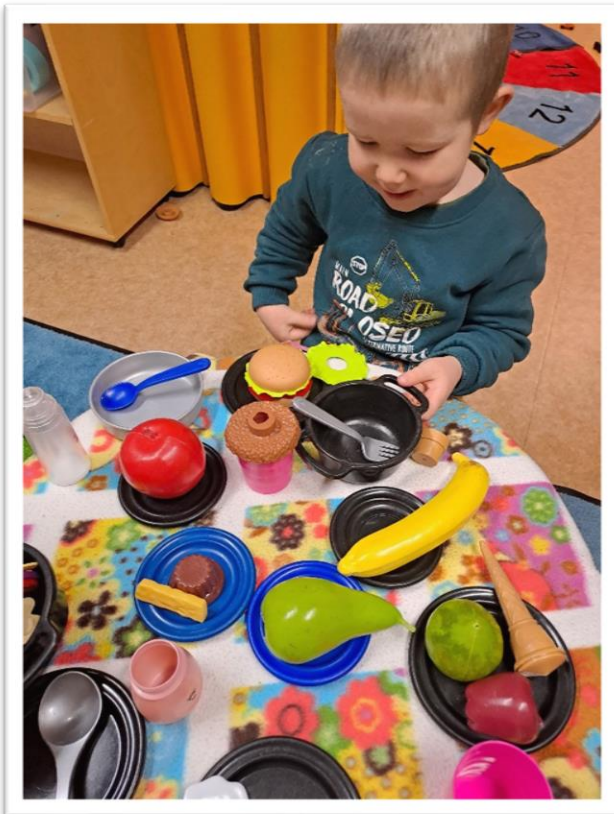
Varhaiskasvatuspalvelujen tarkoituksena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus sisältää

- varhaiskasvatuksen hallinnon
- perhepäivähoidon
- päiväkotihoidon, myös esioppilaiden iltapäivähoidon
- palvelusetelit yksityisessä hoidossa
- yksityisen toimijan valvonnan ja ohjauksen
- varhaiserityiskasvatuksen
- lastenhoidon tuet

Kunnassa olevia varhaiskasvatuspaikkoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja varhaiskasvatuslain säädöksen mukaisesti, lapsen edun ensisijaisuus huomioiden. Yksityiset palvelut täydentävät kunnallista tarjontaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
<p>Kunta järjestää varhaiskasvatuspalveluja tarvetta vastaavasti eri toimintamuodoissa. Päiväkodissa toimii 5 eri ryhmää sekä lisäksi osa-aikainen esioppilaiden iltapäiväryhmä.</p> <p>Perhepäivähoito säilyy toimintamuotona vielä vaikka vähenevässä määrin.</p> <p>Yksityinen Tanhualan päiväkotitäydentää kunnallista palvelutuotantoa 21 paikalla.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalveluissa on tarjottu alle oppivelvollisuusikäisille lapsille varhaiskasvatusta sekä kunnallisissa päiväkodeissa että palvelusetelin kautta yksityisessä Tanhualan päiväkodissa, ja perhepäivähoidossa. Perhepäivähoitajia on työssä enää yksi kunnallinen hoitaja.</p> <p>Vuonna 2023 varhaiskasvatushakemuksia (uusien hakijoita) otettiin vastaan 15 kpl kunnalliseen varhaiskasvatukseen.</p> <p>Uusia palvelusetelihakemuksia otettiin vastaan 3 kpl, ja Tanhualan päiväkodissa oli vuodenvaihteessa 17 lasta palvelusetelipäätöksellä. Kaikille uusille hakijoille on löytynyt paikka, pääosin huoltajien toiveiden mukaisesti.</p> <p>S2 -kielen opetusta annetaan kummassakin kunnallisessa päiväkodissa. Maahanmuuttajalapsia on ollut palvelun piirissä 6, kaikki ukrainalaisia.</p>
<p>Peukaloisen päiväkotitarjoaa vuorohoitoa maanantaista perjantaihin.</p> <p>Viikonlopun aukioloon varaudutaan oman toiminnan laajentamisella tai satunnaiseen tarpeeseen vastaan ottopalveluna.</p> <p>Päiväkodissa on 26 paikkaa.</p>	<p>Peukaloisen päiväkodissa on ollut laajennettu aukiolo ja vuorohoitoa 31.5.saakka, ja sen jälkeen Keltasirkun päiväkotit on tarjonnut vuorohoitoa perheiden tarpeen mukaisesti. Lapsia on yhteensä n. 24 Peukaloisessa</p> <p>Syksyllä valmistui kuntokartoituksen tulokset, ja kunnan sisäilmatyöryhmässä käsiteltiin tuloksia. Ilmastointia korjattiin ja säädettiin, ja rakenteiden ilmapuotokohtia korjattiin loppuvuonna.</p>
<p>10.8.2023 alkaen Keltasirkun päiväkotiin perustetaan esiopetusryhmä yhtenäiskoululla toimivien kahden esiopetusryhmän lisäksi. 6-vuotiaiden ikäluokka on vuonna 2023 vuotta 2022 suurempi. Lapset, jotka tarvitsevat vuorohoitoa, saavat tällöin esiopetuksen hoitopäivänsä aikana.</p> <p>Tämä toiminnan kehittäminen muuttaa Keltasirkun päiväkodin</p>	<p>Keltasirkun esiopetusryhmä aloitti elokuulla 10 lapsen ryhmällä, ja täydentävää varhaiskasvatusta tarjottiin heille kaikille, lisäksi koulun tiloissa keskimäärin 6 lapselle.</p> <p>Kolme kokopäiväryhmää toimi Keltasirkussa. 5- vuotiaiden ryhmässä on ollut vahvistettu henkilöstörakenne: 2 opettajaa ja 2 lastenhoitajaa.</p> <p>Tehostetun ja erityisen tuen lapsia on ollut 7, lisäksi esiopetusikäisissä 3.</p>

<p>vuoropäiväkodiksi, jonka aukioloaika on klo 6.00–22.30 arkipäivisin. Saman katon alle tulee 62 lapselle paikka.</p>	<p>Lapsia on yhteensä ollut n 60 Keltasirkussa. Kokonaislukumäärä kunnallisissa ja yksityisissä oli 31.12.2023 107 lasta.</p>
<p>Varhaiskasvatustilain viimeisin muutos 1.8.2021, joka estää päiväkodin henkilöstömitoituksesta poikkeamisen edes tilapäisesti, kun henkilöstöä on poissa (koulutukset, sairastapaukset, vuosilomat, virkaehtosopimuksen mukaiset vapaat), aiheuttaa varahenkilöstön palkkaamistarpeen.</p> <p>Varhaiskasvatustilain edellyttämä henkilöstörakenteen muutos etenee ensi vuonna varhaiskasvatusopettajien määrän kasvulla 8:aan sivistys- ja hyvinvointipalvelujen sisäisillä siirroilla.</p> <p>Lisäksi henkilökunnalle tuli ilmoitusvelvollisuus, mikäli havaitsevat epäkohtia, joissa lapsen etu tai turvallisuus vaarantuu. Nämä ilmoitukset otetaan jatkossa kirjallisina, yksilöityinä ja ne pyritään käsittelemään kehittämisen näkökulma edellä oman kunnan varhaiskasvatuksesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa.</p>	<p>Henkilöstörakenteessa koko kunnassa on 8 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 10 lastenhoitajaa, lisäksi avustavaa henkilökuntaa ja erillisrahoituksella varhaiskasvatuksen sosionomi.</p> <p>Toteutui vuoden 2024 alusta pätevyitymisen kautta.</p> <p>Henkilöstön tekemiä ilmoituksia on käsitelty asiankuuluvalla tavalla.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä yritetään saada täytetyksi.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen erityisopettajapalvelut toteutettiin ostopalveluna, hakijoiden puutteen vuoksi.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen sosionomin palkkaukseen on saatu opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvon edistämisen valtionavustuksen jatkorahoitus.</p>	<p>Saimme toiminnalle valtion jatkorahoituksen, jonka turvin kasvatussosionomi työskenteli koko vuoden lisäresurssina ja toimi myös koulun esiopetusryhmässä ja yksityisessä Tanhualan yksikössä.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulorajat nousivat Varhaiskasvatuksen</p>	<p>Varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymä pieneni asiakasmaksulain muutosten takia.</p>

<p>asiakasmaksulain (1503/2016) muutoksella 1.3.2023 ja asiakasmaksutulot tippuvat edelleen.</p> <p>Maksuttoman varhaiskasvatuksen tarjoaminen tulee mietittäväksi tulevina vuosina.</p>	<p>Vuoden 2023 kertymä oli 44 610e. Varhaiskasvatuksen budjetoidut määrärahat riittivät.</p> <p>Ukrainalaislasten varhaiskasvatuksesta valtio maksoi korvausta 53 511 euroa.</p> <p>Asiakasmaksukertymät:</p> <p>v. 2023, 44 610 euroa v. 2022, 75 739 euroa v. 2021, 93 827 euroa v. 2020, 98 100 euroa v. 2019, 138 000 euroa</p>
<p>Yksilölliset varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään jokaiselle lapselle, keskustellen huoltajien kanssa, ja ryhmäkohtaiset suunnitelmat tehdään tiimityönä yksiköissä.</p> <p>Kunnan oma varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään opetushallituksen ohjeiden mukaan. Pedagogiikan vahvistuminen ja kolmiportaisen tuen arviointi ja toteutuminen on kehittämiskohteena.</p> <p>Toinen painopiste on henkilöstön työhyvinvointi sekä työilmapiirin ja tiimityön vahvistuminen.</p>	<p>Varhaiskasvatussuunnitelmat on tehty huoltajien kanssa yhteistyössä jokaiselle lapselle, ja tehostetun tuen päätöksiä huoltajien kuulemisineen on tehty syyskaudella lain edellyttämällä tavalla. Vuoden 2023 aikana on tarjottu myös neljälle ulkopaikkakuntalaiselle lapselle varhaiskasvatuspaikka johtuen lastensuojelun sijoituksista.</p> <p>Työterveyshuolto on tehnyt työpaikkaselvitykset kumpaankin yksikköön vuoden 2023 aikana.</p> <p>Täydennyskoulutusta on ollut henkilöstölle tarjolla sekä lähikoulutuksina että webinaareina, aiheina mm lasten osallisuuden vahvistaminen, positiivinen pedagogiikka ja S2 -kielen opetus.</p>

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	29 382	34 512	16 000	216
Maksutuotot	75 740	44 610	57 200	78
Tuet ja avustukset	73 942	53 511	0	0
Muut toimintatuotot	5 599	6 182	8 000	77
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	184 663	138 815	81 200	171
Henkilöstökulut	-810 513	-892 626	-911 561	98
Palvelujen ostot	-262 750	-282 919	-297 620	95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 646	-17 366	-12 655	137
Avustukset	-276 241	-256 434	-254 900	101
Muut toimintakulut	-114 763	-133 234	-101 821	131
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 478 913	-1 582 578	-1 578 557	100
Poistot ja arvonalentumiset	-35 726	-54 046	-68 186	79
TILIKAUDEN TULOS	-1 329 976	-1 497 809	-1 565 543	96

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyi 4711 eurolla, joka sisältää ennakoimattomina kuluina S2-kielen oppimateriaalin sekä hintojen nousun vuoksi elintarvikkeita sekä kalustohankintoja. Myös puhdistukseen on käytetty ennakoitua enemmän rahoja, johtuen muuttuneesta tilanteesta siivouspalveluissa. Muissa toimintakuluissa ylitystä on 31 413 euroa, johtuen kohonneista sisäisistä vuokrista.

3120, 3121, 3123, 3128, 3133
IP-toiminta, esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetuksen arvot

- Hyvinvoiva, välittävä, turvallinen ja sitoutunut yhteisö <3

Yhtenäiskoulun arvokeskustelu käytiin vuonna 2023. Koululla päädyttiin yllä oleviin arvoihin.

Perustehtävä

Yhtenäiskoulun opetusta ohjaa perusopetuslaki sekä valtakunnallinen että koulukohtainen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma ja johtokunnan tarkistama, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hyväksymä työsuunnitelma.

Keskeisinä opetustyön suunnittelun periaatteina ovat oppilaan vastuu omasta oppimisestaan, oppilaskeskeisten opetusmenetelmien käyttö, oppilaiden ja vanhempien vaikutusmahdollisuus opiskeluun liittyvissä asioissa sekä tuloksellisuus.

Esiopetuksen tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien sekä sosiaalisten taitojen kehittäminen ja ryhmässä toimimisen oppiminen.

Uuden opetussuunnitelman myötä oppilaasta kehittyy aktiivinen toimija kouluyhteisössä ja oppilaat otetaan yhä enemmän mukaan koulun toiminnan suunnitteluun. Oppilasta ohjataan ikä ja kehitystaso huomioiden itsenäiseen tiedon hankintaan tarjoamalla heille erilaisia kiinnostuksen kohteita, kokemuksia ja elämyksiä. Oppilaita kannustetaan käyttämään erilaisia työtapoja. Arvioinnissa lisätään oppilaiden itsearviointia sekä opettajan suorittamaa jatkuvaa formatiivista arviointia.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään yhtenäiskoulun vieressä ala-asteen vanhassa asuntolassa. Toimintaan voivat osallistua 1.–2.-luokkien oppilaat sekä vaativaan erityiseen tukeen siirretyt oppilaat.

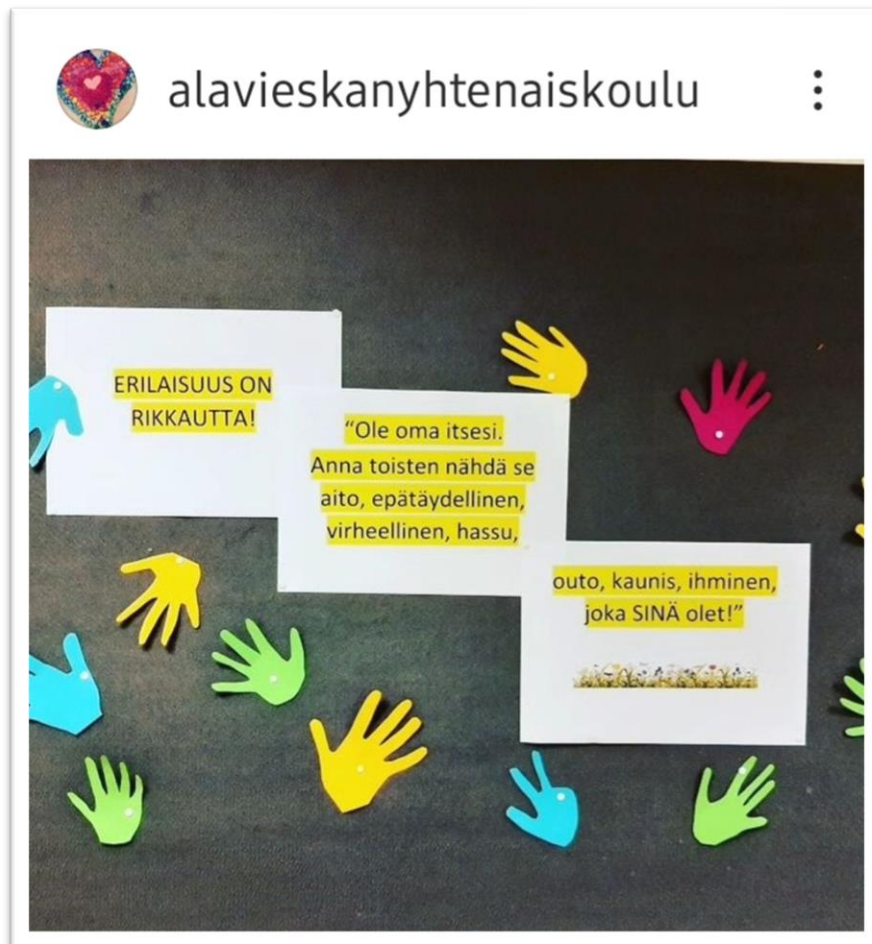
1.8.2022 tuli voimaa Peruopetuslain uusi pykälä §3 a Lapsen edun ensisijaisuus. ”Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (POL §3a).” Taustalla on YK:n lasten oikeuksien sopimus, jossa lapsella tarkoitetaan kaikkia alle 18-vuotiaita.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

- Kehitetään iltapäivätoiminnan järjestämistä ja toimintaa edelleen.
- Liikkuva koulu –hanke toteutui koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittäminen oppimista tukeväksi. Tämä on 50 % kunnan omarahoitteista toimintaa. Avustus 5000 € saatu ajalle 1.12.2022-31.12.2023. Hankkeen nimi ”Meidän yläkoulu liikkuu”.
- KiVa-koulu –toimintaa on tehostettu ja toiminnan painopistettä on suuntaaminen ennaltaehkäisevään työhön. Lisäksi syksystä 2023 lähtien jokaisella vuosiluokalla on opiskeltu tunne- ja turvataitoja.
- Koulukohtaisten kehittämis- ja arviointikohteiden kohteiden tavoitteiden toteuttaminen koulussa konkreettisesti. Kehittämiskohteet on valittu vuosittain ja niiden toteuttamisesta vastaa erikseen valittu henkilöstötiimi.
- Kerhotoiminnan on toteutettu Kerhotoiminnan kehittämisen ja Harrastamisen Suomen mallin rahoitusten turvin.
- Tukioppilaat ja oppilaskuntien hallitukset edistävät oppilaiden osallisuutta, hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä edistää oppilaiden hyvinvointia koulussa.
- Koulun ja kodin välistä yhteistyötä tehdään yhdessä koulun johtokunnan ja vanhempainyhdistyksen kanssa.

- 1.1.2023 aloittanut hyvinvointialue, Pohde, toi mukaan muutoksia koulun henkilöstö- ja kulurakenteeseen. Koulukuraattori ja koulupsykologipalvelu siirtyvät tuolloin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Tässä toteutui toinen sopeuttamisohjelman kohta.
- Olemme pyrkineet käyttämään yhdessä kehitettyjä ja sovittuja yhteistyö- ja rajapintaprosesseja lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa sekä kehitämme niitä edelleen. Tähän on tuonut haasteita hyvinvointialueen käynnistyminen. Etenkin tiedottaminen ja yhteistyö eivät ole toimineet Pohteen taholta.
- Uusi oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021, mutta hakeutumiselvoitetta koskevat säännökset tulivat voimaan jo 1.1.2021. Oppivelvollisuus laajeni vuosi kerrallaan. Jatko-opintoihin sijoittumisessa varmistetaan jatkokoulutuspaikka jokaiselle peruskoulun päättävälle oppilaalle. Kunnalla on valvonta ja ohjausvelvollisuus toisen asteen oppivelvollisista. Oppivelvollisuuden laajennettua toisen asteen opinnot ovat maksuttomia laajennettun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Seuraamme toisen asteen maksuttomuuden taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia sekä vastataan niihin tarvittaessa.
- Perusopetuksen oppilaanohjauksen lehtori toteuttaa kunnan valvonta - ja ohjausvelvollisuutta.
- Koulussa jatkettiin koulunuorisotyön toteuttamista hankerahoitteisesti yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa. Yhteistyö Merijärven kanssa koulunuorisotyöntekijän ja Jelppiverkon etsivän nuorisotyöntekijän osalta on ollut toiminnan kehittämisen kannalta antoisaa ja mikä tärkeintä, nuorille erittäin hyvä ratkaisu.
- Kahden määräaikaisen opettajanviran päättyessä 31.7.2023 vakinaistettiin yksi luokanopettajan virka 1.8.2023 alkaen eduksi katsottiin edellytystä opettaa käsityötä ja liikuntaa. Toinen virka jätettiin täyttämättä. Tämä on sopeuttamisohjelman kolmas toteuttamistoimi.
- Toteutettiin kunnanvaltuuston 13.12.2022 § 75 talousarviossa 2022 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2023–2024 tehtyä päätöstä täyttää Kähtävän erityisyksikön opetusryhmän erityisluokanopettajan virka määräaikaisesti vuoteen 2024 asti. Määräaikaisuuden perusteena on hyvinvointialueen lastensuojelun toimenpiteiden ennakoimattomuus suhteessa lastensuojelun erityisyksiköihin sijoittamisessa.
- Investointisuunnitelman osa 2 saatiin toteutettua vuonna 2023. Uusittiin koulun ICT-järjestelmät vastaamaan tämän päivän vaatimuksia.
- Koulutien turvallisuutta on alettu kehittää sekä alustavia suunnitelmia tehty koulun piha-alueen kehittämiseksi viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi. Nämä etenevät vielä tulevina vuosina.
- Seurattiin verkostoperuskoulun kehittymistä, mutta emme liittyneet suunnitelmaan.
- Arvostettiin osaavaa henkilöstöä sekä mahdollistettiin täydennyskoulutus.

- Varauduttiin tulevaan oppilasmäärän vähenemiseen hyvällä henkilöstösuunnittelulla. Pyritään oppilasmyönteiseen, optimaaliseen, kustannustehokkaaseen ja työntekijäystävälliseen henkilöstösuunnitteluun oppilasmäärän vähentyessä.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023	Poikkeama
Perusopetuksen oppilasmäärä	349	318	328	20
Esiopetuksen oppilasmäärä	23	29	31	2
Henkilöstö lkm.	44	41	43	2
Kokonaisviikkotuntien määrä	754,9	754,9	743,9 *)	-11
Jatko-opintoihin päässeet/ päästötodistuksen saaneet	34/35	44/44	39/40	0

*) Keskiarvo kevään (752,9 h) ja syksyn (734,9 h) tuntikehyksestä.

Familiarin Jussilan lastensuojelun erityisyksikön opetusluokka toimi vuonna 2023 Kähtävällä.

Järjestimme valmistavan opetuksen luokkamuotoisena, omana ryhmänä, lukuvuonna 2022–2023. Syksyllä 2023 oppilaat siirtyivät yleisopetuksen ryhmiin.

Olemme saaneet erillisrahoituksia ja valtion avustuksia useista eri rahoitushauista. Rahoitusten turvin on saatu yhtenäiskoululle koulunuorisotyöntekijä ja koulunkäynninohjaaja. Rahoituksella on tarjottu kerhoja oppilaille ja järjestetty koulutusta yhtenäiskoulun opetushenkilöstölle. Hanke- ja erillisrahoitukset on selvitetty erikseen.

	Kokonais- kustannukset €/oppilas
2009 tilinpäätös	6 378
2010 tilinpäätös	6 820
2011 tilinpäätös	7 125
2012 tilinpäätös	8 035
2013 tilinpäätös	8 686
2014 tilinpäätös	8 732
2015 tilinpäätös	8 335
2016 tilinpäätös	8 550
2017 tilinpäätös	8 638
2018 tilinpäätös	7 496
2019 tilinpäätös	7 802
2020 tilinpäätös	7 820
2021 tilinpäätös *)	7575
2022 tilinpäätös *)	7792
2023 talousarvio *)	9873
2023 tilinpäätös *)	9875

*) Kokonaiskustannukset ilman sisäisiä vuokria, sisäisiä eriä, poistoja, hankkeita ja valtion erityisavustuksia muodostuvat toimintakuluista jaettuna perusopetuksen oppilasmäärällä. (KP 3120, 3121, 3128)

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	200 827	123 594	160 000	77
Maksutuotot	19 990	20 880	18 000	116
Tuet ja avustukset	2 401	6 847	0	0
Muut toimintatuotot	20 820	24 832	21 900	113
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	244 038	176 153	199 900	88
Henkilöstökulut	-2 326 953	-2 501 436	-2 529 486	99
Palvelujen ostot	-882 262	-965 447	-912 455	106
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 645	-101 233	-113 350	89
Avustukset	-950	0	0	0
Muut toimintakulut	-434 838	-402 526	-392 452	103
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 745 648	-3 970 642	-3 947 743	101
Poistot ja arvonalentumiset	-152 826	-181 675	-182 482	100
TILIKAUDEN TULOS	-3 654 437	-3 976 164	-3 930 325	101

Myyntituottojen kotikuntakorvaukset jäivät 23 747 euroa ennakoitua alhaisemmiksi. Palvelujen ostot ylittyivät 52 992 eurolla, joka johtuu Alavieskan kunnan maksamista kotikuntakorvauksista sekä kuljetuskustannusten noususta. Muissa toimintakuluissa sisäiset vuokrat nousivat noin 10 000 euroa ennakoitua enemmän.

3131 Kansalaisopisto

Ylivieskan seudun

KANSALAI SOPISTO

Tietoa, taitoa, terveyttä ja ystäviä!

Kansalaisopiston arvot

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

Perustehtävä ja palveluajatus

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa

koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopistopinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taito- ja taideaineet, musiikki, tietotekniikka sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Opiston omistaa Ylivieskan kaupunki ja sopimuskuntina ovat Alavieskan ja Sievin kunnat.

Toimintasuunnitelma vuosille 2023–2026

Kansalaisopiston toimenpiteiden pohjana on Ylivieska - Kasvun kaupunki -strategiasta osiot Koulutuksesta osaamista ja Palveluista hyvinvointia.

Toiminnan painopiste on alueen asukkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus ja tavoitteena on turvata toiminta-alueen asukkaille mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja sen avulla lisätä ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Kuntalaiskuuleminen, yhteistyö eri hallintokuntien ja laajan sidosryhmäverkoston kanssa ovat tärkeitä opetustoiminnan kehittämistyössä ja kurssisuunnittelussa. Ylivieskan kaupungin strategian mukaisesti kiinnitetään huomioita aktiiviseen opiston toiminnan ja kurssien markkinointiin, sekä monikanavaiseen viestintään siten, että kaikki ikä- ja kohderyhmät otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Laadukkaan opetuksen varmistamiseksi kansalaisopistolla tulee olla riittävät henkilöstö- ja talousresurssit. Edellisen lisäksi opetustilojen tulee täyttää ainekohtaiset vaatimukset niin turvallisuuden kuin välineiden osalta, jotta voidaan varmistaa mahdollisuus toiminnan ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Koronapandemian selättämisen jälkeen henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää samoin kuin henkilöstön täydennyskoulutus. Viikoittaisten henkilöstöpalavereiden tavoitteena on kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa ja lisätä työhyvinvointia.

Kansalaisopisto verkostoituu aktiivisesti toiminta-alueellaan kaupungin eri hallintokuntien, kolmannen sektorin, seurojen ja yhteisöjen kanssa ja näin vaikuttaa osaltaan opetustoiminnan lisäksi paikalliskulttuurin ylläpitämiseen, alueen kulttuurielämän monipuolistamiseen sekä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen.

Lähivuosien suurimpana kehittämiskohteena opistossa on osaamisperusteisuus, sen myötä opiskelijoiden osaamisen näkyväksi

tekeminen sekä opintosuoritusten vaiheittainen siirtäminen Koski-tietovarantoon. Tämä edellyttää riittäviä henkilöstö- ja koulutusresursseja.

Opetustunnit, opetusryhmät ja opiskelijamäärät:

Vuonna 2023 Alavieskassa opetusta toteutui 764,70 tuntia (v. 2022/ 658,43 h), netto-opiskelijoita oli 209, joista 166 naista ja 43 miestä (v.2022/178). Brutto-opiskelijoita 361 (v.2022/308). Suunniteltuja opintoryhmiä oli kaikkiaan 46, joista toteutui 36.

Suosituimpia kursseja olivat liikuntakurssit, eri musiikin kurssit, sekä muotoilu ja kädentaidot. Edellisen lisäksi ukrainalaisille suunnattujen kielikurssien brutto-opiskelijamäärä oli 37.

Kuten aiempinakin vuosina, alavieskalaisia osallistui myös Ylivieskassa järjestetyille kursseille.

Lapsille ja nuorille suunnattua käsityön taiteen perusopetusta annettiin yleisen oppimäärän mukaan. Opetustunteja toteutui yhteensä 60 (kevät 32 h ja syyskuu 28 h) ja osallistujia oli 6.

Alavieskan kunta sai maksupalautusta 12 064,59 euroa vuonna 2023.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Päiväopetuksen varmistaminen	Opetus painottuu pääasiassa iltapäiväopetukseen, koska suurin osa toiminnoista tapahtuu koulujen tiloissa. Myös päiväopetusta pyritään viikolla järjestämään tarpeita vastaavaksi vuokraamalla tiloja. Viikonloppukurssit voidaan järjestää pääsääntöisesti päiväopetuksena.
Kurssimaksujen säilyttäminen entisellä tasolla	Kurssimaksut pyrittiin pitämään maltillisina. Maksuja tarkasteltiin lukuvuosittain ja korotukset ovat olleet n.3 %. Tähän voi jatkossa tulla muutosta siten, että Ylivieskan sopeuttamisohjelman myötä korotuspaine kurssimaksuihin kasvaa.
Kysyntä ja tarjonta vastaavat toisiaan	Tämä on keskeinen periaate opinto-ohjelman suunnittelussa. Tarjonta perustuu vanhojen toimivien kurssien jatkamiseen sekä kyselyjen avulla saatuihin toiveisiin, joita pyrimme mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan. Haasteena tässä on lähinnä opettajien saatavuus ja rekrytointi.

Pyritään ottamaan huomioon kuntalaisten kurssitoiveet	Viittaus tuohon edelliseen kohtaan. Teemme joka vuosi ennen uuden lukuvuoden alkua kyselyjä kyläyhdistyksille / kolmannelle sektorille sekä netin kautta taataksemme kuntalaisille niitä kursseja, mihin he haluavat osallistua. Meille voi myös aina jättää palautetta ja toiveita kursseista sähköpostilla tai soittamalla tai vaikka käymällä toimistossa.
---	---

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023
Kansalaisopiston tuntimäärä Alavieskassa	658,43	1200	764,70
Oppilasmäärä	178	400	209
Menot €/h	25,48	26	24,62

Toimintamenot ja –tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-14 498	-19 177	-31 712	60
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 498	-19 177	-31 712	60
TILIKAUDEN TULOS	-14 498	-19 177	-31 712	60

3141 Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä on sovittu yhteistyössä Ylivieskan kaupungin, Kalajoen, Pyhäjoen, Reisjärven ja Sievin kuntien kanssa. Kustannukset jaetaan pidettyjen opetustuntien suhteessa. Ylivieskan seudun musiikkiopisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa musiikin perusopetusta sekä lisäksi järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa.

Musiikkiopistossa opiskeli vuonna 2023 yhteensä 676 oppilasta, joista musiikin perus- ja syventävissä opinnoissa 377 oppilasta ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 299 oppilasta (musiikkileikkikoulu ja soitinvalmennus).

Musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta annettiin yhteensä 17 255 tuntia. Viikkotuntimäärä oli 493 ja opetusviikkoja 35.

Musiikkiopiston kirjanpidon vuoden 2023 toteutumisraportin menojen mukaan oppilashinnaksi muodostuu 2 240 € bruttomeno /oppilas. Vuosiviikkotunnin nettohinnaksi muodostuu 1 036 €.

Alavieskan oppilas- ja tuntimäärä v. 2023

Alavieskan opetuspisteessä opiskeli kevätlukukaudella 2023 yhteensä 47 oppilasta, joista varsinaisia oppilaita 26 ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 21. Syyslukukaudella oppilaita oli yhteensä 41, varsinaisia oppilaita 24 ja loput 17 musiikkileikkikoulussa.

Musiikkiopiston keskimääräinen viikkotuntimäärä vuonna 2023 Alavieskassa oli 31,42 tuntia/vko (TA 35 t/vko). Alavieskan kunnalle palautetaan tilinpäätöksen 2023 mukaan 2 525 €.

Alavieskassa pidettiin neljä musiikkiopiston konserttia. Lisäksi Alavieskassa on ollut pienimuotoisia oppilaiden esiintymisiä ja muskariesityksiä. Alavieskan toimipisteen johtajana toimi pianonsoitonopettaja Johanna Tilus.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

1. Varhaisiän musiikkikasvatuksen vetovoimaisuus ja soitinvalmennuksen ryhmäopetuksen kehittäminen.

Muskarilaisten määrä Alavieskassa pysyi ennallaan ja valmennusoppilaiden määrä lähes ennallaan; pienenevät ikäluokat ovat haaste toiminnalle, hakijamäärä pysyi kuitenkin lähes ennallaan.

2. Opetussuunnitelman kehitystyössä erityishuomio oppilaiden sitouttamiseen pitkäjänteiseen harrastukseen.

Uusien oppilaiden aloitusinfoissa pyritään käymään huolellisesti läpi opetussuunnitelmaan kuuluvat osa-alueet. Opettajat ja rehtori käyvät huoltajien ja oppilaiden keskusteluja oppilaan edistymisestä ja esim. yhteissoittovelvoitteen toteutumisesta.

Opetussuunnitelman antamia mahdollisuuksia esim. syventävien opintojen lopputyön suhteen on pyritty selventämään oppilaille. Syventävien opintojen kohonnut oppilasmäärä antaa viitteitä siitä, että tässä on onnistuttu.

3. Musiikkiopiston monipuolinen näkyvyys toimialueella ja konserttien tarjoaminen erilaisille kohderyhmille.

Alavieskassa järjestettiin vuoden aikana yhdeksän konserttia. Oppilaskonsertteja pidettiin seurakuntatalolla ja yhtenäiskoululla. Koululaisille järjestettiin soitinesittelykonsertti yhtenäiskoululla. Konserttien merkeissä vierailtiin myös Päiväkoti Keltasirkussa ja palvelutalo Oma Vieskassa.

4. Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.

Opettajakunta on ammattitaitoista. Vakinaiseen huilunsoiton opettajan virkaan ja pääosin myös sijaisuuksiin onnistuttiin löytämään päteviä opettajia.

5. Asianmukaiset toimintatilat.

Opetustilojen ja -aikataulujen järjestely aiheuttaa jonkin verran haasteita yhtenäiskoululla, jotta opetus pääsisi alkamaan mahdollisimman ajoissa. Oppilaiden kannalta myöhäiset opetusajat eivät ole optimaalisia. Musiikkiopiston viranhaltijaopettajilla on myös opetusta useissa toimipisteissä, ja ajomatkojen takia illat venyvät välillä pitkiksi. Keskusteluyhteys koulun suuntaan on kuitenkin hyvä ja tilat ovat kohtuudella järjestyneet. Pyritään myös lisäämään yhteistä suunnittelua kansalaisopiston kanssa tilatarpeiden osalta.

Muskariopetuksen tila seurakuntatalolla on epäkäytännöllinen mm. ryhmien vaihdon ja kalusteiden siirtelyn osalta. Tila on myös pienehkö. Toisaalta ryhmien aikatauluttaminen on onnistunut hyvin ja ilmanlaatu on hyvä.

6. Alavieskan viikkotuntimäärä 2023 keskimäärin 35 h/vko.

Viikkotuntimäärä oli vuonna 2023 keskimäärin 31,42 h/vko

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Opetustuntimäärä 35 h/vko	Opetustuntimäärä 31,42 h/vko
Musiikkileikkikoulutoiminta jatkuu Alavieskassa	Toteutui olosuhteisiin nähden hyvin.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023
Tuntimäärä Alavieskassa	1102,5	1225	1099,7
Oppilasmäärä	26	25	26
Menot €/h	31,46	29	29,61

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-34 692	-32 563	-34 820	94
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 692	-32 563	-34 820	94
TILIKAUDEN TULOS	-34 692	-32 563	-34 820	94

3212 Kirjastopalvelut

Kirjastotoimen arvot

Yhdenvertaisuus

-
- **Yhteisöllisyys**
- **Kestävä kehitys**
- **Sananvapaus**
- **Ennakkoluulottomuus**
- **Avoimuus**
- **Rohkeus**
- **Luotettavuus**

Perustehtävä

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (29.12.2016/1492). Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Uudessa laissa korostetaan asiakkaan tasavertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Tämä näkyy mm. siten, että kirjastot eivät peri varausmaksuja. Kirjasto tarjoaa myös entistä laajemmat e-aineistopalvelut asiakkailleen.

Lisäksi laki edellyttää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen sisällöllistä kehittämistä. Kirjaston toimintoja arvioidaan jatkuvasti ja systemaattisesti laadun ja tuloksellisuuden pohjalta. Kunnassa on kaksi kirjastoa, joista toinen toimii omassa rakennuksessaan ja toinen yhtenäiskoulun tiloissa koulukirjastona. Kirjasto on myös tila, jossa kuntalaiset voivat oppia, harrastaa, kokoontua, tehdä töitä ja viihtyä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Kirjasto on palvelualtis ja laadukas lähipalvelu.	Alavieskan kirjasto toimii keskeisellä paikalla kunnassa ja avoinna viitenä päivänä viikossa. Lisäksi kirjasto palvelee verkossa tarjoten kirjoja, elokuvia, musiikkia ja aikakauslehtiä ympäri vuorokauden. Kirjasto järjestää

	<p>kotipalvelua asiakkaille, jotka eivät voi vieraila kirjastossa.</p> <p>Tapahtumatarjonta ja kuukausittain vaihtuvat taidenäyttelyt tuovat lisänsä kunnan kulttuuripalveluihin.</p> <p>Kirjasto tarjoaa myös tiloja, tietokoneita ja tulostusmahdollisuuden asiakkailleen.</p> <p>Kirjastossa asioi 23 251 kävijää vuonna 2023. Lainojen määrä vuoden aikana oli 43 727 eli hiukan vajaa 18 lainaa/asukas.</p>
Kirjastoaineisto on ajantasaista (hankinnat, poistot)	Kirjastoon hankittiin 2172 uutta teosta. Lisäksi käytettävissä on seutukuljetusten kautta koko Joki-kirjastojen kokoelma ja kaukopalvelun kautta rajattomat aineistovarannot. Kirjaston kokoelmasta poistettiin 1888 teosta.
Pohjoisen eKirjaston rinnalle nousee valtakunnallinen eKirjasto	Pohjoisen eKirjasto toimii erittäin hyvin ja tarjoaa monenlaisia verkkoaineistoja. Valtakunnallisen eKirjaston valmistuminen viivästyi ja aloittaa toiminnan vuonna 2024. on koko valtakunnan yhteinen eKirjasto. Pohjoisen kirjastot maksavat e-aineistoista kuntakohtaisesti 0,80 senttiä/asukas/vuosi.
Joki-kirjastot liittyvät kansalliseen kuvailu- ja metatietovarantoon, Melindaan.	Joki-kirjastojen liittyi Melindaan vuoden 2023 aikana. Joki-kirjastojen aineistoista Melindassa ovat mukana uutuushankinnat ja kotiseutuaineisto.
Kirjastossa on riittävästi ammattitaitoista ja pätevää henkilökuntaa.	Kirjaston henkilökunta on ammattitaitoista ja koulutautuu vuosittain mm. Ake:n ja Avin koulutustarjonnan avulla. Teams-koulutukset lisäävät mahdollisuuksia osallistua myös lyhyisiin koulutuksiin. Sairaus- ja vuosilomat aiheuttavat omat haasteensa kolmen työntekijän yksikössä. Opiskelijat ja muu määräaikainen henkilökunta ovat merkittävä lisäresurssi kirjaston toiminnassa silloin.
Koulukirjastotoiminta	Koulukirjasto on avoinna joka toinen viikko. Koulukirjastoa käyttävät lähinnä 0–3-luokat.
Lukuharrastuksen edistäminen (satutunnit, kirjailijavierailut, kirjavinkkaus)	Kirjasto on järjestänyt erilaisia tapahtumia, aineistonäyttelyitä, kirjailijavierailuja, satutunteja ja kirjavinkkausta. Lukuviikon toteutus yhtenäiskoulun kanssa yhteistyössä ja Harry Potter-illan

	<p>pakohuoneineen ja Lasten museopäivien toteutus yhteistyössä nuorisotoimen kanssa kiinnostivat alle 18-vuotiaita kuntalaisia. Kirjailijavieraina kävivät mm. Jyri Paretskoi, Paula Noronen, Matti Rämö, Anni Kytömäki ja Johannes Alaranta.</p>
<p>Pyritään terveyttä edistävien asioiden toteuttamiseen tavoitteiden mukaisesti – kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia.</p>	<p>Kirjasto tarjoaa kaikille yhteisen, matalan kynnyksen tilan ja vapaasti käytettävät aineistot, jotka tukevat hyvinvointia. Kirjasto osallistui Hyte-viikkoon. Kirjasto toimi myös harrastuspiirien ja yhdistysten tilana.</p>
<p>Hankkeet</p>	<p>Kirjasto menee mihin vaan: supervinkkarit tähtihetkiä – tehtiin loppuraportti, jonka AVI hyväksyi Joki-kirjastojen yhteinen hanke muutettiin sisällöltään toiseksi ja saatiin AVI:n rahoitusta hankkeelle Karttamerkit kohdalleen: Joki-kirjastot yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä, 30 000 e. Haettiin vuoden 2023 haussa vuodelle 2024–25 AVIn rahoitusta hankkeelle ”Omin nokin: omatoimikirjasto Alavieskaan, 15 000 e. Päätös tulee 3/2024.</p>
<p>Tapahtumat ja tilat</p>	<p>Kirjasto järjesti vuoden aikana 55 omaa tapahtumaa, joihin osallistui 1923 henkilöä ja osallistui myös muiden järjestämiin tapahtumiin. Kirjaston tiloja käyttivät mm. musiikkiopisto, Raudaskylän Kristillinen Opisto, Alva-verkosto, harrasteryhmät ja yrittäjät.</p>

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2023	Ta 2024	Su 2025	Su 2026	Su 2027
Lainojen lukumäärä	43 727	43 000	44 000	44 000	44 000
Lainat/asukas	17,87	16,4	18	18	18
Lainat/aukiolotunti 1833 h	23,86	22,6	22,66	22,66	22,66
Kustannukset €/laina	6,11	6,16	6,16	6,16	6,16
Henkilöstö lkm.	3	3	3	3	3

Toiminta tulot ja -menot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	640	431	500	86
Maksutuotot	274	360	180	200
Muut toimintatuotot	1 540	1 658	540	307
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 454	2 450	1 220	201
Henkilöstökulut	-127 688	-134 589	-143 480	94
Palvelujen ostot	-27 597	-26 770	-33 980	79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 750	-47 180	-50 600	93
Muut toimintakulut	-48 903	-53 802	-55 267	97
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-251 938	-262 341	-283 327	93
Poistot ja arvonalentumiset	-7 487	-7 487	-7 486	100
TILIKAUDEN TULOS	-256 970	-267 378	-289 593	92

3221 Nuorisopalvelut

Nuorisotoimen arvot

- Samanvertaisuus
- Toisen ihmisen kunnioittaminen
- Lapset ja nuoret ensin

Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Lautakunta jakoi nuorisotoimen avustuksia yhteensä 5000 euroa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhdessä yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten sekä alueellisten toimijoiden kanssa niin normaali- kuin poikkeusoloissakin.	Vapaa-aikaohjaaja koordinoi ja järjestää kaksi kertaa vuodessa yhteistyöpalaverin yhtenäiskoulun ja paikallisten toimijoiden kanssa. Palavereissa käytiin läpi ja päivitettiin koulunuorisotyön vuosikelloa, keskusteltiin koulunuorisotyön painopisteistä ja -tarpeista sekä kirjattiin

	<p>suunnitelmat osaksi vuosikelloa. Vuosikelloon on kirjattu lisäksi myös koulun teemat ja koulunuorisotyössä huomioitavat tapahtumat.</p> <p>Koulunuoristyöhön kuuluivat säännölliset välituntikohtaamiset, mediataito- ja ehkäisevän päihdetyön oppitunteja sekä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestettiin Camera obscura -toimintamalli yläkoululaisille, ysien päivä tulevaisuus teemalla ja seiskojen ryhmäytyspäivät.</p> <p>Pääsimme mukaan Ysipykälä-hankkeen kummikunnaksi. Ysipykälä-hankkeen kummikunnaksi haki 31 kuntaa, joista lopulta valinta kohdistui 17 kuntaan. Mukaan valikoituneet kunnat ovat ympäri Suomen ja edustettuna ovat pienet kunnat, kaksikieliset kunnat sekä kehyskunnat.</p> <p>Ysipykälä-hankkeessa vahvistetaan nuorisolain 9 §:ssä säädettyjen kuntien monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen toimintaa sekä varmistetaan niiden tehtävien toteutuminen muuttuvissa yhteiskunnallisissa rakenteissa.</p> <p>Hankkeen toteuttamisaika on 1.5.2023-30.4.2025.</p>
<p>Koulunuorisotyöhankkeen toteuttaminen yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa.</p>	<p>Alavieskan ja Merijärven yhteinen koulunuorisotyö -hanke sai erillisrahoitusta myös vuodelle 2023. Hankkeen avulla koululla oli kahtena päivänä viikossa koulunuorisotyöntekijä kohtaamassa nuoria. Jatkohankkeessa paneuduttiin erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön ja välituntiviihtyvyyden sekä -liikkumisen lisäämiseen.</p> <p>Hankkeen aikana kehitettiin mm. Selvis-toimintaa, jolla oppilaita sitoutetaan päihdeettömyyteen. Toiminnan kehittämisen aikana sitoumuksen tekivät 6. luokkalaiset ja sitoutumalla he saivat osallistua mm. Selvis-porukan</p>

	<p>välitunteihin mukavan tekemisen parissa.</p> <p>Välituntiviihtyvyyttä ja -liikuntaa lisättiin mm. koulunuorisotyöntekijän matkalaukulla, josta löytyy pelejä ja tekemistä välitunneille sekä yläkoulun saliliikunta välitunneilla.</p>
Nuorisovaltuuston toiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.	<p>Edellinen vuosien 2021–2023 nuorisovaltuusto kausi päättyi keväällä ja uusi vuosien 2023–2025 nuorisovaltuusto järjestäytyi syksyllä.</p> <p>Vuoden aikana nuorisovaltuustot ottivat kantaa mm. energijuomiin ja sähkötupakkaan sekä kirjoittivat puheen itsenäisyyspäivän juhlaan. Lisäksi nuorisovaltuusto oli järjestämässä nuorten yhdenvertaisuusiltaa, tarjosivat kyydityksen Ylivieskassa järjestettyyn nuorten Zero Friday tapahtumaan, toimivat joulunavauksen juontajina ja järjestivät vuoden päätteeksi nuorten bileet. Myös nuorisovaltuuston näkyvyyden eteen paneuduttiin syksyn aikana somessa ja nuorten keskuudessa yhteisöpedagogi opiskelijan ohjaamana.</p> <p>Nuorisovaltuustoa ohjaava vapaa-aikaohjaaja oli mukana aina kokouksissa läsnäolo-oikeudella. Rooli kokouksissa oli tukea ja yhdessä jäsenten kanssa kehittää nuorisovaltuuston toimintaa.</p>
Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen, sekä paikallisen nuorisotyön toimintakulttuurin ajanmukaistaminen suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.	<p>Paikallista nuorisotyötä toteutettiin vapaa-aikaohjaajan, nuorisotilan ohjaajien, koulunuorisotyö hanketyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän toimesta nuorisotilalla, koululla sekä jalkautuen eri tapahtumiin. Lisäksi tehtiin yhteistyötä mm. retki, leiri ja tapahtumatoiminnassa paikallisten toimijoiden sekä lähikuntien kanssa. Nuorisotyön suunnittelussa huomioitiin eri ikäryhmiä ja eri toimintaympäristöissä tapahtuva toiminta.</p> <p>Nuorisotilatoiminnan suunnittelussa painotettiin erityisesti toiminnallisuuteen</p>

	<p>5. ja 6. luokkalaisille suunnatussa mininuoppis toiminnassa sekä yläkoululaisille ja vanhemmille suunnatussa avoimissa nuorisoilloissa. Monipuolisella toiminnallisuudella tavoiteltiin nuorten toiveiden toteuttamista sekä mielekkään tekemisen tarjoamista, niin että jokainen nuori voisi löytää jotain mielekästä toimintaa itselleen. Teemaviikkoja on ollut mm. hyvinvointiin, taiteeseen, turvallisuuteen ja päihteisiin liittyen sekä muuta toimintaa on ollut mm. skabojen, peliturnausten ja askartelun merkeissä. Kaiken tapahtuneen toiminnan ohessa tärkeimpänä työtä on kuitenkin tehty aidosti kohdaten, kuunnellen ja keskustellen nuorten kanssa.</p> <p>Digitaalista nuorisotyötä tehtiin sosiaalisen median kautta sekä hyödyntäen erilaisia digitaalisia välineitä. Sosiaalisessa mediassa tuotiin esille teemaviikkojen tarjoamaa tietoa, järjestettiin digitaalisia kilpailuja ja kyselyjä sekä aktivoitiin nuoria sitä kautta. Digitaalisia välineitä hyödynnettiin digitaalisten pelien turnauksissa sekä eri menetelmiä hyödyntäen, kuten Kahoottia. Lisäksi vuosittain toistuva nuorisotilan joulukalenteri painottui vuonna 2023 diginuorisotyöhön.</p>
<p>Nuorisotyön suuntaaminen myös varhaisnuorille (10–12-vuotiaille) tukien kotien ja koulun kasvatustyötä.</p>	<p>Varhaisnuorille suunnattua mininuoppis järjestettiin viikoittain vuoden 2023 aikana yhteensä 35 kertaa. Mininuoppis toiminta on ollut toivottua ja suosittua ja siihen osallistui keskiarvoltaan vuoden aikana 18,88 henkilöä. Toimintaa järjestettiin nuorten toiveiden mukaisesti, mm. kilpailuja, peliturnauksia, askartelua ja liikuntaa.</p> <p>Lisäksi koulunuorisotyötä on suunnattu varhaisnuorille. Ehkäisevän päihdetyön oppitunnit sekä mediataito oppitunnit pidettiin yläkoululaisten lisäksi 5. ja 6. luokkalaisille. Jalkautumisia ja</p>

	välituntitoimintaa toteutettiin myös alakoululaisille.
Nuorisotilan kehittäminen nykyaikaiseksi ja viihtyisäksi yhteistyössä nuorten kanssa.	Tilojen muutostoimia ei päästy vielä aloittamaan vuonna 2023. Nuorten toiveita huomioitiin kuitenkin hankkimalla mm. kahvinkeitin, ps pelejä ja lautapelejä. Lisäksi nuoria on kuultu nuorisotilan kehittämisen suhteen, joita tullaan huomioimaan ja toteuttamaan vuoden 2024 aikana.
Kuntien välinen yhteistyö mm. nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja etsivän nuorisotyön puitteissa	Jelppiverkko toteuttaa alueellisesti etsivää nuorisotyötä myös Alavieskassa. Ohjaamo-palvelut löytyvät Ylivieskasta ja Kalajoelta. Jelppiverkolta löytyy myös nettietsivän palvelu.
Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen nuorisotoimen osalta.	<p>Kaikki nuorisotoiminta on ennaltaehkäisevää sekä päihteetöntä toimintaa. Nuorisoiiloissa tuodaan esille hyvinvointiin- ja terveyteen liittyviä teemoja suunnitelmallisesti. Lisäksi nuorten kanssa käsitellään aiheita keskustellen ja erilaisen mukavan tekemisen ohella. Vapaa-aikaohjaaja ja nuorisovaltuuston edustaja osallistuu HYTE-työryhmän toimintaan. Nuorisopalvelut järjestävät nuorille HYTE-viikolla kohdennettua ohjelmaa nuorisotilalla.</p> <p>Nuorisotoiminnassa on painotettu yhä enemmän nuorten osallisuutta ja huomioitu heidän toiveitaan toiminnan suunnittelussa. Myös nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti tuoden omaa näkemystään päätöksentekoon ja yhteiskunnallisiin asioihin. Yhteistyötä perheiden kanssa on pyritty vahvistamaan mm. nuorisotilalla järjestettyihin kaikille avoimilla päivillä, näihin ei kuitenkaan ole osallistunut huoltajia. Lisäksi nuorisotilalta viestitään pienellä kynnyksellä huoltajille ongelma ja huoltilanteissa.</p> <p>Turvataito teemaa käsitellään päivittäisissä keskusteluissa nuorten kanssa sekä 5.–9. luokkalaisille järjestetyillä mediataito oppitunneilla</p>

	<p>käsiteltiin erityisesti nettiturvallisuutta ja -kiusaamista. Nuorisotilaa kehitetään edelleen nuorten toiveita huomioiden.</p>
<p>Jelppiverkon ja starttivalmennuksen toteuttaminen Alavieskassa.</p>	<p>Jelppiverkko tarjoaa yksilöllistä tukea ja ohjausta Alavieskan 15–28-vuotiaille tuen tarpeessa oleville nuorille. Jelppiverkko toimii kahdeksan kunnan alueella: Kalajoki, Merijärvi, Alavieska, Ylivieska, Reisjärvi, Oulainen, Sievi ja Haapavesi. Etsivää nuorisotyötä tehdään kaikissa kahdeksassa kunnassa sekä yksilö- ja starttivalmennusta Reisjärveä, Merijärveä ja Alavieskaa lukuun ottamatta muissa kunnissa.</p> <p>Jelppiverkon rahoitus muodostuu etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan valtion avustuksista ja kuntien rahoituksesta. Kunnassamme toimi Jelppiverkon etsivän nuorisotyön Jelppietsivä Alavieskan ja Merijärven kuntayhteistyönä. Alavieskan kunta myi Jelppietsivän työaika 30 % viikossa Merijärven kunnalle.</p> <p>Starttivalmennusavustuksen kieltopäätös esti meitä hakemasta rahoitusta starttivalmennukseen. Kielto koski myös ostopalvelua, joten starttivalmennusta ei järjestetty.</p> <p>Jelppiverkon taloudellinen selvitys on Hankkeet ja erillisavustukset kohdassa.</p>
<p>Tehdään nuorten palveluesite.</p>	<p>Nuorisopalveluista tehtiin tulostettava esite, josta löytyvät nuorityöntekijöiden yhteystiedot, sosiaaliset mediat ja lyhyt kuvaus. Esitteen tavoitteena on lisätä nuorisopalveluiden näkyvyyttä ja madaltaa kynnystä osallistua nuorisotoimintaan.</p>
<p>Osallistuminen Oulun eteläisen NUPS –hankkeeseen</p>	<p>Oulun eteläistä NUPS-hanketta koordinoi Haapajärven kaupunki ja hanketyöntekijä. Mukana hankkeessa ovat Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Sievi, Siikalatva ja Ylivieska</p>

	<p>Hanke on vuoden 2023 aikana kartoittanut kunnissa tehtävää nuorisotyötä.</p> <p>Hankkeen tavoitteena on Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelma, joka määrittelee alueella toteutettavan nuorisotyön arvopohjan, päämäärät sekä käytössä olevat työmuodot, niiden tavoitteet ja arviointimenetelmät. Oulun eteläisen nuorisotyön perussuunnitelman myötä nuorisotyön sekä muun palvelujärjestelmän osalta voidaan yhä paremmin tehdä yhteistyötä, jonka avulla tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä, kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Yhteistyönmerkitystä tulevaisuudessa tullaan korostamaan vähenevien resurssien myötä</p>
--	---

Muu toteutunut toiminta:

Leiritoimintaa järjestettiin hiihto-, kesä- ja syyslomalla monipuolisesti alakoulu ikäisille lapsille. Lisäksi järjestettiin kesäretki PowerParkiin ja syyslomaretki Ouluun. Keväällä nuorisopalvelut olivat mukana järjestämässä Pihlaja artistin konserttia, kesän alussa nuorisovaltuuston kanssa yhteistyössä järjestettiin yhdenvertaisuusilta nuorille, kesällä nuorten rap-konsertti. Alavieska-päivien aikaan nuorisopalvelut olivat mukana E-urheilutapahtumassa Virillä sekä iltakonsertissa. Syksyllä Alavieska oli mukana usean kunnan yhteistyötapahtumassa Zero Fridayssa sekä vuoden loppuun järjestettiin yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa nuorten disko.

Hanke- tai erillisavustukset on kuvattu toteuman mukaisilla talousluvuilla erikseen.

Nuopparin ja mininuoppiksen kävijätilasto vuonna 2023

K13 nuopparin kävijä keskiarvot		
	2022	2023
Tammikuu	37,13	25,1
Helmikuu	29	30,8
Maaliskuu	24,63	28
Huhtikuu	32,9	32
Toukokuu	26,3	31,7
Kesäkuu	15,42	31,2
Heinäkuu	-	-
Elokuu	27,6	30,4
Syyskuu	37,35	38,6
Lokakuu	33,6	33,2
Marraskuu	34,54	30,6
Joulukuu	31	39,7
Koko vuosi	31,1	31,6

Mininuoppis kävijä keskiarvot		
	2022	2023
Tammikuu	15,7	17
Helmikuu	14	20,5
Maaliskuu	23,3	18
Huhtikuu	18	16,8
Toukokuu	26	17,3
Kesäkuu	-	-
Heinäkuu	-	-
Elokuu	-	18
Syyskuu	34,3	22,5
Lokakuu	20,8	23
Marraskuu	24,8	15,8
Joulukuu	19	20
Koko vuosi	22,1	18,88

Alavieskan nuorisopalvelut kaksipuolinen esite

ALAVIESKAN NUORISOPAVELUT

NUOPPARI
Alavieskan nuoppari on avoin kohtaamispaikka nuorille. Nuopparilla voi pelata biljardia, pingistä, pleikkaria tai vaikka juoda kahvit ja nauttia seurasta! Nuopparille pääsee kaikki 7-luokkalaiset ja sitä vanhemmat. Mininuoppikselle pääsee 5. ja 6. luokkalaiset.
Nuoppari sijaitsee osoitteessa pääskyntie 1 (Virin rakennus).

AVOINNA

Maanantai	18.00 - 21.00	Janika Tervämäki, vapaa-aikaohjaaja Puh. 044 539 5267
Torstai (mininuoppis)	14.00 - 16.30	Iitaohjaajat (ma. to ja pe iltaisin) Puh. 044 539 5275
Torstai	18.00 - 21.00	
Perjantai	18.00 - 23.00	

alavieskan_nuoppari Alavieskan nuoppari How_to_nuoppari How_to_nuoppari nuorisotia@edu.alavieska.fi

---

KOULUNUORISOTYÖ
Janika Tervämäki, vapaa-aikaohjaaja
Koululla tavattavissa torstaisin kello 11-12.15.

Jenna Koski, koulunuorisotyö hanketyöntekijä
Koululla tavattavissa torstaisin ja perjantaisin.

jenna_koulunuorisotyontekija jenna_ohjaaja Puh. 044 539 5436 jenna.koski@edu.alavieska.fi

---

ETSIVÄ NUORISOTYÖ
Etsivän nuorisotyöntekijä ohjaa ja tukee nuoria opiskelupaikan, töiden ja muiden arjen asioiden kanssa.

Eveliina Anias-Nivala, etsivä nuorisotyöntekijä
Alavieskassa ke-pe. tavattavissa osoitteessa puurakenteentie 3.

eveliina.jelppiverkko Eveliina Jelppiverkko Puh. 044 5395 457 eveliina.anias-nivala@jelppiverkko.fi

---

VAPAA-AIKAOHJAAJA, JANIKA TERVÄMÄKI
Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuorisotyöstä, on mukana kulttuuritoimessa sekä vapaa-aikapalveluissa ja tapahtumissa. Lisäksi toimii nuorisovaltuuston ohjaajana, järjestöyhdyshenkilönä ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä. Edellä mainituissa asioissa voi olla minuun yhteydessä tai tulla käymään toimistollani osoitteessa puurakenteentie 3.

alavieska.fi/vapaa-aika/nuoriso
 alavieskanvapaa-aikatoimi Ohjaaja Janika Tervämäki Puh. 044 5395 267 janika.tervamaki@edu.alavieska.fi

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Maksutuotot	162	550	1 500	37
Muut toimintatuotot	0	30	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	162	580	1 500	39
Henkilöstökulut	-51 251	-69 256	-73 388	94
Palvelujen ostot	-23 575	-25 570	-28 185	91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 570	-3 562	-7 650	47
Avustukset	-21 000	-26 700	-26 700	100
Muut toimintakulut	-10 603	-11 043	-20	55 214
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 998	-136 131	-135 943	100
Poistot ja arvonalentumiset	-3 633	-3 633	-3 633	100
TILIKAUDEN TULOS	-113 470	-139 185	-138 076	101

Muissa toimintakuluissa käyttöprosenttia nostaa talousarviossa 2023 huomioimattomat vuokratulot. Tämä kulu on kompensoitu muussa nuorisotoiminnan toimintakuluissa.

Perustehtävä

Museolaissa (314/2019) säädetään museotoiminnan tavoitteena olevan väestön ymmärryksen ylläpitäminen ja vahvistaminen kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperinnöstä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisu- toimintaa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Museo avoinna kesällä heinäkuun ajan	Museo oli avoinna suunnitelman mukaisesti, ja siellä vieraili 360 kävijää.
Hannulan talon jatkosuunnitelmat	Hannulan talon ylläpitokustannukset hoitaa Alavieskan kunta. Myös kiinteistön vuosisiivouksista vastaa kunta. Hannulan talo kotiseutuyhdistys saa avustusta kulttuuripalveluilta tapahtumatuotantoon.
Kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen (tapahtumat ja näyttelyt)	Kesällä järjestettiin Lasten museopäivät yhteistyössä nuorisotoiminnan ja kirjaston ja kulttuuripalvelujen kanssa. Tarjolla oli satutunteja, lukuponi Moonan vierailu, Raimo Hentusen musiikkituokiot ja pihapelejä. Kesäkuussa kulttuuripalvelut tarjosi Santeri Kinnusen kitarakonsertin museossa. Joulunavaus oli museon pihapiirissä. Museon näyttelyssä oli esillä vanhoja tekstiilejä.

Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Henkilöstökulut	-2 504	-2 376	-3 009	79
Palvelujen ostot	-200	-121	-1 250	10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-350	0
Avustukset	-3 000	-3 000	-3 000	100
Muut toimintakulut	-1 120	-3 962	-4 198	94
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 824	-9 459	-11 807	80
Poistot ja arvonalentumiset	-742	-742	-742	100
TILIKAUDEN TULOS	-7 566	-10 201	-12 549	81

Perustehtävä

Laissa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019) kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään, että kunnan tehtävänä on:

- edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle
- edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa
- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Kaikenikäisille tarkoitettujen kulttuuritilaisuuksien järjestäminen kunnassa. Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan järjestäminen osana yhtenäiskoulun toimintaa	Kulttuuripalvelut järjesti kuusi musiikkikonserttia (joista kolme lapsille), teatteriesityksen, tarinaniskentäkisan, kaksi elokuvaesitystä (toinen lapsille) ja oli mukana järjestämässä muiden toimijoiden kanssa yhden teatteriesityksen (yhtenäiskoulu) kaksi konserttia nuorille (MLL ja Tulevaisuusmessut) itsenäisyyspäivänjuhlan (seurakunta) ja joulunavaus (Alavieskan kunta) Teatterimatka ja yksi teatterivierailu peruuntui koronan takia. Tapahtumissa kävi 2505 osallistujaa.
Hyte-toiminta	Kulttuuripalvelut oli mukana Hyte-viikon tapahtumissa: Sellisti Seeli Toivion konsertit oppilaille, Omavieskassa ja iltakonsertti. Elokuvaesitykset aikuisille ja lapsille.
Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen	Kulttuurikasvatussuunnitelma on päivitetty yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa.
Kaikukortti-toiminnan jatkaminen ja Kulttuurikaveri-toiminta	Alavieska on mukana Kaikukortti-toiminnassa, joka mahdollista vähävaraisten osallistumisen kulttuuritapahtumiin. Kunnassa toimii myös Kulttuurikaveri-palvelu, jonka

	tavoitteena on tarjota kaveri kulttuuritapahtumiin.
Alavieska-viikon järjestäminen yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa	Kulttuuripalvelut koordinoi ja markkinoi Alavieska-päivät, jonka sisällöntuotannosta vastasivat pääasiassa yhdistykset ja muut toimijat. Kulttuuripalvelut järjesti tarinaniskentä-kilpailun Linnakalliolla sekä rahoitti kyläkierroksen keskustassa tarjoiluineen.
Siirtolaisuus-hankkeessa mukana mm. tiedontallentajana	Tiedontallennusta on tehty ja tehdään edelleen kuntalaisten toimittaessa aineistoa kirjastoon. Vierailu Eläkeliiton tilaisuuteen.
Avustukset ja stipendit kulttuuritoimijoille	Kulttuuripalvelut jakoivat avustuksia eri kulttuuritoimijoille 1500 euroa sekä Hannulan kotiseutuyhdistykselle avustusta tapahtumatuotantoon.
Hanketoiminta	Kulttuurimatkailuhanke KUMA, jossa mukana Alavieska, Haapajärvi, Kalajoki, Kempele, Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Sievi ja Ylivieska. Maaseuturahaston rahoittama hanke vuosille 2022–2024. Alavieska on Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki- hankkeessa mukana Pohjois-Pohjanmaan liiton hankkeen kautta Alavieska sai ammattitaitelijoiden ja kuntalaisten taidetyöpajoissa tekemän yhteisötaideteoksen Ympäri ämpäri leikkikentän kulmalle.

Toimintatulot ja -menot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	886	1 100	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	886	1 100	0	0
Henkilöstökulut	-128	-217	0	0
Palvelujen ostot	-9 912	-12 566	-18 690	67
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-768	-613	-950	65
Avustukset	-1 500	-1 500	-1 500	100
Muut toimintakulut	-109	-294	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 417	-15 191	-21 140	72
TILIKAUDEN TULOS	-11 531	-14 091	-21 140	67

3311 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut luovat edellytykset yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen huolehtimalla liikunta-alueiden kunnostamisesta ja hoidosta sekä tukemalla seuratoimintaa, joka mahdollistaa monipuolisen nuorisoliikunnan järjestämisen. Liikuntatoimen palveluiden tuottamisessa korostuu yhteistyön periaate eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut Alavieskan kunnassa on tuottanut Alavieskan Viri vuodesta 1993 alkaen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakoi stipendit SM-mitalisteille edelliseltä vuodelta. Vuoden 2022 osalta stipendin sai 13 urheilijaa ja vuoden 2023 osalta 7 urheilijaa. Vuoden 2023 urheilijat palkittiin vuoden 2024 ensimmäisessä kokouksessa.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet

Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttamiseen osallistuminen liikuntatoimen osalta tavoitteena, että asukkaat liikkuvat/kuntoilevat aktiivisemmin.

Toteutuma

Toteutunut seuran järjestämän toiminnan osalta. Uusia osallistujia on saatu toimintaan.

<p>Maksuttoman liikuntatoiminnan lisääminen alle kouluikäisille ja perheille.</p>	<p>Ryhmiä on muutettu syksyltä 2023, sillä osallistujia pienten ryhmissä oli runsaasti. Ryhmiä lisättiin ja ikähaitaria pienennettiin, että saatiin sopivat ryhmäkoot.</p> <p>Elokuussa järjestetyt Hippo-kisat, joissa osallistujia ennätyselliset 107 lasta. Vuonna 2022 kisoihin osallistui 82 lasta.</p> <p>Virin ja Yhtenäiskoulun yhteistyötä kouluikäisten liikunnan lisäämisessä on merkittävä. Viri on kolme vuotta tarjonnut koulun kautta Harrastamisen Suomen mallin kerhoja, joilla olemme tavoittaneet sellaisia lapsia, jotka eivät Virin toiminnassa ole mukana. Koululaiset ovat saaneet itse vaikuttaa kerhotarjontaan, jolla on positiivinen vaikutus kerhoihin osallistumiseen ja liikunnan harrastamiseen.</p>
<p>Kävijämäärien seuranta liikuntaryhmissä</p>	<p><u>Vuonna 2023, uusi ryhmäjako</u></p> <p>Liikkari 4–5 v 10 hlö Liikkari 0-1lk 14 hlö</p> <p>Liikuntakerho 2-3lk 8 hlö Liikuntakerho 4-6lk (+ 7-8lk samassa) 10 hlö</p> <p>Perheliikunta 13 hlö</p> <p>Raparyhmä 19hlö</p> <p>Eläkeläisten kuntosaliryhmä 20 hlö</p> <p>Erityisryhmien jumppa 10–15 hlö</p> <p><u>Ryhmät vuonna 2021 ja 2022</u></p> <p>Liikuntakerho 0–3 lk. v. 2021 ka 8 kävijää v. 2022 ka 10 kävijää</p> <p>Liikuntakerho 4-6lk v. 2021 ka 7 kävijää v.2022 ka 10 kävijää 4-6lk kerho on nykyään kaksi kertaa viikossa, joten määrän voidaan ajatella tuplaantuneen.</p> <p>Raparyhmä v.2021, ka 7kävijää, v.2022, ka 15 kävijää</p>

	<p>Eläkeläisten kuntosaliryhmä v. 2021, ka 10 kävijää v. 2022, ka 20 kävijää</p> <p>4–6-vuotiaiden liikkari, jossa osallistujia on 19 lasta.</p>
Maksuttomien liikuntaryhmien säilyttäminen kaiken ikäisille.	Toteutunut.
Erityisryhmien liikunnan järjestäminen yhteistyössä Alavieskassa toimivien yhdistysten ja hyvinvointialue Pohteen kanssa.	Toteutunut erityisryhmien liikuntaryhmänä Virillä yhteistyössä mm. Alavieskan sydänkerho ja Reumayhdistys. Pohde ei ole ollut tässä mukana.
Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialue Pohteen kanssa liikuntapalveluketjun mukaisesti.	Ei toteutunut.
Tietoisuuden lisääminen paikallisista luontoliikuntamahdollisuuksista sekä ohjatut retket luonnossa.	Toteutettu yhteistyössä Ylivieskan liikuntapalveluiden kanssa. Ylivieskan Latu järjesti Polut ja laavut tutuksi-retkiä myös Alavieskassa mm. Ryökönkankaalla.
Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi –kärkihankkeessa aloitettujen toimintatapojen jatkaminen: ohjatut voima- ja tasapainoharjoitteluryhmät.	Kuntosaliryhmä on toteutunut hyvin. Tämän lisäksi myös Eläkeliitto järjestää viikoittaista liikuntaryhmää yhteistyössä Virin kanssa.
Työkäisten liikuntaryhmien ja testauspäivien jatkaminen.	Raparyhmässä on ollut kävijöitä 18–24 hlöä/ viikko. Inbody -mittaus on toteutettu, johon osallistui 38 henkilöä.
Liikuntapalveluiden suunnitelmallisuuden lisääminen yhteistyössä sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kanssa ja markkinoinnin tehostaminen	Vuosittain keskustelemme tarpeista, kartoitamme liikunta-alueet ja kehitämme yhdessä toimintaa. Markkinointi tapahtuu kunkin toimijan toimesta.

Kokonaisuutena vuosi 2023 oli liikuntapalveluiden osalta onnistunut. Ryhmissä ja tapahtumissa oli runsaasti osallistujia, myös uudet osallistujat löysivät toimintaamme mukaan. Aloitimme uutena perheliikunnan, joka oli pitkään toivottu ryhmä.

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-84 150	-95 124	-95 130	100
Avustukset	-22 098	-14 448	-15 000	96
Muut toimintakulut	-3 809	-8 841	-220	4 019
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-110 057	-118 413	-110 350	107
Poistot ja arvonalentumiset	-35 953	-35 284	-35 505	99
TILIKAUDEN TULOS	-146 010	-153 697	-145 855	105

Muissa toimintakuluissa on ylitystä 4000 eroa sisäisten vuokrien ollessa ennakoitua suuremmat sekä talousarviossa huomioimattomat urheilijoiden stipendit noin 4000 euroa.

3321 Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevän päihdetyön lain mukaan ehkäisevän päihdetyön tarkoituksena on vähentää päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä kunnan omilla toimilla.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
<p>Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ehkäisevä päihdetyö</p>	<p>Kaikki nuorisotoiminta on täysin päihdeöntä ja päihdeiden käyttöön puututaan. Nuorisotilalla ehkäisevä päihdetyö on osa arkityötä, päihdeistä keskustellaan sekä teemaa nostetaan esille eri teemaviikkoina nuorisotyössä ja sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Koulunuoristyön puolesta järjestettiin kaikille 5.–9. luokkalaisille ehkäisevän päihdetyön oppitunteja, jossa tuotiin esiin tietoa eri päihdeistä sekä niiden haitoista toiminnallisesti ja keskustellen. Lisäksi koulunuorisotyö -hanke on kehittänyt Selvis -toimintamallia sitouttamaan päihdeettömyyteen. Toimintamallin kehittämisvaiheessa on mukana 6. luokkalaiset oppilaat. Myös välituntitoiminnassa ehkäisevän päihdetyön teemaa tuotiin esille.</p>
<p>Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen ja toteuttaminen kaikenikäisille.</p>	<p>Kunnan, järjestöjen ja yhdistysten monipuolisella avoimella toiminnalla sekä harrastustoiminnalla ehkäistään päihdeiden käyttöä.</p> <p>Lisäksi tietoa kaikille kuntalaisille päihdeistä on jaettu sosiaalisessa mediassa eri teemaviikkojen aikaan. Päihdetietoa suunnattiin myös ikääntyville Eläkeliiton päiväkahvivilaisuudessa, jossa apteekki luennoi lääkkeiden väärinkäyttöön liittyen.</p>
<p>Alueellinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä ja eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettava ehkäisevän päihdetyön tapahtuma</p>	<p>Alueellisena nuorisopalveluiden yhteistyönä järjestettiin ehkäisevän päihdetyönviikolla jo toista kertaa Zero Friday tapahtuma, joka tänä vuonna järjestettiin Ylivieskan liikuntakeskukseen. Tapahtuman mainonnassa ja itse tapahtumassa tuotiin esille päihdeettömyyttä. Tapahtumassa kävi 322 alueen nuorta.</p> <p>Lisäksi ehkäisevän päihdetyön viikolla teemaa käsiteltiin koululla välituntitoiminnan muodossa ja nuorisotilalla toiminnallisesti.</p> <p>Seudullinen yhteistyö etsivän nuorisotyön ja HYTE-työn kautta.</p>

Alueellinen yhteistyö Pohjois-pohjanmaan hyvinvointialueella ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöiden kanssa.

GLITTERPISTE
MOCTAILBAR

SANO EI PÄHTEILLE
ZERO
FRIDAY

K13
PÄIHTEETÖN
ILMAINEN

ZERO FRIDAY

10.11.2023 KLO 17.30-22.30
YLIVIESKAN LIIKUNTAKESKUS

ESIINTYMÄSSÄ
VIKA-BAND
HALO
SACRED SANITY
COLDGRAVE

VILLE VEIKKA

JÄRJESTÄÄ YLIVIESKAN, SIEVIN, NIVALAN, ALAVIESKAN, HAAPAVEDEN, MERIJÄRVEN, HAAPAJÄRVEN JA OULAISTEN NUORISOPALVELUT

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Palvelujen ostot	-385	-320	-1 830	17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132	-40	-300	13
Muut toimintakulut	0	-4	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-516	-364	-2 130	17
TILIKAUDEN TULOS	-516	-364	-2 130	17

Hankkeet ja valtion erityisavustukset

3105,3106,3124,3127,3132,3135–3139,3211,3160,3222

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa on saatu useisiin hankkeisiin erillisrahoitusta ja valtion erityisavustuksia. Hankkeiden hakeminen, toteuttaminen ja raportointi lisäävät työtä kunnassamme, mutta ne tuovat mukaan paljon arvokasta toimintaa sekä haastavat meitä muuttamaan ja kehittämään toimintaamme edelleen. Voimme todeta, että erillisrahoitukset ovat kunnallemme todella merkityksellisiä ja tärkeitä tästä syystä. Rahoituksen turvin voimme antaa enemmän tukea lapsille ja nuorille, rikastaa toimintaamme sekä palkata lisää työntekijöitä. Myös haasteiden ennaltaehkäisy ja aikuisten läsnäolo lasten ja nuorten elämässä on vahvistunut. Voittajana on aina kuntalainen. Voimme todeta, että tässä olemme onnistuneet hyvin.

Olemme saaneet eri erillisrahoituksin kuntaan huomattavasti toiminnan kehittämistä, seitsemän palkattua henkilöä sekä neljän hankekoordinaattorin palveluja, E-urheilutapahtuman, monipuolisen, oppilaiden toiveista lähtevän kerhotarjottimen, polkupyöriä oppilaiden käyttöön sekä paljon muuta toimintaa.

Saatua rahoitusta on yhteensä 217 967 euroa. Omarahoitusta kului ennakoitua vähemmän 50 989 euroa. Osa rahoituksista oli tiedossa talousarviossa 2023. Näin ollen myös omarahoitusosuutta oli varattu tiedossa oleviin hankkeisiin. Osa rahoituksista tuli haettavaksi ja saatiin vasta vuoden 2023 aikana. Näihin ei ole talousarviossa 2023 voitu varautua. Osa vuoden 2023 hankkeista jatkuu vuodelle 2024.

E-urheilun harrastamisen malli -hanke

Suomen elektronisen urheilun liiton ja OKM:n hanke "Kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden välisen yhteistyön rakentaminen elektronisen urheilun harrastetoiminnassa"

Hankkeen tavoitteena oli luoda e-urheilun harrastamisen malli, jota voi hyödyntää niin kunnat ja kaupungit kuin paikalliset seurat ja järjestöt e-urheilun harrastusmahdollisuuksien luomiseen ja kehittämiseen. Hankkeen toisena tavoitteena oli luoda uusia harrastusmahdollisuuksia pilottiin osallistuneiden kuntien e-urheiluharrastajille ja alueen nuorille. Hanke toteutettiin Alavieskassa syyskuun 2022 ja marraskuun 2023 välisenä aikana.

Toteutuksena oli mm. Alavieska-päivillä järjestetty e-urheilun yleisötapahtuma järjestettiin 15.7.2023 Alavieskan Virin urheilutalon ja samassa rakennuksessa sijaitsevan nuorisotilan tiloissa. Tapahtumassa toimijoina oli SEUL:n, Alavieskan kunnan ja Alavieskan Virin lisäksi paikallinen Jokilaaksojen pelaajat -yhdistys, Oululainen School of Gaming, SEUL:n jäsenet Finesports ja Incoach sekä Suomalainen laitevalmistaja Unevn. Tapahtumassa kävi 130 kävijää ja tapahtuman yhteydessä kerätyn palautteen perusteella kaikki mukana olleet toimijat olivat tyytyväisiä niin tapahtuman kävijämäärään, järjestelyihin kuin yleisön antamaan vastaanottoon. Alavieskan kunta oli tyytyväinen sujuvaan yhteistyöhön eri toimijoiden välillä ja koki että yleisötapahtuman kautta alueen asukkaille saatiin laajasti esiteltyä mitä e-urheilu- ja pelikulttuuriharrastus alueella voisi tulevaisuudessa olla.

Erillisrahoituksista ja -avustuksista vuodelta 2023

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hankkeet 2023	Aikataulu/käyttöaika
Varhaiskasvatus	
Varhaisen tuen ja yhdenvertaisuuden lisääminen lapsiperheiden palveluissa, erityisesti varhaiskasvatuksessa	9.8.2022-31.12.2023
Varhaisen tuen ja yhdenvertaisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa ja lapsipeheiden keskuudessa kunnassamme	2023-31.12.2024
Kolmiportaisen tuen vahvistaminen kuntamme varhaiskasvatuksessa siten että varhainen tuki toteutuu kaikille lapsille	10.5.2022-31.12.2023
Esi- ja perusopetus	
Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2021	1.8.2022-30.6.2023
Mun harrastus- Alavieska harrastaa Harrastamisen Suomen malli 22-23	30.9.2022-31.7.2023
Mun harrastus- Alavieska harrastaa Harrastamisen Suomen malli 23-24	01.10.2023 – 31.07.2024
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2023–2024	1.1.2023-31.12.2024
Meijän yläkoulu liikkuu: Liikkuva koulu ja opiskelu -kehittämisyavustusta on haettu yläkoulujen ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten toimintaan ajalle 1.12.2022 – 31.12.2023	1.12.2022-31.12.2023
Nuorisopalvelut	
Jelppiverkko etsivä nuorisotyöntekijä, yhteinen työntekijä Merijärven kanssa. Oulainen hallinnoi ja laskutus kerran vuodessa.	1. vaihe: 06/2022-19.1.2023 sekä 2.vaihe: 20.1.2022-19.1.2024
Erityisavustukset kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön vahvistamiseen ja kehittämiseen 2023-2024. Tsemppaa ja kuuntele mua! - koulunuorisotyön jatkohanke, yhteishanke Merijärven kanssa.	1.1.2023-31.12.2024
Ysipykälä - nuorisolain mukaisen monialaisen yhteistyön kehittäminen kunnissa	1.5.2023-30.4.2025
Kirjasto ja kulttuuri	
Karttamerkit kohdalleen - Jokikirjastolaiset yhteisiä toimintamalleja tiivistämässä	1.4.2023 – 31.12.2024
KUMA Kulttuurimatkailusta hyvinvointia	1.4.2022-30.9.2024
Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki	2023-2026
Kulttuurikenno (Alavieskan kennossa Sievi,Pyhäjoki,Hailuoto,Kalajoki)	2022-2023
Kaipo -kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla (OKM)	27.11.2023 – 31.12.2025

Toimintamenot ja -tulot

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	21 970	5 247	4 500	117
Tuet ja avustukset	110 136	210 554	153 014	138
Muut toimintatuotot	1 087	2 166	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	133 193	217 967	157 514	138
Henkilöstökulut	-160 663	-244 915	-200 616	122
Palvelujen ostot	-6 244	-12 804	-10 099	127
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 098	-10 102	-5 184	195
Muut toimintakulut	-386	-1 135	-200	568
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-171 391	-268 956	-216 099	124
TILIKAUDEN TULOS	-38 198	-50 989	-58 585	87

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Tilikauden tulos on 211 218 euroa ylijäämäinen talousarvioon nähden.

Talousarvion toteutumista haastoivat ennalta arvaamattomat toiminnan lisästarpeet kotouttamisessa, varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa, ennakoitua suuremmat työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset sekä yleinen hintojen nousu. Hintojen nousu näkyy mm. muissa toiminatakuluissa sisäisten vuokrien kasvuna ennakoitua enemmän. Ylityistä muissa toimintakuluissa oli 89 041 euroa.

Neljäs poikkeuksellinen vuosi on saatu haasteista huolimatta hoidettua hyvin, siitä erityinen kiitos sivistys- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstölle, joka mahdollisti kaiken tämän kerrotun ja paljon muuta.

Myös kunnan muut palvelualueet ovat tehneet loistavaa yhteistyötä sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kanssa, mikä mahdollisti toimintamme ja toimintakauden tuloksen, siitä iso kiitos muiden palvelualueiden henkilöstölle. On hienoa huomata, että koko kunnan henkilöstö on sisäistänyt tekevänsä oman työnsä lisäksi hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä, kukin tavallaan.

Kunnan toiminnan saavat aikaa ihmiset. Teemme tätä työtä kuntalaisten, yhteistyöverkostojemme, kolmannen sektorin sekä vapaaehtoisten kanssa, yhdessä, kaikkien meidän parhaaksi. Yhteistä arkea ja elämää rakentaen.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	253 705	172 020	181 000	95
Maksutuotot	96 165	66 400	76 880	86
Tuet ja avustukset	182 196	403 328	203 014	199
Muut toimintatuotot	29 045	34 869	30 440	115
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	561 112	676 617	491 334	138
Henkilöstökulut	-3 559 134	-3 941 772	-3 967 332	99
Palvelujen ostot	-1 365 028	-1 538 421	-1 610 271	96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-173 417	-194 459	-197 839	98
Avustukset	-324 788	-302 082	-301 100	100
Muut toimintakulut	-619 437	-672 650	-583 609	115
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 041 804	-6 649 383	-6 660 151	100
Poistot ja arvonalentumiset	-236 368	-282 867	-298 034	95
TILIKAUDEN TULOS	-5 717 060	-6 255 633	-6 466 851	97

1.14.4. TEKNISET PALVELUT 50

Perustehtävä ja palveluajatus teknisissä palveluissa

Teknisten palvelujen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö, tiiviissä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Teknisten palvelujen vastuualueet ovat

- teknisen toimen hallinto
- kuntatekniikan palvelut
- liikenneväylät
- viranomaispalvelut
- ympäristönsuojelu
- ympäristöterveydenhuolto
- tilapalvelut
- vesihuolto

Tekninen lautakunta

Jäsenet 2023

Jääskelä Lauri
Marjakangas Mauri
Auno Hannele
Hannula Kaija
Kähtävä Simo
Nyman Jaana
Simi Olavi
Toukoniemi Sariina

puheenjohtaja
varapuheenjohtaja

Läsnä

6
6
5
4
0
6
5
4

Varajäsenet

Kivimaa Lea
Pehkonen Jarkko
Pudas Katja
Pudas Olli

(Auno Hannele)
(Kähtävä Simo)
(Toukoniemi Sariina)
(Simi Olavi)

1
6
2
1

Tekninen lautakunta kokoontui 6 kertaa ja pykälää kertyi 72.

Perustehtävä

Teknisen hallinnon tehtävänä on pitää tekninen toimi toimintakykyisenä.

Asemakaavoituksen tavoitteena on alueen historian ja erityispiirteiden huomioiminen rakentamisessa, turvallisten ja viihtyisien asuinalueiden luominen sekä ylläpitäminen.

Tapahtumien tarkoitus on lisätä viihtyisyyttä ja virikkeellisyyttä kuntalaisille.

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet	Toteutuma
<p>Huolehditaan siitä, että teknisiä palveluita tuottava yksikkö on toimintakykyinen. Seurataan työssä jaksamista ja koulutustarpeita.</p>	<p>Tekniset palvelut on suoriutunut vuosittaisista tehtävistään hyvin vuonna 2023.</p> <p>Työskentelytapoja ja työtehtäviä on roolitettu ja jaettu työntekijöiden kesken. Kesäkaudelle on palkattu määräaikaista työvoimaa puistoalueiden kunnossapitoon. Henkilöstölle alettiin pitämään osavuosisalavereita, joissa kartoitetaan myös työntekijöiden näkemyksiä.</p> <p>Kiinteistön hoitoa tehostettiin hankkimalla kaksi pakettiautoa vuonna 2023.</p> <p>Töistä poissaoloja paikattiin palkkaamalla määräaikaista työvoimaa ja keskustelua lisätyövoiman tarpeesta käytiin aktiivisesti työntekijöiden ja työnjohdon kanssa. TE-palveluiden kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä.</p> <p>Maanmittaus-merkintätehtäviin saatiin koulutusharjoittelija.</p> <p>Osallistuttiin rakennusvalvonnan koulutuspäiville.</p>

<p>Asumisviihtyisyyden ja tonttitarjonnan parantaminen kuntastrategian ja investointiohjelman mukaisesti.</p>	<p>Kunnanviraston leikkikentän rakentaminen</p> <p>Alavieskanjärven virkistysalue otettiin aktiivisesti kunnossapidettäviin kohteisiin.</p> <p>Alavieskanjärven uimarantaa parannettiin rakentamalla pukukoppi ja laituri sekä kunnostamalla toinen uimaranta.</p> <p>Pappilanniemeen rakennettiin kuntoportaille mäki.</p> <p>Filippuksen polun ympäristön kunnostaminen aloitettiin kuntalaistempauksella.</p> <p>Lumikurun alueen kunnostamista on tuettu kunnan toimesta suunnitelmien mukaisesti. Esimerkiksi kilpa-ampumaradan kunnostuksessa ollaan oltu mukana, sekä suuremmissa kunnostuksissa liikuntasopimuksen mukaisesti.</p> <p>Pyöräilijöille pidettiin yleisötilaisuus, jossa kartoitettiin aktiivisia toimijoita sekä reitistöjä. On oltu myös aktiivisia yhteishankkeen kehittämisessä, joka liittyy pyöräilyn sekä matkailun kehittämiseen.</p>
<p>Asemakaavan ajantasaisuudesta huolehtiminen.</p>	<p>Kaavoituskatsaus on käyty läpi teknisessä lautakunnassa sekä kunnanhallituksessa ja valtuustossa.</p>
<p>Alavieskassa järjestettävien tapahtumien tukeminen ja markkinoiden järjestäminen</p>	<p>Järjestettiin markkinat kesällä 2023, sekä osallistuttiin aktiivisesti eri tapahtumien suunnitteluun.</p> <p>Tuettiin tapahtumia osallistumalla kustannuksiin esimerkiksi mainosnäkyvyyttä vastaan.</p>

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	0	725	0	0
Maksutuotot	0	6 200	0	0
Muut toimintatuotot	60	15	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	60	6 940	0	0
Henkilöstökulut	-42 893	-38 040	-36 456	104
Palvelujen ostot	-18 671	-24 338	-35 882	68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-510	-2 510	-500	502
Muut toimintakulut	-6 828	-8 282	-7 191	115
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-68 902	-73 170	-80 029	91
Poistot ja arvonalentumiset	-11 899	-15 504	-11 898	130
TILIKAUDEN TULOS	-80 741	-81 735	-91 927	89

Perustehtävä

Kuntatekniikan palvelut vastaavat kunnan yleisten alueiden kunnossapidosta sekä huolehtii viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin- ja elinympäristön ylläpidosta ja luomisesta.

Menokohta sisältää:

- Puistot ja yleiset alueet
- Jätehuollon
- Maa- ja metsätilat

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet	Toteutuma
Metsäomaisuuden hoito laaditun metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja ottamalla huomioon talouden sopeuttamisohjelma	Edettiin metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Metsänhoitosuunnitelma alkaa olla jo uudistamisvaiheessa ja puunmyyntiä on tehty viime vuosina etupainotteisesti, vuonna 2023 puun myynti jäi sopeuttamisohjelman tavoitteista.
Puistojen, yleisten alueiden ja kunnan omistamien kiinteistöjen osalta haittakasvien poistoa jatketaan, pääpaino edelleen kurtturuuksilla.	Kurtturuuksujen hävitystä jatkettiin tekemällä torjuntasuunnitelmaa ja hankkimalla vaadittavat torjunta-aineet. Kurtturuuksujen alas niittoa jatkettiin. Oltiin mukana haittakasvien torjuntahankkeen suunnittelussa (VIUHKA), hanke alkaa vuonna 2024. Haittakasvien hävitystä jatketaan 2024.
Edistetään kierrätystä tarjoamalla kuntalaisille muovinkeräystä.	Tarjottiin edelleen kuntalaisille muovinkeräysmahdollisuus muovipuristimen vuokrauksella.
Pyritään osittaiseen niityttämiseen kunnan puistoalueilla.	Niityttämistä kokeiltiin muutamilla kunnan omistamilla puistoalueilla. Kuntalaisilta tullut erittäin negatiivinen palaute sekä niittyjen hankala hoitaminen todettiin haastavaksi jatkon kannalta. Huomattiin, että Alavieskassa on erittäin paljon ojien pientareita sekä muita luonnon tarjoamia paikkoja pörriäisille ilman tekoniittyjäkin.

Lisätään Alavieskanjärven virkistysalue aktiivisesti kunnossapidettäviin kohteisiin, n.10000 m ² .	Alavieskanjärven kunnostustöiden jälkeen alueen kunnossapitoa lisättiin tilaamalla useammin reunakasvustojen murskaus sekä nurmen leikkaus. Palaute kuntalaisilta sekä matkailijoilta oli erittäin positiivista. Kunnossapitobudjettia nostettiin vuodelle 2024, jotta alue saadaan jatkossakin pidettyä siistinä virkistyspaikkana kuntalaisille sekä matkailijoille.
Parannetaan Alavieskanjärven uimarantaa rakentamalla pukukoppi.	Alavieskanjärvelle rakennettiin uimakoppi sekä laituri. Lisäksi rakennettiin toinen uimaranta sekä kunnolliset parkkipaikat.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	13 632	899	20 000	4
Muut toimintatuotot	5 488	5 094	7 000	73
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	19 121	5 993	27 000	22
Henkilöstökulut	-14 381	-15 727	-18 723	84
Palvelujen ostot	-29 341	-41 208	-34 800	118
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 503	-10 130	-12 250	83
Muut toimintakulut	-490	-357	-400	89
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-51 716	-67 421	-66 173	102
Poistot ja arvonalentumiset	-8 006	-10 547	-8 777	120
TILIKAUDEN TULOS	-40 602	-71 976	-47 950	150

5211 - 5212 Liikenneväylät**Perustehtävä**

Huolehtia että kaavatiet ovat asianmukaisessa kunnossa ja turvallisia käyttää. Avustaa yksityisiä tiekuntia kunnanalueella olevan tieverkoston ylläpidossa.

Menokohta sisältää:

- Kaavateiden hoidon
- Yksityistiet

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet	Toteutuma
Osallistuminen alueelliseen liikenneturvallisuustyön toimijamalliin ja asioiden täytäntöönpano	Alavieskan liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontui keväällä etänä ja syksyllä kokous oli paikan päällä Alavieskassa.
Yksityisteiden kunnossapito-avustusten jakaminen	Kunnossapitoavustukset jaettiin hakemusten mukaisesti teknisen lautakunnan päätöksellä. Määrärahoista noin 25 % jäi käyttämättä.
Tiestön kunnan tarkkailu ja tienhoito	Tiestölle tehtiin keväällä liuossuolaus sekä lanaus. Tiestön hoidettiin tarpeen mukaan lanaamalla sekä sorastamalla. Kuntoa tarkkailtiin jatkuvasti sekä asfaltin paikkausta tehtiin säännöllisesti. Uusia kaavateitä asfaltoitiin.
Liikennemerkkien kunnosta sekä ajantasaisuudesta huolehtiminen	Liikennemerkkejä kunnostettiin tarpeen mukaisesti. Uusia liikennemerkkejä hankittiin tarveperusteisesti.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	1 513	35	0	0
Muut toimintatuotot	207	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 720	35	0	0
Henkilöstökulut	-22 256	-25 932	-29 404	88
Palvelujen ostot	-62 054	-79 733	-62 696	127
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 199	-30 640	-22 600	136
Avustukset	-36 898	-29 279	-39 500	74
Muut toimintakulut	0	-43	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-161 406	-165 627	-154 200	107
Poistot ja arvonalentumiset	-71 624	-65 178	-70 488	92
TILIKAUDEN TULOS	-231 311	-230 770	-224 688	103

5511 - 5532 Viranomaispalvelut

Perustehtävä

Suorittaa maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristösuojelulain ja palo- ja pelastuslain mukaiset viranomaistehtävät.

Menokohta sisältää:

- Rakennustarkastuksen
- Ympäristönhoidon viranomaistehtävät
- Ympäristöterveydenhuollon tehtävät

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet	Toteutuma
Ympäristösuojelulain määrittelemän jätevesien käsittelyjärjestelmien kunnostuksen seuranta ja yhteydenotto kiinteistöihin, joita laki koskee: ”Jätevesijärjestelmä on uudistettava 31.10.2019 mennessä, jos rakennus sijaitsee ranta-alueella (enintään 100 m vesistöstä tai merestä) tai pohjavesialueella.”	Tekninen lautakunta päätti viranomaisvalvonnan täytäntöönpanosta ympäristönsuojeluasetuksen 16.3.2017/157 mukaisesta talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla.
Rakennuslupien määrä n. 55 kpl ja rakennusvalvontaan liittyvien ilmoitusten määrä n. 10 kpl/v.	Yhteensä 33 myönnettyä lupaa: rakennusluvat 12 kpl, joista 1 kpl omakotitalon uudisrakennus, toimenpideluvat 16 kpl ja rakennuksen jatkoaikaluvat 3 kpl. Lisäksi maisematyölupia 1 kpl ja purkamislupia 1 kpl.
Ympäristölupien valvontataksojen uudistamisen jatkaminen	Taksojen uudistamista vietiin eteenpäin sekä valvontasuunnitelmaa, jota aloitettiin tekemään vuonna 2021.
Ympäristönsuojelusääntöjen hyväksyminen	Ympäristönsuojelusääntöjä valmisteltiin eteenpäin ympäristötarkastajan toimesta ja tarkoitus on saada säännöt päätöksen tekoon vuonna 2024.
Ympäristöterveydenhuoltopalvelut ostetaan yhteistoiminta-alueelta, jossa Ylivieskan kaupunki on vastuukunta.	Alavieskan kunta ostaa ympäristövalvonnan työtehtävät Ylivieskan kaupungilta.

Pelastustoimi siirtyy hyvinvointialueelle	Pelastuslaitokselle vuokrattiin paloasemakiinteistöstä toimintatilat.
---	---

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023
Myönnettyt rakennus- ja toimenpideluvat	27	55	33
Ilmoitukset	7	10	0

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelupalvelut ostettiin Ylivieskan kaupungin ympäristöpalveluilta, ajallisesti yhtenä päivänä viikossa, jolloin työntekijä on paikalla Alavieskassa. Ostopalveluun kuuluu oleellisesti ympäristö- ja maa-aineslupa-asioiden valmistelua ja valvontaa.

Ympäristötekijöissä ei vuoden 2023 aikana ollut sellaisia poikkeavia tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen.

Vuonna 2023 käsiteltiin/myönnettiin:
 0 kpl maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelylupa
 4 kpl meluilmoituksia

Ympäristönsuojelumääräysten valmistelu jatkui.
 Luvanvaraisten toimintojen valvontasuunnitelman laatiminen jatkui.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Maksutuotot	17 005	10 830	18 523	58
Muut toimintatuotot	60	15	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 065	10 845	18 523	59
Henkilöstökulut	-23 381	-20 474	-20 637	99
Palvelujen ostot	-375 342	-169 070	-190 984	89
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 782	-6 696	-1 390	482
Muut toimintakulut	-87 435	-1 345	-732	184
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-487 940	-197 585	-213 744	92
Poistot ja arvonalentumiset	-3 818	-3 818	-3 817	100
TILIKAUDEN TULOS	-474 693	-190 557	-199 037	96

Tilikaudella 2023 pelastustoimen kulut Ylivieskan kaupungille yhteistoimintasopimuksen mukaisesti on jäänyt pois hyvinvointialueudistuksen myötä.

Perustehtävä

Kiinteistöpalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan hallinnassa olevasta rakennusomaisuudesta sekä tarjota asiakkailleen rakennuttajapalveluja kustannustehokkaasti.

Asiakkaina ovat kunnan vuokra-asunnoissa asuvat, vuokrasuhteessa olevat yrittäjät, kunnan hallintokunnat sekä hyvinvointialue.

Menokohta sisältää:

- Kiinteistönhoidon
- Puhtaanapitopalvelut (mm. piha-alueiden lumen auraus, hiekoitus ja harjaus)

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet	Toteutuma
Kiinteistöstrategian laadinta ja hyväksyttäminen kunnanvaltuustossa	Kiinteistöstrategian valmistelu aloitettiin ja hyväksyttäminen kunnanvaltuustossa v. 2024.
Sisäilman laadun aktiivinen seuranta yhtenäiskoululla ja kunnantalolla	Sisäilmaa seurattiin aktiivisesti mm. Freesi-sisäilmapalvelun avulla.
Kuntoarvion laadinta osaan Laidunpuiston rivitaloista	Siirtyi vuodelle 2024.
Vuokra-asuntojen käyttöasteen säilyttäminen v. 2022 tasolla	Kiinteistöjen vuokrasaste laski edelliseen vuoteen verrattuna. Varsinkin loppuvuodesta oli tyhjiä asuntoja.
Vanhan Omavieskan purkamisen aloittaminen. Jatketaan v. 2023. Toimintakeskus ja vuokra-asunnot jätetään purkamatta.	Vanha Omavieska purettiin yksikköhintaurakkana vuoden aikana. Jäljelle jäivät toimintakeskus ja vuokra-asunnot.
Karjapolun ulko-ovien lukitusjärjestelmän uusiminen	Lukitusjärjestelmä uusittiin Karjapolulle ja Niittypolun asuntoihin.

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	1 083 259	42 329	23 804	178
Maksutuotot	2 294	3 985	3 575	111
Tuet ja avustukset	0	5 651	0	0
Muut toimintatuotot	1 756 102	1 833 270	1 756 722	104
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 841 655	1 885 235	1 784 102	106
Henkilöstökulut	-632 904	-217 498	-220 371	99
Palvelujen ostot	-700 158	-706 549	-664 538	106
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-852 245	-593 671	-587 255	101
Muut toimintakulut	-55 447	-78 554	-43 253	182
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 240 753	-1 596 272	-1 515 417	105
Poistot ja arvonalentumiset	-400 904	-402 849	-415 534	97
TILIKAUDEN TULOS	199 997	-113 885	-146 848	78

Suurin muutos tuloissa ja kuluissa johtuu hyvinvointialue muutoksesta

Perustehtävä

Turvata kuluttajien tarvitsema vesihuolto laadullisesti ja määrällisesti.

Menokohta sisältää:

- Vesilaitoksen
- Viemärlaitoksen

Toimintasuunnitelma

Tavoitteet	Toteutuma
Turvata kuntalaisten vesihuoltopalvelut	Kustannusten noustessa nostettiin myös kuluttajahintoja, jotta vesihuolto säilyi toimintakykyisenä. Vesihuollon talouden tasapainotussuunnitelmaa ja periaatteita noudatettiin hintojen tarkastuksessa.
Seurannan ja raportoinnin kehittäminen	Vesilaitosten automaatiopäivitystä jatkettiin suunnitelmien mukaan, etälukumittareiden vaihtoa jatkettiin. Raportointi on parantunut uuden valvomon myötä. Jätevesipumppaamojen tuottamaa raportointia seurattiin aktiivisesti. Osallistuttiin alueelliseen vesilaitostenkehittämisfoorumiin.
Vesi- ja viemärlaitoksen talouden tervehdyttämisen suunnitelman toteuttaminen	Talouden tervehdyttämissuunnitelma tehtiin vuoteen 2025 saakka. Vuoden 2023 aikana seurattiin suunnitelmaa ja vuosisuunnitelma ei toteutunut runsaiden vesisateiden sekä tästä johtuvan runsaan vuotovesimäärän vuoksi. Tavoitetta vuodelle 2025 joudutaan tarkastelemaan uudelleen vuonna 2024, koska korotukset vedenkäyttömaksuihin näyttäisivät nousevan kohtuuttomiksi suunnitelman mukaan toteutettuna.
Talousveden ja jäteveden toiminta-alueiden määrittämisen loppuun saattaminen	Toiminta-alueiden määrittämistä jatkettiin ja toiminta-alueista keskusteltiin lautakunnassa sekä ELY:n kanssa. Alueiden määrittämistä jatketaan vuonna 2024.

Vuotovesien vähentäminen yhteistyössä alueen muiden viemärlaitosten kanssa	Aktiivista keskustelua alueen muiden toimijoiden kanssa jatkettiin ja kokemuksia jaettiin. VUOVE-tutkimus suoritettiin yhteishankintana ja tutkimuksen tulosten perusteella saatiin korjattua vuotavia kohtia viemäristöstä.
Osallistua aktiivisesti alan tapahtumiin ja koulutustilaisuuksiin.	Osallistuttiin vesilaitosten johdon päiville sekä vesihuoltopäiville. Näytteenotokoulutus sekä vesityökorttien uusiminen.
Nostaa vesihuoltolaitoksen osaamistasoa kouluttautumalla.	Kehotettiin asentajia osallistumaan tarpeellisiin koulutuksiin, kuitenkin koulutusmäärät jäivät vähäisiksi. Kouluttautumista jatketaan vuonna 2024.

Toiminta

Toimintavuoden aikana uusia liittymiä tuli seuraavasti:

Talovesiliittymää:	1
Jätevesiliittymä:	0
Siirtoviemäri liittymä:	1

Toiminnalliset tunnusluvut

Talovesi	Tot 2023
Veden osto m ³	297 350
Veden myynti Merijärvelle	7 269
Veden myynti Vesiosuuskunta Valkeavedelle	45 972
Veden myynti kunnan alueella m ³	165 232
Vuotovesiprosentti %	32
Jätevesi	
Käsittelyyn toimitettu jätevesi m ³	221 174
Laskutettu jätevesi m ³	42 456
Vuotovesiprosentti %	81
Henkilöstön lukumäärä	2

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	510 486	545 332	522 500	104
Muut toimintatuotot	1 943	6 623	340	1 948
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	512 429	551 955	522 840	106
Henkilöstökulut	-85 693	-87 037	-105 502	82
Palvelujen ostot	-317 295	-397 911	-358 235	111
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-199 699	-203 913	-197 350	103
Muut toimintakulut	-6 206	-6 520	-6 199	105
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-608 895	-695 380	-667 286	104
Poistot ja arvonalentumiset	-34 362	-35 805	-35 554	101
TILIKAUDEN TULOS	-130 161	-177 460	-180 000	99

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

Henkilöstö	Tp 2022	Ta 2023	Tot 2023	Poikkeama
	19,5	7	7	-

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	1 608 891	589 320	566 304	104
Maksutuotot	19 299	21 015	22 098	95
Tuet ja avustukset	0	5 651	0	0
Muut toimintatuotot	1 763 859	1 845 017	1 764 062	105
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 392 049	2 461 003	2 352 465	105
Henkilöstökulut	-821 508	-404 707	-431 093	94
Palvelujen ostot	-1 502 861	-1 418 808	-1 347 135	105
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 101 939	-847 560	-821 345	103
Avustukset	-36 898	-29 279	-39 500	74
Muut toimintakulut	-156 406	-95 101	-57 775	165
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 619 613	-2 795 455	-2 696 848	104
Poistot ja arvonalentumiset	-530 613	-533 701	-546 068	98
TILIKAUDEN TULOS	-757 509	-866 383	-890 451	97

Merkittävimmät poikkeamat vuoden 2023 talousarviovertailussa

Vuoden 2023 aikana merkittävimpiä poikkeamia talousarvioon verrattuna on ollut mm. toimintatuottojen n. 5 %:n ylitys. Kulut ylittyivät 4 % kuitenkin niin, että talousarvio jäi 24 068 € alle budjetoidun. Vuosi 2023 oli ensimmäinen vuosi, kun hyvinvointialuemuutos vaikutti tuloihin sekä menoihin kunnassa ja näin ollen talousarvion laadinta oli hyvin haastavaa, kuitenkin asiassa onnistuttiin kohtuullisesti. Nettotuloksen vertaaminen edellisvuosiin ei tuota tällä hetkellä vielä vertailukelpoista analyysiä samasta syystä.

Vesilaitoksen talousveden osalta poikkeamia ovat aiheuttaneet vain muutamat suuremmat vesijohtovuodot, ainakin yksi pitkäkestoinen vuoto löydettiin ja korjattiin Taluskylän runkojohdosta. Vuodot ovat sijainneet sellaisissa kohdissa verkostoa, että vuotojen havainnointi on ollut haasteellista. Vuotojen etsintää hankaloittaa myös mittapisteiden vähäisyys, joten vuotokohdan rajaaminen ja vuodon etsintä tapahtuu pääasiassa yöaikaan. Yöaikaan tapahtuva työskentely lisää myös omalta osaltaan kustannuksia. Vuosi 2023 oli vuototapahtumien osalta maltillinen, vain 6 korjattavaa vuotoa koko vuonna.

Viemäriverkoston saneeraus vuonna 2023 eteni VUOVE-tutkimuksella ja tutkimusten tuloksiin perustuneilla kohdennetuilla korjauksilla. Korjauksista huolimatta verkostossa on vielä vuotoja, jotka tulevat esille sateiden ja sulamisvesien aikaan. Nämä vuodot johtuvat sekaviemäröinnistä tai muista hulevesien johtamisista jätevesiverkostoon. Vuonna 2023 aloitettiin myös hulevesistrategian laadinta Alavieskan kunnalle.

Valtuuston hyväksymän lisätalousarvion jälkeen jätevesien sekä katujen kunnossapidon määrärahat riittivät.

Merkittävimpiä ylityksiä talousarvioon nähden olivat:
nousseet yhtiövastikkeet

~18 500 €

lämmityskustannukset	~14 000 €
rakennusten ja alueiden kunnossapito	~22 000 €
puhtaanapito- ja pesulapalvelut	~69 000 €

Tarkastus-, valvonta- ja rakennuslupamaksuista saadut tulot jäivät laskeneen rakentamisen vuoksi vähäisiksi talousarvioon verrattuna.

1.14.5. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2023

Hanke	Kust. arvio	Edellisvuoden käyttö	Kust. arvio-muutos	Talousarvio	Tilinpäätös Menot	Tulot	Netto	Poikkeama	Kust. arviosta käytetty
Maanhankinta Tonttien / maan myynti				me 60 000 kvalt +150 000 kvalt +335 000 <u>kvalt -183 000</u> 362 000 tu -25 000 <u>kvalt -45 000</u> -70 000 ne 292 000	305 809	-72 000	233 809	58 191	
Yksityisteiden investointiavustukset				10 000 kvalt +62 000 <u>kvalt +20 000</u> 92 000	7 742		7 742	84 258	
Liikunta-alueiden investointiavustukset				10 000 <u>kvalt +10 000</u> 20 000				20 000	
Urheilukentän peruskunnostus				400 000 <u>kvalt -380 000</u> 20 000	11 885		11 885	8 115	
Osakehankintojen varaukset				150 000 <u>kvalt +35 000</u> 185 000	69 851	-693 091	-623 239	808 239	
Kunnanhallitus yhteensä netto				609 000	395 287	-765 091	-369 803	978 803	

Maanhankinta:

Kunta osti helmikuussa kuolinpesältä 0,38 ha:n suuruisen määräalan kiinteistöstä Iltarusko 19:145.

Kunta osti helmi- ja huhtikuussa kuolinpesältä kaksi kiinteistöä: Pihlajarinne 13:73 (1 500 m²), jossa on kolme purkukuntoista rakennusta, sekä Pihlajapelto 13:75 (480 m²).

Kunta osti maaliskuussa Vieskan Elementti Oy:ltä kiinteistön Varikko 22:176 ja määräalan kiinteistöstä Katajala 1:41, joiden pinta-ala on yhteensä 1,5 ha.

Kunta osti kesäkuussa yksityiseltä kiinteistön Haapala 21:135, jonka pinta-ala on 1,6363 ha. Kiinteistöllä sijaitsee purkukuntoisia rakennuksia.

Kunta osti syyskuussa Alavieskan Vanhustenkotiyhdistys ry:ltä Alavieskan keskustasta kiinteistön Hampaala 13:103. Tontilla sijaitsee vanha asuinrakennus ja tontin pinta-ala on 1 520 m².

Kunta osti syyskuussa seuraavat kiinteistöt Vieskan Elementti Oy:ltä: Sirkkeli 3:90 (0,4435 ha), Ojala 3:86 (0,4574 ha) ja Kohtahaka 22:199 (0,1178 ha). Kiinteistöllä Ojala sijaitsee yksi kylmä varastorakennus ja kiinteistöllä Sirkkeli sijaitsee kaksi puutavaravarastoa. Kunta vuokraa rakennukset edelleen Vieskan Elementti Oy:n käyttöön.

Kunta osti marraskuussa Alavieskan seurakunnalta määräalan kiinteistöstä Laurinniemi 23:25. Määräalan pinta-ala on 2 780 m².

Tonttien / maan myynti:

Kunta myi huhtikuussa 0,72 ha:n suuruisen määräalan kiinteistöstä Varikko 22:176 Vestia Oy:lle.

Yksityisteiden investointiavustukset:

Yksityisteiden kunnossapitoon varattiin harkinnanvaraista investointiavustusta, jolla voisi osittain tai kokonaan kattaa valtionavustuksissa tarvittavan omarahoitusosuuden. Vuonna 2023 ainoastaan yksi tiekunta haki avustuksia, lopulta investoinneista toteutui ainoastaan Arolantien sillan uusiminen.

Liikunta-alueiden investointiavustukset:

Investointiavustuksia ei maksettu (Lumikuria koskevat menot on kirjattu kohteeseen liikunta-alueinvestoinnit).

Urheilukentän peruskunnostus

Alavieskan urheilukentän kunnostamisesta päivitettiin peruskunnostussuunnitelmat sekä tehtiin rakentamiseen ehdollinen budjettivaraus vuodelle 2024 valtuustossa. Urheilukentän peruskunnostukseen haettiin avustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Osakehankintojen varaukset:

Vuoden 2023 aikana kunta myi kunnan tytäryhtiöstä KOy Alavieskan Puurakenteentie 3C yhden halliosuuden yhteensä 22.790,10 €.

Vuoden 2023 lopussa kunta sijoitti tytäryhtiö Alavieskan Asunnot Oy:n SVOP-rahastoon 50.000 € Virinkangas B-rivitalon rakentamista varten ja Alavieskan Kehityskeskus Oy:lle 50.000 €.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä purkautui soteuudistuksen takia 1.1.2023 ja tästä vähentyi aikanaan tehty kunnan sijoitus kuntayhtymän peruspääomaan 262.096,72 euroa.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio purettiin vuoden 2023 aikana ja kunnan sijoitus kuntayhtymän peruspääomaan 233.335,64 palautui kesäkuussa. Lisäksi palautui vuoden lopussa 487.437,06 PPKY Kallion ylijäämää, joka oli 1.1.2023 kirjattu Kilan ohjeiden mukaan ensin sijoituksena ja kunnan peruspääoman korotuksena.

Hanke	Kust. arvio	Edellisvuoden käyttö	Kust. arviomuutos	Talousarvio	Tilinpäätös Menot	Tulot	Netto	Poikkeama	Kust. arviosta käytetty
Koulun ICT-uudistus ja kalusto		64 914		95 000	93 272		93 272	1 728	
Liikunta-alueinvestoinnit				13 000	9 541		9 541	3 459	
Leikkikentät				90 000	111 212		111 212	-21 212	
Koulukeskuksen lähiliikunta-alue				2 000				2 000	
Sivistys- ja hyvinvointiltk. yhteensä netto				200 000	214 025		214 025	-14 025	

Koulun ICT-uudistus ja kalusto:

Yhtenäiskoulun opetusluokkien ICT-uudistus saatettiin loppuun asentamalla älynäytöt edellisenä vuonna jäljelle jääneisiin luokkiin. Älynäyttöjä varten tehtiin luokissa mm. kalustus- ja sähkökalustusmuutoksia. Muutokset tehtiin pääasiassa kesäloman aikana.

Koululle hankittiin suunnitelman mukaan uusia pulpetteja ja tuoleja.

Liikunta-alueinvestoinnit:

Liikuntapaikkojen investoinneissa keskityttiin Lumikuruun vuonna 2023. Parkkipaikan kuivatusta ei voitu tehdä vielä vuonna 2023, koska purkuojan kunnostus viivästyi johtuen muista syistä. Ampumaradan suojamuriin kunnostusta avustettiin ja muuri saatiinkin melkein valmiiksi. Lisäksi Lumikurussa kunnostettiin kattoja, jotta rakennusten käyttöikä saatiin parannettua.

Liikunta alueiden vuosittainen katselmus käytiin läpi Alavieskan Virin kanssa.

Pappilanniemen pohjoiselle parkkipaikalle rakennettiin mäki kuntoportaita varten.

Kuntoportaita ei kuitenkaan kokonaisuudessaan ehditty rakentamaan ja menojen jäädessä pieniksi kirjattiin investointi kertapoistona. Aluetta suunniteltiin eteenpäin yhteistyössä Virin kanssa.

Frisbeegolfratahanke ei toteutunut, urheilujaos ei saanut edistettyä radan rakentamista suunnitellulla tavalla ja edellytyksiä hankkeen avustamiseen ei ollut. Tämä on aina riskinä vapaaehtoisvoimin etenevässä hankkeessa.

Leikkikentät: Kunta rakensi leikkikentän kunnantalon takapihalle kesän ja alkusyksyn 2023 aikana. Leikkikentästä tehtiin Webropol-kysely päiväkodin lapsille ja vanhemmille, jonka mukaan leikkikenttätoimija valittiin. Leikkikenttä saatiin rakennettua melkein valmiiksi, mutta istutukset sekä katoksen viimeistely jäi vuoteen 2024.

Koulukeskuksen lähiliikunta-alue:

Päätettiin tehdä ensin yhtenäiskoulun ja Keltasirkun päiväkodin alueen liikennejärjestely- ja aluesuunnitelma v:n 2024 aikana ja samassa yhteydessä suunnitellaan koulukeskuksen lähiliikunta-alue.

Hanke	Kust. arvio	Edellisvuoden käyttö	Kust. arvio muutos	Talousarvio	Tilinpäätös Menot	Tulot	Netto	Poikkeama	Kust. arviosta käytetty
Yhtenäiskoulu		63 023		110 000 <u>kvalt +15 000</u> 125 000	133 021		133 021	-8 021	
Voimailutilat					11 029		11 029	-11 029	
Paloaseman pesuhalli		13 917		140 000	150 147		150 147	-10 147	
Tekninen varasto				20 000 <u>kvalt -20 000</u> 0					
Kunnanvirasto		113 798		72 000 kvalt +58 000 <u>kvalt +88 000</u> 218 000	234 102		234 102	-16 102	507 272 (2020-23)
Tehdasrakennukset: - Bianca-halli				30 000 <u>kvalt -30 000</u> 0					
- Vieskan Elementti				kvalt +50 000	50 000		50 000		
Mönkönvainio				13 000 <u>kvalt -3 000</u> 10 000	37 172		37 172	-27 172	
Karjapolku				10 000 <u>kvalt -2 000</u> 8 000	17 021		17 021	-9 021	
Laidunpuisto				10 000 <u>kvalt -2 000</u> 8 000	10 154		10 154	-2 154	
Koivukoti				kvalt +45 000	44 921		44 921	79	
Kaavatiet				323 000 <u>kvalt +10 000</u> 333 000	213 858		213 858	119 142	
Liikenneväylätyöt				15 000 <u>kvalt -15 000</u> 0					
Kaavateiden katuvalot				25 000 <u>kvalt -5 000</u> 20 000	15 692		15 692	4 308	
Hulevesi				35 000	17 791		17 791	17 209	
Teknisen toimen kalusto				25 000	19 666		19 666	5 334	
Puistot ja muut alueet				23 000 <u>kvalt +17 000</u> 40 000	37 675		37 675	2 325	
Vesijohtoverkosto		88 875		63 000	55 720		55 720	7 280	
Viemäriverkosto		16 754		33 000 <u>kvalt +2 000</u> 35 000	34 199		34 199	801	
Tekninen ltk. yhteensä netto				1 155 000	1 082 169		1 082 169	72 832	
Kaikki yhteensä				Me 2 034 000 Tu 70 000 Ne 1 964 000	1 691 481	-765 091	926 390	1 037 610	

Yhtenäiskoulu: Yhtenäiskoululla tehtiin Alavieskasalin ympärille ulkopuolelle salaojaremontti. Lisäksi Alavieskasalin viereiseen käytäväosaan tehtiin höyrynsulun tiivistyskorjaukset ja muita sisäilmaa parantavia korjauksia. Samalla uusittiin alakatot. Koulun ruokalan lattiaan aloitettiin pintarakenneremontti, jossa osa lattian lattiamatosta purettiin ja lattiaan asennettiin keraaminen laatta. Lattialaatoitus on tarkoitus tehdä koko ruokalan alueelle puuttuvilta osin kesällä 2024.

Koulun ilmanvaihtokojeisiin vaihdettiin energiatehokkaammat puhallinmoottorit ja vanhan hihnavetoiset purettiin.

Voimailutilat:

Voimailutiloihin uusittiin ilmanvaihdon automatiikkaa, joka oli tullut käyttöikänsä päähän.

Paloaseman pesuhalli:

Paloaseman pesuhallin rakentamiseen saatiin puoltava päätös Palosuojarahastolta. Avustus on 40 % hyväksytyistä kustannuksista. Rakentaminen aloitettiin syksyllä ja investointi jatkuu vuoden 2024 puolelle.

Tekninen varasto:

Varastokatoksen rakentaminen siirtyy vuodelle 2025.

Kunnanvirasto:

Kunnanvirastorakennukseen laadittiin uusi tilajärjestely ja peruskorjaus päätettiin kaksivaiheiseksi. Ensimmäisessä vaiheessa tehtiin mittava peruskorjaus, jossa yläpohja purettiin kokonaan eristeitä myöten ja alapohjan betonilaatta kapseloitiin. Vaiheen 2 on tarkoitus jatkaa v. 2024.

Peruskorjauksessa rakennettiin esteetön wc-tila, uusi siivouskeskus, uusittiin pukuhuone- ja wc-tiloja, rakennettiin poistumistiet toimistohuoneisiin ja alapohjan lävistävät väliseinät nostettiin pintalaatan päälle sekä uudistettiin toimistohuoneet ja käytävätilat. Osa kunnantalon henkilökunnasta oli väistötiloissa 9 kk Bianca-hallin toimistotiloissa. Kokonaiskustannukset olivat 234 102 €.

Kunnantalon sadevesikourut uusittiin.

Tehdasrakennukset:

Bianca-hallin yhtiöittämissuunnitelmia jatkettiin eteenpäin, mutta sähköjen alamittarointia ei ehditty käynnistää vuonna 2023.

Kunnanhallitus päätti ostaa maa-alueita Vieskan Elementti Oy:lta, alueilla olleet rakennukset siirtyivät teknisen osaston taseeseen. Rakennukset vuokrattiin ja näistä saadaan tuloja seuraaville vuosille. Kunnanvaltuusto myönsi rakennusten hankintaan lisämäärärahan.

Mönkönvainio:

Mönkönvainion D-, E- ja F-talojen takapihojen huoneistojen väliset aidat uusittiin. B-talon ja F-talon kahteen huoneistoon tehtiin laaja peruskorjaus.

Karjapolku:

Karjapolku A-C –talojen takapihojen huoneistojen väliset aidat uusittiin.

Laidunpuisto:

Sadevesijärjestelmien uusiminen osaan taloista.

Koivukoti:

Alavieskan vanhustenkotiyhdistys ry:ltä ostetulla kiinteistöllä Hampaala 13:103 sijaitsevan asuinrakennuksen osuus on kirjattu tähän kohtaan.

Rakennus on jaettu kahteen asuntoon, joista isomman asunnon peruskorjaus on tehty v. 2023. Korjauskustannukset on kirjattu käyttöpuolelle.

Kaavatiet:

Piilopirtintie asfaltoitiin ja pientareet viimeisteltiin. Kivihaantietä rakennettiin suunnitelman mukaisesti seuraavalle rakenteilla olevalle tontille saakka. Samalla rakennettiin vesi- ja viemäriverkostoa sekä asennettiin varaukset sähkölle sekä valokuidulle.

Jokiniituntien kevyen liikenteen väylän tiesuunnitelman laadinta aloitettiin ja päätös rakentamissuunnitelmasta tehtiin. Suunnitelmaa varten teetätettiin maastomittaukset ja laadittiin maastomalli. Väylän sijoittumisesta Jokiniituntien eteläpuolelle päätettiin.

Pokelantie asfaltoitiin ja pientareille tehtiin viimeistelytyötä.

Kallenpolku-Laidunpolku -asemakaavateiden peruskorjaussuunnitelmat ja tutkimukset teetettiin konsulttitoimistolla. Erytyissuunnittelua vaati teiden vaatimattomat tierakenteet ja alueen pohjaolosuhteet, lisäksi suunnitelmissa kiinnitettiin huomiota hulevesien hallintaan alueella. Rakentaminen suunnitelmien mukaan on tarkoitus aloittaa vuonna 2024.

Koulutie-Puustellintielle teetettiin peruskunnostussuunnitelma kaavateiden kunnostussuunnitelman mukaisesti. Puustellintie on tarkoitus aloittaa kunnostamaan vuonna 2025.

Ajohidasteet Pääskyntielle, Virintielle ja Koulutielle rakennettiin samalla, kun tarpeellisia asfaltoiteja teetettiin kaavateille. Hidasteet parantavat liikenneturvallisuutta. Kustannusten jäädessä pieniksi tehtiin hidasteista kertapoisto.

Jaakontien ja Perkkiöntien päällystys teetettiin kaavatiekatselmuksen mukaisesti. Jatkossa teiden hoito helpottuu ja kunnossapitotarve vähenee näiltä tieosuuksilta.

Kävely- ja pyörätieverkoston suunnittelu- ja kartoitustyö aloitettiin pitämällä yleisötilaisuus, jossa kartoitettiin käyttäjien tietämystä olemassa olevista pyöräreiteistä. Lisäksi oli tarkoitus aktivoida pyöräilijöitä olemaan aktiivisia asian suhteen, jotta rakentaminen ja kunnostus kohdistuisi oikeisiin paikkoihin. Alavieska oli mukana kehittelemässä hanketta yhdessä Ylivieskan kanssa, jossa asiaa olisi viety eteenpäin, mutta hanke ei vielä vuonna 2023 lähtenyt etenemään. Suunnittelua ja kartoitusta jatketaan vuonna 2024.

Pappilanniemen siltojen kunnostamista jatkettiin kuntokartoitusten mukaisesti, kunnostuskustannukset jäivät niin pieneksi, että niistä tehtiin kertapoisto.

Liikenneväylätyöt:

Liikenneväylätöitä ei tehty vuonna 2023, kuitenkin suunnitelmia uudesta teollisuusalueesta jatkettiin ja tehtiin maahankintoja. Vuonna 2024 on tarkoitus jatkaa teollisuusalueen teiden suunnittelua.

Kaavateiden katuvalot:

Kaavateiden katuvalojen LED-valojen vaihtoa jatkettiin suunnitelman mukaisesti vuonna 2023. Lisäksi korjattiin Laidunpuiston katuvalojen keskus. Uusi kaavatie Piilopirtintie liitettiin katuvaloverkoston.

Hulevesi:

Hulevesiviemäröinnin kartoitusta jatkettiin toteamalla viemäreiden sijainteja sekä mittaamalla korkoja hulevesikanavista.

Hulevesistrategian laadinta aloitettiin syksyllä 2023 ja saatiin valmiiksi päätöksen tekoa varten vuodelle 2024.

Hule- ja vuotovesien kehityshankkeita on seurattu edelleen aktiivisesti vuonna 2023.

Vuotovesien kartoitukseen hankittiin yhteishankinnalla muiden alueen viemärlaitosten kanssa kartoittaja VUOVE-insinöörit vuonna 2022, kartoitus saatiin loppuun vuonna 2023 ja tulosten perusteella aloitettiin välittömästi korjaustoimet.

Teknisen toimen kalusto:

Tekniselle toimelle hankittiin kaksi uutta kiinteistöhoitoa varten varusteltua autoa. Autot ovat selvästi tehostaneet kiinteistötointa ja niihin on oltu tyytyväisiä.

Puistot ja muut alueet:

Vivunkummun pohjapadon kunnostusta vietiin eteenpäin hakemalla uusi vesitalouslupa AVI:lta, jotta pohjapadon saataisiin tehdä lisäkalatie kunnostuksen yhteydessä. Vuonna 2024 tullaan hakemaan avustuskalatie rakentamiseen ja varaamaan määräraha padon kunnostamiseen vuonna 2025. Konsulttina asiassa on toiminut Maveplan Oy.

Alavieskanjärvellä tehtiin kunnostus- ja parannustoimenpiteitä. Uudet parkkipaikat rakennettiin, myös matkailuautoille rakennettiin 3 parkkipaikkaa. Laavun edustalle rakennettiin uusi uimaranta ja alueen kasvustoa perkattiin. Alueelle tilattiin WC-käymälät jotka asennetaan aina uimakauden alussa, lisäksi laavun viereen asennettiin laiturit. Alueelle tullaan hakemaan Pieni virallinen uimapaikka -status vuonna 2024. Uimaranta ja virkistysalue olivat aktiivisessa käytössä vuonna 2023. Kävijämäärät ovat selvästi nousussa parannusten myötä.

Anttilanrannan alueen kaavoitusta ei vielä aloitettu.

Vesijohtoverkosto:

Vesilaitosten automatiikkaa kehitettiin suunnitelmien mukaisesti. Vanhoja logiikoita päivitettiin edelleen ja keskustan alavesisäiliölle teetettiin ohituspumppausmahdollisuus hätätilanteiden varalle. Merijärven mittakaivo uusittiin kokonaan yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa. Kameravalvontaa seurataan aktiivisesti.

Viemäriverkosto:

Vuotovesihankkeeseen osallistuttiin hankkimalla VUOVE-selvitys, joka toteutettiin loppuun vuonna 2023. Lisäksi kunnalle hankittiin oma virtausmittauskone, jolla voidaan mitata kaivossa virtaavan veden määrää. Vuotovesiä kartoitettiin myös perinteisellä kaivojen seuraamisella, jota jatketaan aktiivisesti myös vuonna 2024. Yhteistyötä alueen muiden laitosten kanssa jatkettiin aktiivisesti.

Verkostoa saneerattiin yhteensä noin 20 m, lisäksi saneerattiin kaksi kaivoa. Kaivoja saneerattiin Leipätiellä vanhan leipomon luona, lisäksi tehtiin koerakennusta eräälle omakotitalolle. Suunnitelmia suuremmista saneerauksista aloitettiin ja jatketaan vuonna 2024.

1.15 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 659.154,81 euroa.

Kunnanhallitus esittää, että ylijäämä kirjataan taseen tilikauden yli/alijäämä tilille.

2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

2.1. Tuloslaskelma

	2023	2022
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot	762 647,22	1 199 631,54
Maksutuotot	93 615,45	115 464,41
Tuet ja avustukset	471 426,31	336 545,38
Vuokratuotot	1 212 150,40	1 146 273,39
Muut toimintatuotot	31 913,87	3 380,00
Toimintatuotot yhteensä	2 571 753,25	2 801 294,72
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-4 801 013,26	-5 025 603,80
Palkat ja palkkiot	-3 849 161,57	-3 921 077,84
Henkilöstösivukulut	-951 851,69	-1 104 525,96
Eläkekulut	-817 680,01	-999 900,17
Muut henkilöstösivukulut	-134 171,68	-104 625,79
Palvelujen ostot	-3 142 138,90	-12 862 895,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 059 094,53	-1 303 506,59
Avustukset	-469 904,36	-477 372,85
Vuokratulut	-114 868,04	-69 844,34
Muut toimintakulut	-60 892,76	-135 920,17
Toimintakulut yhteensä	-9 647 911,85	-19 875 142,85
Toimintakate	-7 076 158,60	-17 073 848,13
Verotulot	4 931 591,62	9 098 630,02
Valtionosuudet	3 690 602,00	10 638 034,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 374,87	150 153,63
Korkotuotot	60 101,72	381 727,76
Muut rahoitustuotot	239 215,93	23 305,65
Korkokulut	-287 891,21	-36 215,78
Muut rahoituskulut	-32 801,31	-218 664,00
Vuosikate	1 524 660,15	2 812 969,52
Poistot ja arvonalentumiset	-865 505,34	-815 505,57
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0
Tilikauden tulos	659 154,81	1 997 463,95
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	659 154,81	1 997 463,95

2.2. Rahoituslaskelma

	2023	2022
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 524 660,15	2 812 969,52
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	51 178,56
Toiminnan nettorahavirta	1 524 660,15	2 864 148,08
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 691 480,61	-975 314,51
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	3 396,99
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	765 090,81	45 898,77
Nettoinvestointien rahavirta	-926 389,80	-926 018,75
Toiminnan ja investointien rahavirta	598 270,35	1 938 129,33
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-50 000,00	-200 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	21 300,00	18 800,00
Antolainauksen muutokset yhteensä	-28 700,00	-181 200,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 064 389,90	-236 262,31
Lainakannan muutokset yhteensä	-2 064 389,90	-236 262,31
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimenksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-12 944,54	-2 311,60
Vaihto-omaisuuden muutos	-342,48	461,92
Saamisten muutos	525 647,31	-367 902,83
Korottomien velkojen muutos	-106 524,78	-293 925,88
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	405 835,51	-663 678,39
Rahoituksen rahavirta	-1 687 254,39	-1 081 140,70
Rahavarojen muutos	-1 088 984,04	856 988,63
Rahavarat		
Rahavarat 31.12.	4 651 357,99	5 740 342,03
Rahavarat 1.1.	5 740 342,03	4 883 353,40

2.3. Tase

VASTAAVAA

	2023	2022
	€	€
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	18 080 083,86	18 069 438,44
I Aineettomat hyödykkeet	405 852,75	475 726,90
1. Aineettomat oikeudet	0,00	1 468,28
2. Muut pitkävaikutteiset menot	405 852,75	474 258,62
3. Ennakkomaksut		
II Aineelliset hyödykkeet	13 965 958,31	13 211 960,24
1. Maa- ja vesialueet	1 420 594,99	1 185 302,01
2. Rakennukset	9 327 348,93	9 695 119,64
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 293 736,14	1 979 105,44
4. Koneet ja kalusto	199 893,59	153 198,25
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	724 384,66	199 234,90
III SIJOITUKSET	3 708 272,80	4 381 751,30
1. Osakkeet ja osuudet	2 088 372,80	2 790 551,30
3. Muut lainasaamiset	1 619 900,00	1 591 200,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 297 407,61	6 911 696,48
I Vaihtoomaisuus	1 951,24	1 608,76
1. Aineet ja tarvikkeet	1 951,24	1 608,76
II Saamiset	644 098,38	1 169 745,69
Lyhytaikaiset saamiset	644 098,38	1 169 745,69
1. Myyntisaamiset	295 056,73	346 828,62
2. Muut saamiset	122 470,85	65 515,52
3. Siirtosaamiset	226 570,80	757 401,55
III Rahoitusarvopaperit	3 904 125,42	3 687 507,31
IV Rahat ja pankkisaamiset	747 232,57	2 052 834,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 377 491,47	24 981 134,92

VASTATTAVAA	2023	2022
	€	€
A OMA PÄÄOMA	12 951 823,84	12 371 608,08
I Peruspääoma	7 452 068,77	7 531 007,81
IV Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	4 840 600,27	2 843 136,32
V Tilikauden yli/-alijäämä	659 154,80	1 997 463,95
C PAKOLLISET VARAUKSET	48 559,00	48 559,00
2. Muut pakolliset varaukset	48 559,00	48 559,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	70 260,26	83 204,80
1. Lahjoitusrahastojen pääomat	53 916,75	56 787,54
2. Muut toimeksiantojen pääomat	16 343,51	26 417,26
E VIERAS PÄÄOMA	10 306 848,37	12 477 763,04
I Pitkäaikainen	164 892,37	159 892,37
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Liitymismaksut ja muut velat	164 892,37	159 892,37
II Lyhytaikainen	10 141 956,00	12 317 870,67
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Lainat muilta luotonantajilta	9 000 000,00	11 000 000,00
4. Saadut ennakot	159 853,46	298 513,53
5. Ostovelat	352 924,97	305 481,56
6. Muut velat	107 834,78	166 197,56
7. Siirtovelat	521 342,79	547 678,02
VASTATTAVAA	23 377 491,47	24 981 134,92

Lainamäärä EUR	9 000 000,00	11 000 000,00
Asukasmäärä 31.12.	2 435	2 447
Lainamäärä EUR/asukas	3 696	4 495

2.4. Konsernituloslaskelma	2023	2022
	€	€
Toimintatuotot	3 988 917,65	17 797 693,85
Toimintakulut	-11 747 910,60	-35 441 338,62
Osuus osakuusyht. voitosta (tappiosta)	12 066,24	3 839,39
Toimintakate	-7 746 926,71	-17 639 805,38
Verotulot	4 923 719,56	9 070 386,66
Valtionosuudet	4 520 220,15	11 441 820,46
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	30 935,72	362 045,86
Muut rahoitustuotot	246 182,60	34 825,47
Korkokulut	-243 795,05	-49 856,54
Muut rahoituskulut	-59 810,06	-221 955,41
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-26 486,79	125 059,38
Vuosikate	1 670 526,21	2 997 461,12
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 247 414,43	-1 173 782,82
Omistuksen eliminointi	0,00	6,80
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	-10 540,00	0,00
Tilikauden tulos	412 571,78	1 823 685,10
Tilinpäätössiirrot	1 293,86	-2 439,79
Tilikauden verot	-3 584,58	-1 083,57
Laskennalliset verot	0,00	-26,60
Vähemmistöosuudet	0,00	-617,14
Tilikauden ylijäämä	410 281,06	1 819 518,00
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-33,95	-50,22
Vuosikate/Poistot, %	-133,92	-255,37
Vuosikate, euroa/asukas	686,05	1224,95
Asukasmäärä	2435	2447

2.5. Konsernirahoituslaskelma	2023	2022
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 670 526,21	2 997 461,12
Satunnaiset erät	-14 124,58	-1 083,57
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-12 416,80	32 470,07
	1 643 984,83	3 028 847,62
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 982 621,84	-2 380 215,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 147,74	6 837,36
<u>Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu</u>	<u>767 550,21</u>	<u>62 609,90</u>
Pysyvien vast.hyöd.luovutusvoitto/tappio	-720 313,84	3 874,31
	-1 910 237,74	-2 306 893,60
Toiminnan ja investointien rahavirta	-266 252,91	721 954,02
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-200 000,00
<u>Antolainasaamisten vähennykset</u>	<u>6 300,00</u>	<u>18 800,00</u>
	6 300,00	-181 200,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset		963 800,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-39 000,00	-54 926,23
<u>Lyhytaikaisten lainojen muutos</u>	<u>-1 998 881,93</u>	<u>-994,78</u>
	-2 037 881,93	907 878,99
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-91 405,53	17 380,97
Vaihto-omaisuuden muutos	5 884,85	50 332,76
Saamisten muutos	1 455 078,97	5 492,44
<u>Korottomien velkojen muutos</u>	<u>-1 095 621,79</u>	<u>-609 243,85</u>
	273 936,50	-536 037,68
Rahoituksen rahavirta	-1 757 645,43	190 641,31
Rahavarojen muutos	-2 023 898,34	912 595,33
Rahavarat 31.12.	5 560 912,52	7 584 810,86
Rahavarat 1.1.	7 584 810,86	6 672 215,53
Rahavarojen muutos	-2 023 898,34	912 595,33

2.6. Konsernitase

VASTAAVAA	2023	2022
	€	€
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	18 262 728,89	20 934 911,24
I Aineettomat hyödykkeet	407 418,58	576 100,56
1. Aineettomat oikeudet	0,00	29 116,79
3. Muut pitkävaikuttiset menot	407 418,58	498 836,94
4. Ennakkomaksut	0,00	48 146,83
II Aineelliset hyödykkeet	17 248 515,31	19 692 943,90
1. Maa- ja vesialueet	1 625 521,61	1 473 378,28
2. Rakennukset	11 903 995,41	13 352 887,82
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 311 647,90	2 058 039,92
4. Koneet ja kalusto	265 697,25	486 176,39
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	1 965,12
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 141 653,15	2 320 496,39
III SIJOITUKSET	606 795,00	665 866,78
1. Osakkuusyhteisöosuudet	43 186,29	79 980,98
3. Osakkeet ja osuudet	318 926,86	345 070,68
4. Muut lainasaamiset	237 900,00	231 295,87
5. Muut saamiset	6 781,85	9 519,25
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	164 069,99	117 939,31
Valtion toimeksiannot	104 830,98	44 647,61
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	861,37	862,32
Muut toimeksiantojen varat	58 377,65	72 429,39
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 986 348,44	9 961 850,41
I Vaihto-omaisuus	18 707,09	82 544,20
II Saamiset	651 414,31	2 328 166,52
Pitkäaikaiset saamiset	924,05	1 516,09
Lyhytaikaiset saamiset	650 490,26	2 326 650,43
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 904 125,42	3 722 917,30
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 412 101,63	3 828 222,39
VASTAAVA YHTEENSÄ	24 413 147,32	31 014 700,96

VASTATTAVAA	2023	2022
	€	€
A OMA PÄÄOMA	13 426 756,21	13 164 464,47
I Peruspääoma	7 452 068,78	7 531 007,81
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
V Muut omat rahastot	81 307,89	121 174,81
VI Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	5 483 098,47	3 692 763,84
VII Tilikauden yli/-alijäämä	410 281,06	1 819 518,01
B VÄHEMMISTÖOSUDET	61 008,71	74 577,49
E PAKOLLISET VARAUKSET	48 559,00	156 754,44
2. Muut pakolliset varaukset	48 559,00	156 754,44
F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	234 334,77	279 634,54
Valtion toimeksiannot	104 830,98	44 647,61
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	54 778,12	57 674,77
Muut toimeksiantojen varat	74 725,68	177 312,16
G VIERAS PÄÄOMA	10 642 488,63	17 339 270,03
Pitkäaikainen	181 664,19	2 626 947,83
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	2 458 345,87
Lainat muilta luotonantajilta	15 500,00	0,00
Saadut ennakot	1 271,82	2 485,58
Liittymismaksut ja muut velat	164 892,37	166 116,38
Lyhytaikainen	10 460 824,44	14 712 322,20
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 015 000,00	11 105 142,68
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	11 686,49	430,25
Saadut ennakot	168 699,26	317 292,52
Ostovelat	513 014,34	1 232 628,82
Liittymismaksut ja muut velat	120 959,99	231 602,64
Siirtovelat	631 464,36	1 822 776,05
Laskennalliset verovelat	0,00	2 449,25
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 413 147,32	31 014 700,96

2.7. Tuloslaskelmaosan toteutuminen 2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	748 304		748 304	762 647	14 343
Maksutulot	98 978		98 978	93 615	-5 363
Tuet ja avustukset	243 564		243 564	471 426	227 862
Muut toimintatuotot	1 249 944	-58 000	1 191 944	1 244 064	52 120
Toimintatuotot yhteensä	2 340 790	-58 000	2 282 790	2 571 753	288 963
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-4 775 908	-100 000	-4 875 908	-4 801 013	74 895
Palvelujen ostot	-3 189 306	-81 000	-3 270 306	-3 142 139	128 167
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 053 774		-1 053 774	-1 059 095	-5 321
Avustukset muille	-513 600		-513 600	-469 904	43 696
Muut toimintakulut	-101 587		-101 587	-175 761	-74 174
Toimintamenot yhteensä	-9 634 175	-181 000	-9 815 175	-9 647 912	167 263
Toimintakate	-7 293 385	-239 000	-7 532 385	-7 076 159	456 226
Verotulot	4 792 000	150 000	4 942 000	4 931 592	-10 408
Valtionosuudet	3 726 980		3 726 980	3 690 602	-36 378
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotuotot	31 110		31 110	60 102	28 992
Muut rahoitustuotot	12 510	89 000	101 510	239 216	137 706
Korkokulut	-121 010		-121 010	-287 891	-166 881
Muut rahoitusmenot	-2 700		-2 700	-32 801	-30 101
Rahoitustulot ja -menot	-80 090	89 000	8 910	-21 375	-30 285
Vuosikate	1 145 505	0	1 145 505	1 524 660	379 155
Poistot ja arvon alentumiset	-892 593		-892 593	-865 505	27 088
Suunnitelman mukaiset poistot	-892 593		-892 593	-865 505	27 088
Tilikauden tulos	252 912	0	252 912	659 155	406 243
Satunnaiset erät	0		0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	252 912	0	252 912	659 155	406 243

Rahoituslaskelmaosan toteutuminen 2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 145 505		1 145 505	1 524 660	379 155
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 777 000		-1 777 000	-1 691 481	85 519
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 000		5 000	0	-5 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	25 000		25 000	765 091	740 091
Investoinnit netto	-1 747 000		-1 747 000	-926 390	820 610
Toiminta ja investoinnit, netto	-601 495		-601 495	598 270	1 199 765
Rahoitustoiminta					
Antolainojen muutokset	-300 000		-300 000	-28 700	-271 300
Antolainojen lisäykset	-300 000		-300 000	-50 000	-250 000
Antolainojen vähennykset	0		0	21 300	-21 300
Lainakannan muutokset	1 000 000		1 000 000	-2 064 390	-3 064 390
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaiset lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000		1 000 000	-2 064 390	-3 064 390
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	405 836	405 836
Vaikutus maksuvalmiuteen	98 505		98 505	-1 088 984	-1 187 489

2.8

ALAVIESKAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2023

Vesihuoltolaitos käsittää vesilaitoksen ja viemärlaitoksen.

1. YLEISTÄ

Tehtävä

Alavieskan kunnan vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti toiminta-alueensa vesihuollosta, joka sisältää veden johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jätevesien pois johtamisen.

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa kuluttajien käyttöön mahdollisimman häiriöttömästi Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 683/2017 mukaista talousveden laatuvaatimukset ja laatutavoitteet täyttävää talousvettä. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on myös jäteveden vastaanotto ja poisjohtaminen ilman ympäristöhaittoja.

Toimielimet

Vesihuoltolaitosta johtaa ja valvoo Alavieskan tekninen lautakunta.

2. ORGANISAATIO JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vesihuoltolaitos toimii omana tulosityksikkönään vuodesta 2020 lähtien. Henkilöstöön kuuluu tekninen johtaja, asiakaspalveluvastaava ja kaksi vesihuoltotyöntekijää, työntekijät huolehtivat myös kunnan teknisen toimen muista työtehtävistä. Asiakaspalvelusta vastaa tekninen johtaja sekä asiakaspalveluvastaava. Laskutuspalvelua hoitaa asiakaspalveluvastaava.

Vesihuoltotyöntekijöiden toimenkuvaan kuuluvat Alavieskan alavesisäiliön, Taluskylän alavesisäiliön, Kähtävän ja Kortteen paineenkorottamoiden sekä Merijärven ja Metsäkylän mittakaivojen käyttö- ja kunnossapitotehtävät, vesijohtoverkoston ja viemäriverkoston käyttö- ja kunnossapitotehtävät sekä vesimittareiden toimittaminen, asennus ja luenta.

Vesihuoltolaitoksen ja kiinteistönhoidon päivystys on hoidettu työajan ulkopuolella klo 15:30 – 7:00 yhteispäivystyksenä, jolloin päivystysvuorossa oleva työntekijä vastaa yksin samalla kummankin toimialueen päivystyksestä ja hälyttää tarvittaessa lisävoimia. Päivystäjä vastaa numerosta 044 5395 295. Yhteystiedot ovat myös kunnan www-sivuilla www.alavieska.fi.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue sijaitsee Alavieskan kunnan alueella. Asemakaava-alueella asukkaat kuuluvat myös viemäroinnin piiriin. Toiminta-alueella asuu noin 2500 asukasta.

3. TALOUSVESILAITOS

3.1 Valvonta ja valvontatutkimusohjelma

Terveydensuojelulain (763/1994) 5 luvussa määritellään talousvesi ja mikä ei ole talousvettä. Talousvettä käytetään juomavetenä ja erilaisiin kotitaloustarkoituksiin sekä erityisesti maataloudessa. Laissa säädetään myös talousveden laadusta ja valvonnasta. Talousvetenä käytettävän veden on oltava terveydelle haitatonta ja tarkoitukseensa soveltuvaa. Veden käsittelyssä tai jakelussa käytetyistä aineista tai laitteissa käytetyistä materiaaleista ei saa joutua talousveteen epäpuhtauksia suurempia määriä, kuin niiden käyttötarkoituksen mukaan on tarpeellista, eivätkä ne saa vaarantaa talousveden laatuvaatimusten täyttymistä.

Muita veden laatuun ja valvontaan liittyviä säädöksiä on terveydensuojelulain muutoksessa (441/2000), terveydensuojeluasetuksessa (1280/1994) sekä säteilylaissa (592/1991). Veden laadun ja valvontatutkimusohjelman tulee täyttää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 683/2017 mukaiset vaatimukset. Vesihuollon työntekijöiltä ja esimiehiltä vaaditaan voimassa olevat Valviran vesityökorttikoulutukset vesilaitoksessa ja vesijohtoverkostossa tapahtuvaan työskentelyyn.

Alavieskan kunnan vesihuoltolaitoksen valvontatutkimusohjelma on uusittu vuonna 2021 ja otettu käyttöön vuoden 2022 alusta. Tutkimusohjelman päivittäminen aloitettiin vuonna 2020 ja päivitetty ohjelma oli valmiina marraskuussa 2021. Ohjelman päivitti Ramboll Oy. Ohjelma päivitetään viiden vuoden välein. Veden laatua seurataan näytteenotto-ohjelman mukaan. Vesinäytteet otetaan viidestä ennalta määrätystä kohteesta. Talousveden laadun valvonnan pääpaino on viranomaistarkkailussa. Verkostovesien näytteet otetaan alavesisäiliöiltä. Terveysvalvonta ottaa molemmat sekä käyttötarkkailu- että viranomaisvalvontanäytteet.

Käyttötarkkailuun kuuluvat laitoksen huolto- ja tarkkailutoimenpiteet kuten toiminnallinen tarkkailu, jakeluverkoston kunnan tarkkailu sekä käyttäjien tyytyväisyyden arviointi. Huolto- ja tarkkailutoimenpiteet kirjataan laitosten käyttöpäiväkirjaan. Vesinäytteiden tutkimustulokset arkistoidaan. Näytteenottojen lisäksi vesilaitokselle tehdään valvontasuunnitelman mukainen tarkastus joka toinen vuosi. Viimeisin tarkastus on tehty vuonna 2022 joulukuussa.

Tutkimuslaitoksen kemisti määrittää vesinäytteen mikrobiologiset määritykset ja fysikaalis-kemialliset määritykset. Mikrobiologiset määritykset ilmaisevat terveydelle haitallisten bakteerin määrän ja fysikaalis-kemialliset määritykset kemiallisten aineiden pitoisuudet vesilitrassa milli- tai mikrogrammoina eli tuhannesosa- tai miljoonasosagrammoina. Näiden lisäksi vedestä tutkitaan haju, maku, happamuus, sähköjohtavuus, torjunta-aineet ja väriluku. Näille kaikille määrityksille on annettu raja-arvot (STM 1352/2015).

3.1.1 Veden laatu vuonna 2023

Vuonna 2023 Alavieskan kunnan vesinäytteiden laadun on tarkastanut Ylivieskan yhteistoiminta-alueen ympäristöterveysviranomainen. Vesinäytteet täyttivät tutkituilta ominaisuuksiltaan asetetut laatuvaatimukset ja laatuvaatimukset. Niissä ominaisuuksissa, joille ei asetettu raja-arvoja, ei todettu epätavallisia muutoksia. Vedessä ei ollut koliformisia bakteereita eikä escheria coli -bakteereita. Alavieskan veden happamuus oli keskimäärin 7,95 pH. Happamuutta valvotaan säännöllisellä tarkkailulla ja talousvesi desinfioidaan ultraviolettivalolla Alavieskan alavesisäiliöillä sekä Taluskylän

alavesisäiliöllä.

3.2 Veden hankinta

Alavieskan talousveden toimittaa osakaskuntien omistama tukkuvesiyhtiö Vesikolmio Oy. Vesikolmio Oy:n runkojohto kulkee Alavieskan läpi. Alavieskaan on mahdollista ottaa talousvettä joko Ylivieskan suunnalta tai vaihtoehtoisesti Kalajoen suunnalta. Alavieskalla ei ole omaa vedenottamoita. Vuonna 2023 Alavieskaan toimitettiin 244109 m³ talousvettä, josta vuotovedeksi meni 78877 m³. Alavieskaan toimitettu vesi on puhdasta pohjavettä, joka käsitellään kalkkikivellä sekä desinfioidaan UV-sterilisaattorilla pohjavesipumppaamoissa, lisäkemikaaleja ei käytetä.

3.3 Veden käsittely ja jakelu

Alavieskaan tuleva talousvesi desinfioidaan UV-sterilisaattorilla alavesisäiliölaitoksissa. Lisäksi kunnan alueella verkoston painetta pidetään yllä paineenkorottamoilla, jotta saadaan kompensoitua verkostosta ja korkeuseroista aiheutuvat painehäviöt. Talousvesiverkoston painetta ja virtaamia seurataan jatkuvasti reaaliaikaisesti valvomosta käsin. Alavieska otti käyttöönsä uudenaikaisen valvomon vuonna 2020. Alavieskan vesilaitosten automaatiota uusittiin ja kehitettiin edelleen vuonna 2023, samalla valvomon toimintavarmuutta ja säädettävyyttä lisättiin uusimalla ohjainlogiikoita ja uusimalla valvomo-ohjelmistoa. Vuonna 2023 erityisesti kyberturvallisuutta parannettiin.

3.4 Verkosto

Vesijohtoverkoston pituus on Alavieskassa 213 km, joka on muoviputkea. Verkosto on rakennettu pääosin 1970- ja 1980-luvuilla. Verkostossa on ollut 6 vuotoa vuoden 2023 aikana. Vuotoveteen vaikutti suuresti vuonna 2023 tapahtunut pidempiaikainen vuoto erittäin hankalasti saavutettavissa olevassa paikassa runkojohdossa, Taluskylällä. Vuonna 2023 vuotovesiprosentti oli 32 %. Vuonna 2023 vuotokohteet vähenivät 50 % edelliseen vuoteen verrattuna, mutta olivat hankalammin löydettävissä ja pidempiaikaisia. Lisäsaneerauskohteita tullaankin kartoittamaan edelleen vuoden 2024 aikana.

Verkostoa ei laajennettu vuonna 2023. Suurimpana yksittäisenä projektina uusittiin Merijärven mittakaivo, joka oli tullut käyttöikänsä päähän.

Vesimittareita on vaihdettu edelleen etäluettaviin Kamstrup Oy:n toimittamiin mittareihin suunnitelman mukaisesti, tämä tuo tehokkuutta laskutusprosessiin. Tulevina vuosina mittareiden vaihtoa jatketaan, jotta jatkossa suurin osa mittareista olisi etäluettavia ja ennakkolaskutus vähenee. Yhteensä etäluettavia mittareita on nyt vaihdettu 865 kpl ja kokonaisuudessaan talousvesiasiakkaita on vesihuoltolaitoksen alueella 1355 kpl.

4. VIEMÄRILAITOS

Alavieskan kunnalla oli aiemmin Eskolantien päässä oma jätevedenpuhdistamo. Kun Alavieska liittyi Vesikolmion keskuspuhdistamoon, niin Alavieskan puhdistamo purettiin ja paikalle rakennettiin tasausallas ja jäteveden siirtopumppaamo. Edelleen Alavieska liitettiin vuonna 2018 Vesikolmion rakentamaan siirtoviemäriin, joka rakennettiin Alavieskan pohjoispuolelle. Molemmat siirtolinjat ovat yhä käytössä vuonna 2023.

4.1 Jäteveden käsittely ja lietteiden vastaanotto

Kotitalouksien sako- ja umpikaivoliete toimitetaan yksityisasiakkaiden toimesta pumpputautolla Vesikolmion siirtolinjapumppaamoon Akannevalle, jossa liete välpätään ja pumpataan eteenpäin siirtoviemäriin.

4.2 Jäteveden johtaminen ja verkosto

Viemäriverkoston pituus toiminta-alueella on noin 17 km. Putkimateriaali on pääasiassa muovia. Betoniviemärit on saneerattu pätöksujutuksella. Viemäriresi ja yhdyskuntalietteet toimitetaan siirtoviemäriä pitkin Vesikolmion Kalajoen keskuspuhdistamolle. Vesikolmion puhdistamolle johdettiin 221 174 m³ jätevettä Alavieskasta vuonna 2023, mikä on 40 573 m³ enemmän kuin vuonna 2022. Viemäriverkoston saneerausta jatkettiin kuvauksissa löytyneiden puutteiden korjaamiseksi. Lisäksi saatiin valmiiksi VUOVE-tutkimus, joka osoitti suurimpia vuotokohtia verkostossa. Loppuvuoden aikana korjattiin löydösten johdosta kaksi kaivoa ja viemäriinjastoa, lisäksi uusittiin asiakasliitymiä tarpeen mukaan.

5. TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT

Talousvesi	Tot 2023
Veden osto m ³	297 350
Veden myynti Merijärvelle	7 269
Veden myynti Vesiosuuskunta Valkeavedelle	45 972
Veden myynti kunnan alueella m ³	165 232
Vuotovesiprosentti %	32
Jätevesi	
Käsittelyyn toimitettu jätevesi m ³	221 174
Laskutettu jätevesi m ³	42 456
Vuotovesiprosentti %	81
Henkilöstön lukumäärä	2

6. VESIHUOLTOLAITOKSEN TALOUSARVION TOTEUMA

	tilinpäätös 2022	tilinpäätös 2023	Talousarvio + muutokset	Käyttö-%
Myyntituotot	510 486	545 332	522 500	104
Muut toimintatuotot	1 943	6 623	340	1 948
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	512 429	551 955	522 840	106
Henkilöstökulut	-85 693	-87 037	-105 502	82
Palvelujen ostot	-317 295	-397 911	-358 235	111
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-199 699	-203 913	-197 350	103
Muut toimintakulut	-6 206	-6 520	-6 199	105
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-608 895	-695 380	-667 286	104
Poistot ja arvonalentumiset	-34 362	-35 805	-35 554	101
TILIKAUDEN TULOS	-130 161	-177 460	-180 000	99

7. UUDET LIITTYMÄT TOIMINTAVUODEN AIKANA

Toimintavuoden 2023 aikana uusia liittymiä tuli seuraavasti:

Talovesiliittymä: 1

Jätevesiliittymä: 0

Siirtoviemäri liittymä: 1

8. KÄYTTÖVEDEN JA JÄTEVEDEN LIITTYMIS- JA KÄYTTÖMAKSUT VUONNA 2023

Liittymismaksu talousvedelle on vuoden 2018 kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti ollut uusille omakotirakentajille ilmainen vuonna 2023.

Liittymismaksu keskimäärin €/vesi	Liittymismaksu €/viemäröinti kaava-alue	Liittymismaksu €/viemäröinti toiminta-alue ul- kopuolella	Liittymismaksu yh- teensä keskimäärin €
1100	1009	5000	2109

Rakennusaikaisesta vedestä ei peritä maksua.

Käyttömaksut 2023

Asuinkiinteistöt ja niihin vesihuollon suhteen rinnastettavat kiinteistöt:

Vesi €/m ³ (alv 0 %)	Vesi €/m ³ (sis. alv)	Jätevesi €/m ³ (alv 0 %)	Jätevesi €/m ³ (sis. alv)
1,27	1,57	3,66	4,54

Lisäksi vesimittarimaksua veloitetaan talousvedelle ja jätevedelle seuraavasti, kun

Talousvedelle		
vesimittarin koko on	≤ 6 m ³	8.58 €/mittari/kk, sis. alv 24 %
vesimittarin koko on	> 6 m ³	40.79 € /mittari/kk, sis. alv 24 %
Jätevedelle		
vesimittarin koko on	≤ 6 m ³	5.87 €/mittari/kk, sis. alv 24 %
vesimittarin koko on	> 6 m ³	11.77 €/mittari/kk, sis. alv 24 %

Muut maksut

Perintäkulut	5,00 € sis. alv
Vesimittarin luentamaksu	23,00 € sis. alv
Tarkistusmaksu	75,00 € sis. alv
Taloventtiilin avaus tai sulku	60,00 € sis. alv

12/2023

	Vuoden alusta 2021	Vuoden alusta 2022	Vuoden alusta 2023
Vesilaitos.			
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	290 572	321 507	347 016
3018 Myyntituotot muilta	25 899	19 693	18 550
3033 Muut myyntituotot	50	0	0
Liiketoiminnan myyntituotot	316 521	341 200	365 565
Myyntituotot	316 521	341 200	365 565
Muut toimintatuotot	0	1 607	6 287
Muut toimintatuotot	0	1 607	6 287
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	316 521	342 807	371 853
Palkat ja palkkiot	-64 988	-41 752	-42 652
Eläkekulut	-14 295	-10 862	-10 101
Muut henkilösivukulut	-2 468	-1 799	-1 238
Henkilösivukulut	-16 763	-12 661	-11 339
Henkilöstökorvaukset	284	2 926	2 158
Henkilöstökulut	-81 467	-51 488	-51 834
Muiden palveluiden ostot	-41 084	-51 886	-63 267
Palvelujen ostot	-41 084	-51 886	-63 267
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-191 759	-192 619	-199 897
Vuokrat	-2 962	-3 235	-3 126
Muut toimintakulut	-10 009	-2 831	-3 394
Muut toimintakulut	-12 971	-6 066	-6 520
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-327 281	-302 060	-321 518
TOIMINTAKATE	-10 760	40 746	50 335
6130 Viivästyskorkotuotot	0	690	1 770
Muut rahoitustuotot	0	690	1 770
6345 Perimis- ja viivästyskulut.	0	-23	0
Muut rahoituskulut	0	-23	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	667	1 770
VUOSIKATE	-10 760	41 413	52 105
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 558	-17 632	-17 854
Poistot ja arvonalentumiset	-15 558	-17 632	-17 854
TILIKAUDEN TULOS	-26 318	23 781	34 251
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-26 318	23 781	34 251
Viemärlaitos.			
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	173 871	169 286	179 767

12/2023

	Vuoden alusta 2021	Vuoden alusta 2022	Vuoden alusta 2023
3018 Myyntituotot muilta	99	0	0
Liiketoiminnan myyntituotot	173 970	169 286	179 767
Myyntituotot	173 970	169 286	179 767
Asuntojen vuokrat	336	336	336
Muut toimintatuotot	336	336	336
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	174 306	169 622	180 103
Palkat ja palkkiot	-27 980	-25 238	-28 044
Eläkekulut	-8 565	-8 008	-6 242
Muut henkilösivukulut	-881	-960	-918
Henkilösivukulut	-9 447	-8 967	-7 160
Henkilöstökulut	-37 426	-34 205	-35 203
Muiden palveluiden ostot	-253 415	-265 409	-334 643
Palvelujen ostot	-253 415	-265 409	-334 643
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 790	-7 080	-4 016
Vuokrat	-150	0	0
Muut toimintakulut	-5 224	-140	0
Muut toimintakulut	-5 374	-140	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-303 005	-306 834	-373 862
TOIMINTAKATE	-128 700	-137 212	-193 759
VUOSIKATE	-128 700	-137 212	-193 759
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 461	-16 730	-17 951
Poistot ja arvonalentumiset	-11 461	-16 730	-17 951
TILIKAUDEN TULOS	-140 161	-153 942	-211 711
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-140 161	-153 942	-211 711
YHTEENSÄ			
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	464 443	490 794	526 782
3018 Myyntituotot muilta	25 998	19 693	18 550
3033 Muut myyntituotot	50	0	0
Liiketoiminnan myyntituotot	490 491	510 486	545 332
Myyntituotot	490 491	510 486	545 332
Asuntojen vuokrat	336	336	336
Muut toimintatuotot	0	1 607	6 287
Muut toimintatuotot	336	1 943	6 623
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	490 827	512 429	551 955

12/2023

	Vuoden alusta 2021	Vuoden alusta 2022	Vuoden alusta 2023
Palkat ja palkkiot	-92 967	-66 990	-70 696
Eläkekulut	-22 861	-18 870	-16 343
Muut henkilösivukulut	-3 349	-2 759	-2 156
Henkilösivukulut	-26 210	-21 629	-18 498
Henkilöstökorvaukset	284	2 926	2 158
Henkilöstökulut	-118 893	-85 693	-87 037
Muiden palveluiden ostot	-294 499	-317 295	-397 911
Palvelujen ostot	-294 499	-317 295	-397 911
Ostot tilikauden aikana	-198 550	-199 699	-203 913
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-198 550	-199 699	-203 913
Vuokrat	-3 112	-3 235	-3 126
Muut toimintakulut	-15 233	-2 971	-3 394
Muut toimintakulut	-18 345	-6 206	-6 520
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-630 286	-608 895	-695 380
TOIMINTAKATE	-139 460	-96 466	-143 425
6130 Viivästyskorkotuotot	0	690	1 770
Muut rahoitustuotot	0	690	1 770
6345 Perimis- ja viivästyskulut.	0	-23	0
Muut rahoituskulut	0	-23	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	667	1 770
VUOSIKATE	-139 460	-95 799	-141 655
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 019	-34 362	-35 805
Poistot ja arvonalentumiset	-27 019	-34 362	-35 805
TILIKAUDEN TULOS	-166 478	-130 161	-177 460
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-166 478	-130 161	-177 460

2.8.4 VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASE YHTEENSÄ

VASTAAVA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	1 289 342,48	1 235 229,30
I Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
3. Ennakkomaksut	0,00	0,00
II Aineelliset hyödykkeet	1 289 342,48	1 235 229,30
1. Maa- ja vesialueet	2 102,35	2 102,35
2. Rakennukset	0,00	0,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 284 670,81	1 229 369,63
4. Koneet ja kalusto	2 079,00	3 267,00
5. Muut aineelliset hyödykkeet	490,32	490,32
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
B VAIHTUVAT VASTAAVAT	653 926,92	476 451,17
I Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
2. Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
3. Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00
4. Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
5. Ennakkomaksut	0,00	0,00
II Saamiset	653 926,92	476 451,17
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	0,00	0,00
4. Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	653 926,92	476 451,17
1. Myyntisaamiset	143 610,48	138 619,88
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	465 104,42	306 367,65
4. Siirtosaamiset	0,00	0,00
5. Rahat ja pankkisaamiset	45 212,02	31 463,64
VASTAAVA YHTEENSÄ	1 943 269,40	1 711 680,47

VASTATTAVAA	2023	2022
A OMA PÄÄOMA	-80 992,75	96 466,84
Peruspääoma	816 947,51	816 947,51
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-720 480,67	-590 319,48
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-177 459,59	-130 161,19
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
1. Poistoero	0,00	0,00
2. Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
C PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
1. Eläkevaraukset	0,00	0,00
2. Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
D VIERAS PÄÄOMA	2 024 262,15	1 615 213,63
I Pitkäaikainen	164 892,37	159 892,37
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	0,00	0,00
6. Ostovelat	0,00	0,00
7. Muut velat	164 892,37	159 892,37
8. Siirtovelat	0,00	0,00
II Lyhytaikainen	1 859 369,78	1 455 321,26
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Yhdystili	1 303 473,91	1 152 410,07
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	0,00	0,00
6. Ostovelat	-15 333,69	5 283,30
7. Muut velat	444 314,02	285 041,51
8. Siirtovelat	126 915,54	12 586,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 943 269,40	1 711 680,47

3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

3.1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

- Noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuo-tannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenuon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenuon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen sijoitettuun arvoon tai alempaan markkinahintaan.

- Perustelu tuloslaskelman ja taseen esitystavan muutoksesta edellisestä tilikaudesta. Ei ole.
- Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin. Ei ole.
- Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa. Ei ole.
- Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Ei ole.
- Sellaiset yksittäiset tase-erään sisältyvät osat, jotka koskeva useaa tase-erää. Ei ole.
- Peruste, jos ulkomaanrahan määräiset erät on muutettu Suomen rahaksi jonkin muun kuin tilinpäätöspäivän kurssilla. Ei ole.

3.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen menetelmät

Kuntayhtymät on yhdistelty rivi riviltä tilinpäätöshetkellä olevan peruspääomaosuuden mukaan ja tytäryhteisöt nimellis- eli pariarvomenetelmän mukaan. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovellettua pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät ja kolme tytäryhteisöä. Vuoden 2021 aikana perustettua kiinteistöosakeyhtiötä Alavieskan Puurakenteentie 3C ei ole yhdistetty kunnan konsernitilinpäätökseen vuonna 2022. Ko. yhtiö on tarkoitettu lyhytaikaiseen omistukseen ja se on tarkoitus myydä edelleen.

Vuoden 2023 aikana Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja PPKY Kallio poistuivat konsernista.

Alavieskan Asunnot Oy, As Oy Alavieskan Sillankangas, Alavieskan Kehityskeskus Oy ja Koy Alavieskan Säästöalo on yhdistetty vuoden 2022 konsernitilinpäätökseen. Alavieskan Asunnot Oy on perustettu vuoden 2020 aikana.

Kunta sijoitti vuonna 2018 Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunnan osuuksiin 10.000 euroa, joka on 33,33 % osuuskunnan osuuspääomasta. Osuuskunta on yhdistetty konsernitilinpäätökseen osakkuusyhteisönä vuonna 2023.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty konsernitasetta laadittaessa.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omaan pääomaan kuuluvista eristä.

3.3. Tuloslaskelman liitetiedot

6)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Toimintatuotot				
Hallinto	72 998,03	72 414,62	72 998,03	72 414,62
Elinvoima	21 758,11	1 375,81	21 758,11	1 375,81
Sivistys- ja hyvinvointi	643 196,80	533 406,60	643 196,80	533 406,60
Tekninen	1 833 800,31	2 106 879,09	1 833 800,31	2 106 879,09
Toimintatuotot yhteensä	2 571 753,25	2 714 076,12	2 571 753,25	2 714 076,12

7)	Kunta	
	2023	2022
Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	3 888 282,53	7 872 135,73
Osuus yhteisöveron tuotosta	256 395,53	442 598,67
Kiinteistövero	786 913,56	783 895,62
Verotulot yhteensä	4 931 591,62	9 098 630,02

8)	Kunta	
	2023	2022
Valtionosuuksien erittely		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	1 956 601,00	6 542 856,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 700 196,00	2 892 804,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-493 319,00	-539 829,00
Verotulomenetysten kompensatio	527 124,00	1 742 203,00
Valtionosuudet yhteensä	3 690 602,00	10 638 034,00

9)	Kunta	
	2023	2022
Palvelujen ostojen erittely		
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	10 614 401,29
Muiden palvelujen ostot	3 142 138,90	3 314 406,47
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 142 138,90	13 928 807,76

10)	Kunta	
	2023	2022
Valtuustoryhmille annetut tuet		

Ei ole

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Aineettomat hyödykkeet

Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	2-5 v
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5-20 v
Konserniliikearvo	Tasapoisto	2-5 v
Liikearvo	Tasapoisto	2-5 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2-5 v
Osallistuminen toisen yhteisön ¹⁾		
- tiehannkeisiin	Tasapoisto	15-20 v
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruskorjaus ²⁾	Tasapoisto	5-10 v
Valokuitu ⁶⁾	Tasapoisto	10 v
Muut	Tasapoisto	2-10 v

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	10-50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
- Kadut, tiet, torit ja puistot ³⁾	Tasapoisto	15-20 v
- Sillat, laiturit ja uomalat	Menojäännös	10-25 %
- Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännös	10-20 %
- Vedenjakeluverkosto ⁴⁾	Tasapoisto	30-40 v
- Viemäriverkosto ⁴⁾	Tasapoisto	30-40 v
- Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaisulaitteet	Menojäännös	15-20 %
- Puhelinverkko, keskusasema, lakeskukset	Menojäännös	20-22 %
- Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännös	15-20 %
- Sähkö-, vesi- yms laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäännös	15-25 %
- Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännös	15-20 %
- Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännös	20-25 %
- Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet ⁵⁾	Tasapoisto	10-15 v
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3-10 v
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset han	Ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

Aktivointiraja

10 000 €

Alavieskan kunnan valtuusto on 20.8.2018 § 44 muuttanut kunnan suunnitelman mukaisia perusteita seuraavasti alaviitteiden mukaisesti tilivuodesta 2018 alkaen:

- 1) Uusi hyödyke poistosuunnitelmaan
- 2) Aikaisempi poisto aika 20 v
- 3) Aikaisempi poistomenetelmä menojäännöspoisto 15-20 %
- 4) Aikaisempi poistomenetelmä menojäännöspoisto 7-10 %
- 5) Aikaisempi poistomenetelmä menojäännöspoisto 20-25 %

Alavieskan kunnan valtuusto on 14.12.2020 § 63 muuttanut kunnan suunnitelman mukaisia perusteita seuraavasti alaviitteiden mukaisesti tilivuodesta 2020 alkaen:

- 6) Pitkävaikutteisten menojen poisto aika on 5-10 vuotta ja valokuidun osalta 10 vuotta

12)

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pakolliset varaukset	48 559,00	48 559,00	48 559,00	48 559,00
Potilasvahinkovastuu 1.1. (PPSHP)		116 569,22		
Muutokset tilivuoden aikana (PPSHP)		-8 373,79		
Potilasvahinkovastuu 31.12.(PPSHP)		108 195,44		

13)

Pysyvien vastaavien hyödykkiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toiminta tuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	0,00	4 583,00	0,00	4 583,00
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	0,00	4 583,00	0,00	4 583,00
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	7 203,00	0,00	7 203,00
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	7 203,00	0,00	7 203,00

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyviä eriä ei ollut vuosina 2020 ja 2021.

15)

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta	
	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 207,00	1 462,00

16) Erittely poistoeron muutoksista; ei ole

3.4 Taseen liitetiedot

2023

17) Lainan liikkeellelaskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset; ei ole

18) Arvonkorotusten peraatteet ja arvonmääritysmenetelmät; ei ole

19) Tiedot pysyvistä vastaavista

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	tietokoneohjelmit	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 468,32	474 258,62	475 726,94	1 080 256,71	9 695 119,64	1 979 105,44	153 198,25	0,00	199 234,90	13 106 914,94
Lisäykset tilikauden aikana		7 742,03	7 742,03	303 330,00	221 741,46	446 764,82	112 938,21		1 058 671,43	2 143 445,92
Rahoitusosuudet tilikaudella										0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	72 000,00					533 521,67	605 521,67
Siirrot erien välillä										0,00
Tilikauden poisto	1 468,32	76 147,90	77 616,22		589 512,17	132 134,12	66 242,87			787 889,16
Arvonalennukset ja niiden palautukset										0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	405 852,75	405 852,75	1 311 586,71	9 327 348,93	2 293 736,14	199 893,59	0,00	724 384,66	13 856 950,03
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	405 852,75	405 852,75	1 311 586,71	9 327 348,93	2 293 736,14	199 893,59	0,00	724 384,66	13 856 950,03
Olennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kuntayhty- mät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 414 921,53	0,00	1 117 913,63	257 716,14	2 790 551,30	0,00	1 591 200,00	0,00	0,00	1 591 200,00
Lisäykset	96 421,00	0,00	0,00	1 112,24	97 533,24		50 000,00			50 000,00
Vähennykset	0,00		799 711,74		799 711,74		21 300,00	0,00		21 300,00
Siirrot erien välillä					0,00					
Hankintameno 31.12.	1 511 342,53	0,00	318 201,89	258 828,38	2 088 372,80	0,00	1 619 900,00	0,00	0,00	1 619 900,00
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 511 342,53	0,00	318 201,89	258 828,38	2 088 372,80	0,00	1 619 900,00	0,00	0,00	1 619 900,00

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	109 008,28	105 045,30	109 008,28	105 045,30
Muut maa- ja vesialueet yhteensä	1 311 586,71	1 473 378,28	1 311 586,71	1 080 256,71
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 420 594,99	1 578 423,58	1 420 594,99	1 185 302,01

20-22) Omistukset muissa yhteisöissä

Omistukset muissa yhteisöissä ja osuus omasta ja vieraasta pääomasta sekä voitoista ja tappioista						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus euroa		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Alavieskan Kehityskeskus	Alavieska	100,00 %	100,00 %	132 255	981	-27 619
Kiinteistö Oy Alavieskan Säästöalo	Alavieska	72,00 %	72,00 %	31 806	39 866	-140 206
As Oy Alavieskan Sillankari	Alavieska	100,00 %	100,00 %	792 680	11 914	2
Alavieskan Asunnot Oy	Alavieska	100,00 %	100,00 %	404 729	1 557 192	-7 709
			Yhteensä	1 361 470	1 609 953	-175 532
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Koy Alavieskan Puurakenteentie 3C	Alavieska	73,60 %	73,60 %			
Kuntayhtymät						
Jokilaaksojen koulutusky	Nivala	2,70 %		981 024	156 068	-23 019
P-P:n liitto	Oulu	0,70 %		12 781	6 707	317
			Yhteensä	993 805	162 775	-22 702
Yhdistetyt osakkuusyhteisöt						
Jokilaaksojen kuituverkko-osuuskunta	Sievi	33,33 %	33,33 %			

23)

Saamisten erittely	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		210,52		24 957,00
Lainasaamiset	1 619 900,00		1 591 200,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				40 628,00
Yhteensä	1 619 900,00		1 591 200,00	65 585,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				673 931,63
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	673 931,63

24)

Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
KELA:n korvaus työterveyshuollolta	37 470,00	26 930,49	37 470,00	26 930,49
Ylivieskan seudun musiikkiopisto	2 525,00		2 525,00	
Ylivieskan kansalaisopisto	12 064,59	16 561,00	12 064,59	16 561,06
Ylivieskan ympäristöterveydenhuolto	29 097,09		29 097,09	
Kalajoen kaupunki- maaseutupalvelut	1 444,00		1 444,00	
Kuntien Hetapalvelut Oy		5 759,06		5 759,06
PPKY Kallio		673 931,63		673 931,63
ELY-keskus (maahanmuuttokorvaus 2023)	21 665,73	7 693,07	21 665,73	7 693,07
Kela etuudet	4 143,03		4 143,03	
Verohallinto		17 771,54		17 771,54
Valtio, avustus Jelppiverkko	27 452,05		27 452,05	
PPE-Köökki Oy	63 417,80	2 703,23	63 417,80	2 703,23
Lähitapiola Oy		1 478,00		1 478,00
Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset	27 291,51	4 573,47	27 291,51	4 573,47
Yhteensä	226 570,80	757 401,49	226 570,80	757 401,55

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25)

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	7 531 007,81	7 531 007,81	7 531 007,81	7 531 007,81
Lisäykset	487 437,06		487 437,06	
Vähennykset	-566 376,10		-566 376,10	
Peruspääoma 31.12.	7 452 068,77	7 531 007,81	7 452 068,77	7 531 007,81
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.				
Muut omat rahastot 1.1.	121 174,81	115 718,06		
Siirrot rahastoon	-39 866,92	5 456,75		
Siirrot rahastosta				
Muut omat rahastot 31.12.	81 307,89	121 174,81		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	3 692 763,84	2 930 132,94	2 843 136,32	2 090 326,46
Oikaisu v:lta				
Edellisen tilikauden virheen oikaisu				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	5 483 098,47	3 692 763,84	4 840 600,27	2 843 136,32
Tilikauden yli-/alijäämä	410 281,06	1 819 518,01	659 154,80	1 997 463,94
Oma pääoma yhteensä	13 426 756,19	13 164 464,47	12 951 823,84	12 371 608,07

Avaavan taseen vertailutietojen muutokset edelliseen tilikauteen

1201 Kuntayhtymä Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase	1 117 913,63	* Kunnan taseessa 31.12.2022 olevat ky-osuudet 566 376,10 €.
PPSHP ky HVA:lle siirtyneet omaisuuserät*	-566 376,10	
PPKY Kallio avaustaseen muutos HVA järjestely **	487 437,06	
Avaustase 1.1.2023	<u>1 038 974,59</u>	
2000 Peruspääom Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase	-7 531 007,81	* PPKY Kallion avaustaseen 1.1.2023 muutos: josta Alavieskan osuus 8,60 % 487 437,06 €.
PPSHP ky HVA:lle siirtyneet omaisuuserät	566 376,10	
PPKY Kallio avaustaseen muutos HVA järjestely **	-487 437,06	
Avaustase 1.1.2023	<u>-7 452 068,77</u>	

x

26) Erittely poistoeroista; ei ole

27)

Viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat ja velkojen osat	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista; ei ole

29)

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Potilasvahinkovastuu		108 195,44		
Jokilaaksojen pelastuslaitos(kunta)	48 559,00	48 559,00	48 559,00	48 559,00

30)

Vieras pääoma	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat	0,00	0,00		
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

31) Merkittävä sekkilimiitti; ei ole

32) Muut velat; erään sisältyvät ovat kaikki palautukseen oikeuttavia liittymismaksuja

33)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	43 410,67	41 054,08		
Menojäämät			29 607,26	40 720,20
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset		207 997,49	112 749,69	133 307,56
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	47 316,34	908 101,22	367 982,04	361 625,04
Korkojaksotukset		447,08	11 073,80	11 998,22
Muut siirtovelat	10 358,60	303 032,70	0,00	0,00
Yhteensä	101 085,60	1 419 578,48	521 412,79	547 651,02

3.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34)

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

35-37)

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

38)

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	2 829,12	29 539,08		
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 786,81	21 354,58		
- sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvastuut yhteensä	58 324,63	115 221,49	57 809,93	87 329,89
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	28 473,56	41 226,12	27 998,99	29 635,74
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	61 153,75	144 760,57	57 809,93	87 329,89

39-40)

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5 882 676,24	4 623 276,24	5 882 676,24	4 611 876,24
Jäljellä oleva pääoma	3 571 815,01	2 521 003,02	3 571 815,01	2 513 534,50

Kunnalla on kuntalain mukaisesti eräiden takausten vastavakuutena kiinteistö ja yrityskiinnityksiä. Näiden seurauksena takaukset eivät sisällä odotettavissa olevia luottotappioita.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	20 299 894	18 858 410
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	16 159	10 960

41)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuita				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sähköpäästötermiinit				
Markkina-arvo				
Tulouttamatta				
Vammaispalvelulain mukainen tuetun asumisen vastuu				
EU-hankkeiden omarahoitus-osuudet				
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				

Johdannaissopimukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus - OP Yrityspankki Oyj Tulevaisuudessa alkava koronvaihtosopimus on tehty lainakannan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuva korkoja kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa pääosaa lainakannasta. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus alkaa 12.3.2025 Sopimus erääntyy 12.3.2055 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	8 000 000,00 3 831 258,84	8 000 000,00 3 658 226,86	8 000 000,00 3 831 258,84	8 000 000,00 3 658 226,86
Koronvaihtosopimus - OP Yrityspankki Oyj Tulevaisuudessa alkava koronvaihtosopimus on tehty koko lainakannan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osaa lainakannasta. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus alkaa 20.5.2040 Sopimus erääntyy 20.5.2055 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	2 000 000,00 342 408,58	2 000 000,00 243 689,78	2 000 000,00 342 408,58	2 000 000,00 243 689,78
Koronvaihtosopimus - OP Yrityspankki Oyj Koronvaihtosopimus on tehty koko lainakannan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuvat korot kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa 10 milj. euron lainakantaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus alkaa 12.3.2035 Sopimus erääntyy 12.3.2042 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	4 000 000,00 103 290,72	0,00 0,00	4 000 000,00 103 290,72	0,00 0,00

Koronvaihtosopimus - OP Yrityspankki Oyj Koronvaihtosopimus on tehty koko lainkannan korkoriskin suojaamiseksi ja siihen liittyvän koronvaihtosopimuksen kassavirran suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa kiinteää korkoa vaihtuvaksi. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus alkaa 12.3.2025 Sopimus erääntyy 12.3.2035 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
	-225 741,01	-426 267,55	-225 741,01	-426 267,55
Koronvaihtosopimus - OP Yrityspankki Oyj Koronvaihtosopimus on tehty koko lainkannan korkoriskin suojaamiseksi ja siihen liittyvän koronvaihtosopimuksen kassavirran suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa kiinteää korkoa vaihtuvaksi. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus alkaa 12.3.2027 Sopimus erääntyy 12.3.2037 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoituksen mukaan).	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
	-136 669,09	-279 273,67	-136 669,09	-279 273,67

42) Henkilöstöä koskevat tiedot ovat kohdassa henkilöstöpalvelut.

43-44) Tilikauden palkat ovat tilinpäätöslaskelmassa.

45) Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	9 510,74	10 971,26
Tarkastusltk:n siht. tehtävät	sis edell.	sis edell.
Hyvityksen jälkeinen summa		
Yhteensä	9 510,74	10 971,26

46)

Intressitahojen väliset liiketoimet
Alavieskan kunnalla ei ole määräysvalta- tai osakkuusyhteyssuhteessa oleville tahoille korottomia lainoja. Annettuihin lainoihin ei kohdistu taloudellisia riskejä. Kuntalain 2015 voimaantulon jälkeen annetuille lainoille kohdistuu riittävät vastavakuudet
Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia

4. KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2023

Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Tasekirja, joka sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt

Tositelajit

- 1 Pankkitositteet
- 9 Palkkatositteet
- 10 SL Laskennalliset
- 11 SL Automaattikirjaukset
- 16 Poistot
- 20 Ostolaskujen maksut
- 21 Ostolaskujen WorkFlow
- 23 Approval ostolaskut
- 30 Myyntireskontran suoritukset
- 31 Myyntilaskut/Keskushallinto
- 32 Myyntilaskut/Asuntotoimisto
- 33 Myyntilaskut/Tekninen toimisto
- 34 Palvelukeskus / Kuntien Hetapalvelut Oy
- 44 Vesilaskut/Komartek
- 55 Avaustaseen muutos
- 86 Hyvitysten kohdistus
- 87 Korkolaskut
- 88 Sopimuslaskutus
- 90 Muistiot
- 96 Kirjanpidon tulos
- 97 Kirjanpidon tulos laskennallinen
- 98 Sisäisen laskennan tulos
- 99 Sisäisen laskennan tulos laskennallinen

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä:

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilyttämisessä noudatetaan vahvistettua arkistosääntöä. Vuonna 2008 on siirrytty sähköiseen arkistointiin. Osa aineistosta on paperitulosteina, tositelaji 1 vuoden 2023 alun tositteet vielä paperisena.

Tasekirja pysyvästi
Päiväkirja 13 vuotta
Pääkirja 13 vuotta